

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

USPELO EVROPSKO PRVENSTVO NA JESENICAH — Na Jesenicah, Bledu in v Kranjski gori je bilo že pet evropskih prvenstev v kegljanju na ledu. Tudi jubilejno petintrideseto evropsko prvenstvo v kegljanju na ledu je v športni dvorani pod Mežakljo izredno uspelo. Za posamične in moštvene naslove se je pod pokroviteljstvom komiteja za turizem in gostinstvo IS SR Slovenije dva dni borilo devet evropskih držav. Največ uspeha so v obeh konkurencah imeli reprezentantje Zahodne Nemčije, saj so osvojili kar dve zlati odličji in eno bronasto. So prvaki med posamezniki in moštvi. Naši so bili solidni, čeprav se tokrat niso povzpeli na vrh. Vse o petintridesetem evropskem prvenstvu na športni strani (—dh) — Foto: F. Perdan

Sposabljanje brezposelnost

Razen 10 ekonomskih tehnikov, medicinskih sester in 7 zobnih asistentk se je začelo do sedaj usposabljanje za poklic 1232 lanskih diplomantov srednjih, višjih in visokih šol. Za nedoločen čas so jih v delovnih organizacijah zaposlili 635, 597 pa za določen čas. Od slednjih jih je bilo 10 na redno zaposlitev, drugi pa naj bi po opravljenem usposabljanju ostali na cesti, oziroma bi se znašli na spisku brezposelnih na zavodu za zaposlovanje. Med drugimi naj bi ostalo brez dela 16 zdravnikov, 5 diplomiranih inženirjev, 10 diplomiranih ekonomistov, 10 diplomiranih inženirjev geodezije, 10 diplomiranih raznih smeri, 20 ekonomskih tehnikov, 20 kvalificiranih delavcev, 17 pripravnikov s srednjo strokovno izobrazbo itd.

Ce bodo ti mladi ljudje ostali brez zaposlitve, se bodo znašli na spisku brezposelnih zavoda za zaposlovanje, ki bodo prejeli denarno pomoč za preživetje. To pomeni, da bo morala gorenjsko gospodarstvo zbrati 20 milijonov dinarjev, če bodo mladi prejeli v poprečju le pol le-

Večji prometni varnosti v prid je tudi stalna navzočnost prometnih milicijev na cestah. Najbolj prometne ceste na Gorenjskem dan in noč nadzira kranjska prometna milica. Več o tem preberite na 12. strani. — Foto: D. Ž.

Z obrtjo je težko začeti

Radovljica — Za začetek obrti je treba imeti prostor in denar. Prav s prostori pa je v radovljiški občini težko. Le malo jih ponujajo v odkup ali v najem. Tudi lokacije za gradnjo novih obrtnih delavnic ni. Zato bodo temu ključnemu problemu v bodoče namenili več pozornosti. Lokacije bodo iskali znotraj naselij in v okviru novih zazidalnih načrtov, stanovanjske soseske pa naj bi gradili po vzoru Cankarjevega naselja, kjer so zgradili več lokalov.

Umestno je opozorilo, da mora obrtnik še pred začetkom dela plačati prispevke za elektriko, pošto, komunalo itd.; v času torej, ko mora veliko denarja odšteti za nove stroje in opremo, za izdelavni material, zasluzka pa še ni. Zelo bi mu pomagali, če bi mu omogočili kasnejše ali obročno plačilo prispevkov. Navsezadnje skupnostim s področja gospodarstva ne sme biti vseeno, koliko obrtnikov jim plačuje prispevke.

Pri obračunavanju prometnega davka in obdavčevanju obrtnikov je več odprtih vprašanj. Tudi drugod na Gorenjskem opozarjajo, da je sedanji način odmerjanja davka od čistega dohodka sporen. Obrtnika spodbuja k čim večjim stroškom in prikazovanju čim manjšega osebnega dohodka, od katerega navsezadnje plačuje tudi prispevke. Davkarji vedo povedati, kako obrtniki pred odmero davka lovijo račune po trgovinah in stroške jim uspe celo podvojiti. Z napihovanjem stroškov si lahko razlagamo, da kar 15 odstotkov radovljiških obrtnikov nima primernih osebnih dohodkov, kakor tudi to, da so osebni dohodki pri obrtnikih zaposlenih delavcev večji kakor jih zase prikazujejo obrtniki. Zapletena veriga sprenevanja torej, ki bi se hitro strgala, če bi bili davek odvisen od prometa, kar bi obrtnika spodbujalo k čim večjemu dohodku.

Več o obrti v radovljiški občini lahko preberete na 3. strani.

Poslej tudi zamenjava prometnega dovoljenja

Radovljica — Veliko lastnikov motornih vozil iz radovljiške občine opravi tehnični pregled in formalnosti v zvezi s podaljšanjem prometnega dovoljenja v Kranju. Doslej so tam prometno dovoljenje lahko le podaljšali, če pa je bila knjižica polna, so morali stopiti na občino. Poslej jim bo tudi ta pot prihranjena, saj je občinski izvršni svet nedavno dal soglasje, da to lahko storita tudi Alpetour servis v Kranju in AMZS Kranj. Takšno soglasje je namreč doslej že imela jeseniška organizacija za tehnične preglede motornih vozil.

Novi upokojeanci nič več prikrajšani

Minulo sredo so delegati skupščine Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja odločili, da lani in predlani upokojenim dodatno uskladijo pokojnine, in sicer za 0,8 in 17,7 odstotka. Upokojenecem, ki jim je bil za izračun pokojninske osnove upoštevan zadnji osebni dohodek oziroma zadnja zavarovalna osnova iz leta 1983, bodo k pokojnini primaknili 0,8 odstotka, tistim, ki jim je bilo zadnje delovno leto 1984. leto, pa 17,7 odstotka. Ker uskladitev velja od 1. januarja, bodo dobili tudi razliko za nazaj.

Razlog, da so se odločili za dodatno uskladitev pokojnin novih upokojenec, je neenak položaj upokojenec zadnjih dveh let, glede na to, ali so se upokojili v prvi ali drugi polovici leta. V neenakem položaju so se znašli po eni strani zaradi lanske hitre rasti osebnih dohodkov, ki je izničila njihovo pokojnino, izračunano po predlanskih merilih, po drugi strani pa zaradi novega izračunavanja pokojninske osnove, ki jo narekuje nov zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Temelj za izračun pokojninske osnove so osebni dohodki, valorizirani na predzadnje leto dela, oziroma na predzadnje leto obdobja, ki so ga izbrali za izračun pokojninske osnove. Ker so dohodki zaposlenih lani precej porasli, je na predlansko leto valorizirana pokojninska osnova povzročila močno zaostajanje pokojnin za osebnimi dohodki. Upokojeanci, ki so se upokojili še pred sprejemom novega zakona, tega niso tako močno občutili, ker so se lahko poljubno odločili o datumu upokojitve in o najugodnejšem obdobju, ki ga bodo vzeli za izračun in odmero pokojnine. Novi upokojenec sicer za izračun pokojninske osnove izbere desetletno obdobje, ki je zanj najugodnejše, vendar se dohodki iz tega obdobja valorizirajo na predzadnje leto dela, zaradi česar vrednost pokojnine pade.

Razlike, nastale zaradi prehoda iz enega pokojninskega sistema v drugega, niso rezultat minulega dela, zato so delegati sodili, da jih je treba omiliti z dodatno uskladitvijo.

D. Ž.

Štafeta mladosti štiridesetih na pot

Kragujevac — Iz Kragujevca, od koder je pred 40 leti krenila prvič, je v soboto odšla na pot letošnja štafeta mladosti. Prvi nosilec jubilejnega simbola mladosti Radoslav Jeremić, najboljši mladi delavec iz Crvene zastave, je štafeto palico prevzel iz rok prve nosilke iz leta 1945 Nade Kotnik-Stefanović, ki je pred štirimi desetletji tovarišu Titu tudi voščila za 53. rojstni dan.

Iz Kragujevca je štafeta nadaljevala pot v Gornji Milanovac, Čačak, Kraljevo, Vrnjačko Banjo in Trstenik, nato pa prek Morave v občini Aleksandrovac in Brus. V Slovenijo prispe štafeta mladosti sredi aprila.

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Pozabili na ljudi

Niso tako daleč leta, ko so slovenske delovne organizacije z avtobusi hodile po delavce v druge republike, da so z njimi polnile tovarne, gradbišča, komunalna podjetja, samske domove. Kakšni problemi so nastali, vemo. Danes delovne organizacije še vedno potrebujejo delavce. Vendar kvalitetenjši, kvalificirane. Predragi so stroji, predrago delovna mesta, predrage surovine, da bi na njih in z njimi delali nekvalificirani, priučeni delavci. Izmeta proizvodnje si lahko privoščijo le toliko, kolikor je to nujno.

V teh letih smo, čeprav silno težko in tudi na račun delavčevega štandarda, postavili vrsto novih proizvodnih hal z modernimi strojnimi linijami. Delovna mesta zahtevajo vsaj kvalificirane delavce. Vendar naenkrat ugotavljamo, da teh ni. Neuspeli razpisi se ponavljajo. Ljudi ni. Ni jih, ker nismo vlagali vanje.

To je slovenska slabost, najbolj vidna v manjših mestih. Tržič je eden takih primerov. V tržiških delovnih organizacijah danes ugotavljajo, da so v preteklih letih preveč pozabljali na kadre, od Lepenke pa vse do BPT, Peka, Tria in Zlita. Nove tovarne stoje, nove strojne linije so speljane v njih, proizvodnja pa ne more steči polno, ker ni dovolj delavcev. Vsi po vrsti ugotavljajo, da so bila določena dela in naloge na hitro zasedene z nepriučeni delavci, kar je imelo in ima še vedno negativni vpliv na kvaliteto. Danes bi lahko proizvajali več in bolje, če bi imeli dovolj takšnih ljudi, ki so planirani s njihovo proizvodnjo. Zadnja leta so sicer pohiteli s štipendiranjem. Toda prepozno. Vrzeli skušajo zaposljevati z delavci, ki jih avtobusi pripeljejo na delo iz radovljiške, jeseniške in kranjske občine. Kadrovski delavci ugotavljajo, da tam, kjer je bila kadrovska dejavnost v združenem delu postavljena na prave osnove, ni problema. Takšnih primerov je zelo malo. Kadrovanje in usmerjanje kadrov se namreč ne prične z zaposlitvijo, temveč že zdavnaj prej, z usmerjanjem v izobraževanje in delo tako mladih, ki se usmerjajo, kot že zaposlenih.

Tržiču pa ne manjka primernih delavcev le na ravni delovne organizacije. Sposobnih ljudi, strokovnjakov manjka vsej tržiški občini. Tržiško gospodarstvo je na prelomnici: treba bo prestrukturirati proizvodnjo. Toda ne le, da ni sredstev za tako zahtevno nalogo, v prvi vrsti ni ljudi. Z nekvalificiranimi ljudmi ne moreš prestrukturirati proizvodnje. Tržičani danes nemočno gledajo, kako avtobusi vsako jutro odpeljejo njihove strokovnjake proti Kranju, Ljubljani. To so bila, zamujena leta, ko so se zdele štipendije brezpomembne, nepotreben strošek.

Danes je kadrovska struktura slaba, kljub pospešeni štipendiranju še ne bo kmalu sposobnih ljudi, kakršne potrebuje tržiška občina. Doba do tedaj, ko bodo iz šol začeli prihajati kadri, bo dolga in draga.

D. Dolenc

Brez večjih okvar bo elektrike dovolj

V Sloveniji je bila lani poraba električne energije večja za 4,7 odstotka, na Gorenjskem za 5,1 odstotka, v jeseniški Železarni za 1,6 odstotka — Zaradi obnovljenih presekov na daljnovodih je zanesljivost Gorenjske večja — Deževje dobrodošlo, saj so bile na začetku marca vodne rezerve skromnejše, kot so računali

V Sloveniji je bila lani poraba električne energije za 0,3 odstotka nad predvidevanji in za 4,7 odstotka večja kot leto poprej. Na preskrbovalnem območju Elektro Gorenjska smo lani porabili 677 milijonov kilovatnih ur, kar je 5,1 odstotka več kot leto poprej. Jeseniška Železarna je kot edini gorenjski neposredni odjemalec porabila 314 milijonov kilovatnih ur, kar je 1,6 odstotka več kot leto poprej. Lani je bil 1—35 kilovoltni odjem večji za 5,7 odstotka, gospodinjstva za 5,6 odstotka, ostali odjem na 0,4 kilovoltih je bil večji za 12,3 odstotka izgube v omrežju pa so se zmanjšale za 9,8 odstotka.

Letos naj bi na Gorenjskem porabili za 1,6 odstotka električne energije več, 688 milijonov kilovatnih ur torej. Izboljšala se je zanesljivost oskrbovanja, saj so obnovili in okrepili preseke na najbolj kritičnih 110 kilovoltnih daljnovodih. Distribucijske naprave pa bodo zmogle prenesti vso potrebno električno energijo.

Ponovimo torej lahko staro oceno, da bo elektrike manjkalo le, če bo prišlo do večjih okvar. Če manjše okvare bodo na slabšo oskrbo vplivale na tistih območjih, ki so le enostransko napajana. Na Gorenjskem je to Tržič.

Zadnje deževje je dobrodošlo, saj so bile na začetku marca vodne rezerve skromnejše, kot so računali. Medtem ko je bilo še na začetku februarja v 16 največjih akumulacijskih jezerih še toliko vode, da je zadoščala za proizvodnjo 1.797 milijonov kilovatnih ur, se je na začetku marca voda v jezerih znižala na količino, ki zadostuje za 1.470 mi-

lijonov kilovatnih ur. S tem so bile vodne rezerve za 967 milijonov kilovatnih ur manjše, kot jih je za začetek marca obetala jugoslovanska elektroenergetska bilanca.

V elektrogospodarstvu Slovenije računajo, da bo poraba elektrike marca dosegla 833 milijonov kilovatnih ur, pri čemer računajo na okoli 37 milijonov kilovatnih ur iz uvoza in na dobavo okoli 40 milijonov kilovatnih ur iz drugih republik. Ker so uvoz in dobave iz drugih republik vprašljive, bodo seveda obilnejši vodotoki zelo dobrodošli. Težave imajo namreč v toplotnih elektrarnah, posebej v šostanjkih, kjer zaradi slabe kakovosti premoga lahko izkoristajo naprave le do 90 odstotkov moči.

M. Volčjak

**KOMPAS
KRANJ**

tel. 28-472
28-473

Razdelitev tečajnih razlik

Gorenjsko gospodarstvo bi lani doseglo še slabše finančne rezultate, če bi moralo v celoti pokriti tečajne razlike, ki so nastale zaradi kreditov, najetih v preteklih letih. Ker bi bil takšen obračun za nekatere delovne organizacije lahko usoden, so okoli 9 milijonov dinarjev (nekaj nad 30 milijonov dolarjev) zadržali v banki. Približno dve tretjini tečajnih razlik sta nastali od kreditov, ki so jih delovne organizacije najele za izgradnjo infrastrukture in za podobne namene, vendar so devize prodale banki, investirale pa so dinarje. Tečajne razlike od teh kreditov bodo zato pokrivali v okviru Ljubljanske združene banke. Gospodarstvo bo v ta namen združevalo 6 odstotkov od deviznega priliva, kar pomeni, da bo moralo gorenjsko gospodarstvo prispevati približno 10 milijonov dolarjev.

Tretjina tečajnih razlik je nastala od kreditov za nakup opreme. Te bodo prenesli v delovne organizacije, ki so se zadolževale. Pokriti jih bodo morale v petih letih. Ker je treba hkrati sproti pokrивati novo nastajajoče tečajne razlike, bo to težko dodatno breme.

L. B.

PO JUGOSLAVIJI

Uspel pohod na Porezen

V nedeljo je bil tradicionalni pohod na Porezen v spomin na tragični boj borcev Kosovelove brigade, gorenjskega vojnega področja in inženirskega bataljona 31. divizije z okupatorjem marca 1945. leta. Pohoda se je udeležilo več tisoč ljudi. Ob spomeniku 145 padlim na vrhu Porezna je bila spominska slovesnost, ki so se je udeležili tudi preživeli borci, med njimi Viktor Avbelj, Miha Potočnik, Albin Vengust in drugi.

Tekmovanje iz slovenščine

Slavistično društvo je skupaj z republiškim zavodom za šolstvo pripravilo področno tekmovanje iz znanja materinščine za Cankarjevo priznanje, ki je že tradicionalno. Prvič je bilo leta 1976 ob 100-letnici Cankarjevega rojstva. Področnega tekmovanja se je udeležilo 196 učencev, ki so tekmovali v treh težavnostnih skupinah. Tekmovalne teme so bile iz literarne zgodovine. Enako področno tekmovanje je bilo tudi v Mariboru, kjer se je zbralo 63 tekmovalcev.

Skupščina energetske skupnosti

Kranj — V torek, 2. aprila, ob 11. uri se bo v prostorih kranjske občinske skupščine sestala skupščina energetske skupnosti Gorenjske. Obravnavali bodo letošnji program dela skupnosti, letošnji načrt energetskih nalog na Gorenjskem, o cenah oskrbljenosti Gorenjske z energijo ter posebej problematično oskrbo s premogom. Omeniti velja še program aktivnosti za pospeševanje obnove in gradenj malih vodnih elektrarn v škofjeloški občini.

Komemoracija v Lipnici

RADOVLJICA — Občinski štab za teritorialno obrambo iz Radovljice pripravlja v sodelovanju s krajevno organizacijo Zdrženja zveze borcev na Srednji Dobravi in osnovno šolo Stane Žagar v Lipnici žalno svečanost ob obletnici smrti narodnega heroja Staneta Žagarja. Prireditve bo jutri, 27. marca 1989, ob 16. uri in 30 minut pred lipniško osnovno šolo. O Žagarjevem liku bo govoril predstavnik radovljiške enote teritorialne obrambe, v kulturnem sporedu pa bodo nastopili godbeniki iz Gorij, moški pevski zbor Stane Žagar iz Kroke pa učenci osnovnih šol Stane Žagar iz Lipnice in Kranja.

(S)

Obmejni trgovini dati posebno mesto

Tržič — V sredo se je seje predsedstva občinskega sindikalnega sveta v Tržiču udeležil tudi predsednik republiškega sindikalnega sveta Marjan Orožen. Člani so obravnavali rezultate gospodarjenja v občini, poseben poudarek pa so tokrat dali tržiški trgovini.

Trgovska delovna organizacija Mercator — tozdr Preskrba Tržič je po rezultatih poslovanja na repu tržiškega združenega dela. Poprečni osebni dohodek delavcev je lani znašal le 22.630 dinarjev. Mercator ima skupaj 37 lokalov, od tega dva v Kranju, zaposlenih pa je 169 delavcev. Investicije zadnjih treh let so zahtevale visoke obresti. Te so jih najbolj udarile, pravijo delavci Mercatorja in grozilo je, da bo tozdr Preskrba leto končala z izgubo. Nekako jim je uspelo pokriti sklade, toda treba bo nekaj storiti. Mercator ima v Tržiču veliko blagovnico, ima pa tudi vrsto razdrobljenih majhnih lokalov po mestu in po krajevnih skupnostih. Razdrobljenost trgovine, majhne marže, visoki stroški vzdrževanja, drage zaloge, visoke obresti za investicije pa še nizka kupna moč prebivalstva, ki iz dneva v dan pada, puščajo sledove na trgovini. Tu bo treba kaj storiti, ugotavljajo tako trgovci kot sindikalni delavci. Trgovina naj bi bila podaljšana roka industrije, toda to še zdaleč ni res. Trgovci naštevajo vrsto primerov, kako mačehovsko se industrija obnaša do njih, zahteva devize in sovlaganja, če hoče dobiti blago v prodajo, največkrat pa se industrija ne drži dogovorjenega.

Ena od rešitev slabega socialnega položaja tržiškega trgovca je krčenje delovnih ur trgovine in prehod na deljeni delovni čas. Trgovina naj bo odprta le takrat, ko prihajajo kupci, dopoldne in popoldne, kot je to v navadi po svetu. Le pri nas si privoščimo razkošje, da delajo trgovine ves dan, da se izmenjata dve izmeni delavcev. Res je, da bo delovni čas deljen, toda zato bo tudi osebni dohodek višji. O tem bo treba razmišljati ne le v Tržiču, temveč povsod po Jugoslaviji.

Tržiška trgovina ima kot obmejna specifičen položaj. Založiti jo je treba z artikli, ki jih išče tujec. Peko bi v svoji prodajalni na Detelji lahko pfoal veliko več, pa nudi samo II. kvaliteto. Hkrati pa izvažajo po polovični ceni, namesto da bi doma tujcem prodajali po polni ceni. S tem so povezane tudi turistične zmogljivosti, ki jih Tržič nima. Če hočeš, da se bo tujec zadrževal in kupoval, mu moraš nuditi tudi posteljo in ostalo. Eno je povezano z drugim, zato bo potrebno še veliko dobre volje, da se bo tržiška trgovina spet postavila na noge. Gospodarstvo bi moralo v obmejnih trgovinah ojačati ponudbo. Odpreti bi morali nove trgovine, turistične objekte, da bi iztržili kar največ. Le tako bi zaslužila oba, tr-

govec in industrijalec, pa še bi ostalo.

Mercator je naredil interne sanacijske programe za vsako prodajalno posebej — za vsako je določil, koliko sme imeti zalogo, koliko prodajalcev naj bo največ v prodajalni, skratka pravo analizo produktivnosti posameznih lokalov. A vse kaže, da bi le morali začeti z deljenim delovnim časom. Naj se zgledujejo po bližnjih Borovljah. Tam opoldne ni odprta nobena trgovina in vsem gre dobro. To Tržičani dobro vedo. Če bodo morali Mercatorjevi delavci delati deljeno, naj to velja za vse trgovine v Tržiču, ne le za njihove, sicer bo med delavci veliko nezadovoljstva. To so prave notranje rezerve, kajti na višje marže skoraj ni računati.

D. Dolenc

Zasedanje zborov jeseniške skupščine

Jesenice — Za danes (torek) popoldne ob 16. uri so sklicane seje vseh zborov skupščine občine Jesenice. Na dnevnem redu so: predlog odloka o potrditvi zaključnega računa proračuna občine Jesenice za leto 1984, predlog odloka o proračunu občine Jesenice za leto 1985, predlog dogovora o ustanovitvi sveta gorenjskih občin in predlog statuta sveta gorenjskih občin, poročilo o izvajanju cen v letu 1984, predlog odloka o spremembi načrta organiziranja in razvoja Teritorialne obrambe občine Jesenice in predlog dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1985.

O teh točkah dnevnega reda bodo razpravljali vsi zbori občinske skupščine. Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine pa imata razen tega na dnevnem redu še: predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Jesenice, predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah v občini Jesenice, poročilo o izvajanju programa samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane v občini Jesenice za leto 1984 (program sklada za leto 1985 in sklep o višini prispevka za letos) in osnutek sklepa o prenosu pravice razpolaganja in prenosu pravice odločanja o dodeljevanju stanovanj v družbeni lastnini, kjer je vpisana pravica uporabe občini Jesenice.

Na dnevnem redu vseh treh zborov so tudi delegatska vprašanja in pobude.

A. Ž.

Skupaj do več deviz

Z izvozom je lani gorenjsko gospodarstvo ustvarilo osmino celotnega prihodka. To je premalo za vse devizne potrebe: za pokrivanje obveznosti v državi in republiki, za nakup materiala in surovin za proizvodnjo, za nakup opreme in za uvoz sodobne tehnologije. Zato bi morali biti vse moči usmerjene v večanje deviznega priliva, vendar ne na prodajo za vsako ceno.

S klasičnim izvozom blaga bo gorenjska predelovalna industrija težko dosegla bistveno povečanje deviznega priliva. Zunanjetrgovinsko menjavo bi morala vezati na dolgoročno sodelovanje s tujimi partnerji v obliki dolgoročnih kooperacij, skupnih naložb ali podobnih. Ki so se že do sedaj izkazale za najzanesljivejše. To potrjuje Planikinsko sodelovanje z Addidasom, Iskrino s Braunom, Savino s Semperitom in podobne. V zameno za izvoz dobijo te tovarne predvsem novo tehnologijo, ki jim dolgoročno omogoča stabilno proizvodnjo.

Razen blagovnega bi morali bolj spodbujati neblagovne oblike izvoza. Največje možnosti za to obliko so v turizmu in v prometu. Vendar pa so na tem področju na Gorenjskem še precej neorganizirani. Učinki ki so v primerjavi z možnostmi zelo pičli. Imamo pa izredne naravné danosti za razvoj turizma in če bi gospodarstvo le del ustvarjene akumulacije vložilo v njegov razvoj, bi lahko namesto lanskih 9 milijonov dolarjev v nekaj letih od turizma iztržili tudi 100 milijonov dolarjev. Tako velik iztržek bi tudi za gorenjsko gospodarstvo že pomenil precejšnje gospodarsko korist.

Seveda pa gospodarstvo ne more vlagati denarja le z dobrimi rezultati, da bodo kasneje dobili nekaj deviznega izkupička. Turistično gospodarstvo Gorenjske, ki naj bi bilo predvsem zaradi naravnih danosti enotno in bi imelo enotno ponudbo, nima skupnega razvojnega načrta. Narejene so bile študije za razvoj Bleda, za razvoj Bohinja, za urejanje Triglavskega parka in za Kranjsko goro, vendar vsaka po sebi. Razen tega pa so vse študije preveč usmerjene v domači nameni, sto v inozemski turizem. Gorenjske turistične možnosti bi bilo treba oceniti z mednarodnimi merili, razvoj načrtovati predvsem s povečanjem inozemskega turizma in to celovito za vso Gorenjsko. Na ta način bi lahko računali tudi na mednarodne kredite. Tako pripravljene razvoj bi privabil tudi domači denar oziroma domače gospodarstvo, da se bi skupno povečevali devizni priliv.

L. B.

Spet bodo brneli telefoni

TRŽIČ — Mučne minute čakanja. Nekaj jih je vendarle prišlo. Slednjič so se vrata še enkrat odprla, oči so se vprašujoče ozrle v prišleka, ki je tiho dejal, da mora takoj naprej, da se z vsem strinja. Zadrego je premagal sproščujoč smeh.

Z zasedanjem skupščine tržiške raziskovalne skupnosti spet ni bilo nič. Po petnajstih minutah čakanja se je 12 delegatov razšlo, saj bi jih za sklepčnost skupščine moralo priti vsaj 19.

Običajno je tako, nam je povedal predsedujoči. Novi prijem, ki so preizkusili tokrat, se sploh ni obnesel. Običajno namreč vse dopolnijo vrtijo telefone in preko sindikalne socialistične zveze skušajo zagotoviti udeležbo. Tokrat so preizkusili, da bo zanimiv in pomemben delni red vendarle zagotovil udeležbo. Škus je klavarno propadel. Spet bodo brneli telefoni.

M.

Zasedanje radovljiške skupščine

Radovljica — V sredo, 27. marca, ob 16. uri se bodo sestali vsi trije zbori radovljiške občinske skupščine. Na dnevnem redu je kar 18 točk, med njimi vrsta odlokov. Najprej bodo obravnavali uresničevanje tekočega srednjeročnega načrta za letošnje leto ter smernice za pripravo družbenega plana za prihodnjih pet let, pregledali bodo lanske občinske proračun in predlog letošnjega. Zbor krajevnih skupnosti bo posebej pregledal razdelitev sredstev krajevnim skupnostim. Sledilo bo več zadev s področja davčne politike in sicer dogovor o usklajevanju letošnje davčne politike v Sloveniji, sprememba odloka o davkih občanov radovljiške občine in sprememba odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in plačil za storitve. Ponovno se bodo odločali o posebnem prispevku za zagotavljanje sredstev za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane. Predlagane so tudi spremembe občinskega odloka o komunalnih taksah, odloka o povračilu stroškov delegatov, odloka o javnem redu in miru ter spremembe poslovne nika občinske skupščine. Obravnavali bodo nadaljnji mobilizacijski razvoj enot in štabov teritorialne obrambe, pobudo za izvedbo svetovnega prvenstva v veslanju na Bledu leta 1989 ter opravili razrešitve imenovanja. Podrobno gradivo je objavljeno v drugi številki delegatskega Obzornika.

NAŠ SOGOVORNIK

Socialne pomoči

Pravici ni moč vselej zadostiti

Če nekdo z delom ne zasluži toliko, da bi se preživel, mu mora pomagati družba. V Kranju že vsakemu šestemu pomagajo z eno od 15 socialnih pomoči. Tudi tako se razrašča uravnilovka.

Kranj — Pred štirimi, petimi leti ni veliko ljudi prosilo za socialne pomoči. Večina ljudi je namreč lahko živela s plačo. Osebni dohodek so vsaj nominalno rasli, cenzusi se niso spreminjali. 1981. leta so v Kranju uvedli enotno evidenco socialnovarstvenih pomoči, ki realneje prikazuje gmotno stanje družin. Pred enotno evidenco je prihajalo tudi do različnih zlorab, saj so si nekateri zgolj s socialnimi pomočmi kovali prejemke, enake ali večje od delavčevih, ki si jih je prislužil z delom. Pred leti je bilo tudi več upravičenih negodovanj sprito uravnilovke, ki so jo pomenile socialne pomoči. Danes je drugače. V kranjskem Centru za socialno delo je vloženih prek 2 tisoč prošenj za katero od 15 socialno varstvenih pomoči. Predlani je 8499 ljudi prejelo socialne pomoči, lani jih je bilo že 10.502, torej je kar vsak šest na socialnih plečih. O tem smo se pogovarjali z Radom Pavlinom, direktorjem Centra za socialno delo v Kranju.

● Katere so socialnovarstvene pomoči in kdo je do njih upravičen?

»Po samoupravnem sporazumu o uveljavljanju socialnovarstvenih pravic, ki začne veljati 1. maja letos, lahko ljudje prosijo za 15 vrst socialnovarstvenih pomoči. To so: varstveni dodatek k pokojnini, denarna pomoč za brezposelnost, delno nadomestilo stanarine, štipendija iz združenih sredstev in razlika h kadrovski štipendiji, družbene pomoči otrokom, začasna denarna pomoč, rejnina, denarna pomoč kot

dopolnilni vir življenja, denarna pomoč kot edini vir preživljanja, plačilo oziroma doplačilo oskrbe na domu, enkratna denarna pomoč, plačilo oziroma doplačilo oskrbnih stroškov v socialnih zavodih ali organizacijah za usposabljanje, plačilo ali doplačilo oskrbnih stroškov v tuji družini in ostale pomoči. Za vse pomoči lahko ljudje zaprosijo na enotnem obrazcu SPN — 1, ki ga oddajo v svoji delovni organizaciji, upokojenici, obrtniki in delavci pri zasebnikih pa v krajevni skupnosti, ki prispevata tudi mnenje o prosilčevem gmotnem položaju, in izjemoma v Centru za socialno delo. Socialne pomoči lahko ljudje uveljavljajo po vrstnem redu. Se pravi, da imajo družine najprej pravico do delnega nadomestila stanarine, nato do otroškega dodatka in šele potem, denimo, tudi do denarne pomoči. Po starem je za dodelitev vsake od socialnih pomoči veljal cenzus, poslej je merilo poprečni osebni dohodek na člana družine. Oglejmo si to pri otroškem dodatku: denimo, da dohodek na člana družine znaša 8 tisoč dinarjev. Kolikšen bo otroški dodatek, je odvisno od izračunane zagotovljene življenjske ravni otroka, ta znaša 43 odstotkov od povprečnega lanskega osebnega dohodka v Sloveniji (od 27.722 dinarjev torej 11.938 dinarjev). Razlika od dohodka na člana družine do slednjega znaša na višino otroškega dodatka, v našem primeru je to 3.938 dinarjev. Tega običajno dajemo v funkcionalni obliki — za plačilo oskrbe v vrtcu ali šolskem podalj-

šanem bivanju — in do neke mere tudi v gotovini.«

● Kaj pa ostale socialne pomoči?

»Do nadomestila stanarine, če omenimo le najpogostejše socialne pomoči, so upravičeni tisti, katerih dohodek na člana družine ne presega 16 tisočakov, do otroškega dodatka tisti pod 15 tisoč dinarji, do subvencioniranega vrtca oni pod 19.500 dinarjev na člana družine, in podaljšane bivanja do 14 tisočakov. Varstveni dodatek k pokojnini dobi tisti, katerega pokojnina za polno pokojninsko dobo ne dosega izračunane minimalne pokojnine. Denarno pomoč za brezposelnost dobi tisti, ki je ob delo, a ne po svoji krivdi. Pravico ima do 17.500 dinarjev mesečno. Za štipendije obstaja poseben samoupravni sporazum, po katerem se ravnamo. Rejnina gre otrokom razvezanih zakoncev.«

● Vse več je pritiska na denarne pomoči kot dopolnilni vir preživljanja. Kdo prosi zanje?

»Začasno ali tudi samo enkratno denarno pomoč dobi družina, ki se znajde v trenutkih gmotnih skrbih. Lani je bilo 264 ljudi, pretežno zaposlenih v Iskri Telematiki, ki zgolj s plačo niso zmogli dragih stroškov bivanja na Planini. Za to pomoč trka tudi vse več upokojenec, ki z nizko pokojnino sicer ne bi mogli preživeti. V domovih upokojenec že ves čas doplačujemo onim, ki nimajo dovolj pokojnine in prispevka svojcev za kritje oskrbe. Poslej bodo morali svojci prispevati obvezen delež k temu, in si-

cer 60 odstotkov od povprečnega dohodka na člana družine. To bo podobno kot pri vrtcih prizadelo žepne in vplivalo na odločitve: v dom ali ne.«

● Kako ugotavljate dohodek družine?

»Dohodek ni le tisto, kar člani družine zaslužijo v združenem delu, niso le popoldanski zaslužki, hoc norarno delo, katastrski dohodek. K vsem prejemkom družine iz preteklega leta pri dodeljevanju socialne pomoči štejemo še več tekočih socialne pomoči. Če nekomu dohodek iz dela in pripadajoči otroški dodatki navržejo dovolj, da lahko živi, že ni več upravičen do neke druge socialne pomoči. Ta način dodeljevanja bo poslej bolj v prid resnično socialno ogroženim, medtem ko za tiste na meji ni posebnega ugoden. Za slednje imamo druge rešitve. Tudi če prosilec za socialno pomoč prikaže dohodek, zaradi katerega bi mu pripadala socialna pravica, ni nujno, da pomoč tudi dobi. Zlasti takrat ne, če ugotovimo, da njegov standard presega prikazani dohodek. Po drugi strani pa tistemu, ki je na meji ali presega cenzus, pomoč dodelimo, če ugotovimo visoke stroške bivanja. Ob tem se sicer sprašujemo o upravičenosti sistema, ki 'kaznuje' pridnega, delovnega (tega, ki ima razen osebnega dohodka še popoldanski zaslužek) in 'nagradi' tiste, ki ne dela. Pravici ni mogoče vselej zadostiti. Radi bi je ublažili socialna nesorazmerja in pomagali onim, ki jim le delo ne zadošča za preživetje.«

D. Z. Žlebir

Rezultati slabši od pričakovanih

Resoluciji za leto 1984 so zapisali precej večje številke kot so jih mogoče dosegli — Družbeni proizvod je manjši za 9 odstotkov, prihodki na tujem trgu so rasli počasneje od prihodkov doma, je posledica nizkih cen v izvozu — Izdatki za obrasti so se povečali in so zanje odšteli polovico vsote, ki so jo izplačali za nove dohodke — Zaloge podvojene, izgube potrojene

Škofja Loka — Finančni rezultati slovenskega gospodarstva so precej slabši, kot so predvideli z resolucijo za lani. Predvideli so, da bo družbeni proizvod večji za 3,2 odstotka, industrijska proizvodnja za 4 in kmetijska tudi za 4 odstotke večja. Zaposlenih naj bi se povečalo za 1,2 odstotka, ob upoštevanju pa za 1,5 odstotka. Izvoz naj bi se povečal za 15 odstotkov, končni prihodki za 18 odstotkov. Uvoz naj bi se povečal za 10, od tega konvertibilni za 12 odstotkov. Investicije v osnovna sredstva naj bi obdržale en odstotni delež v družbenem proizvodu, bruto osebni dohodki pa naj bi se povečali za 20 odstotkov zaostajanja za 33 odstotkov.

Rezultati so precej slabši. Ob upoštevanju poprečne 61-odstotne rasti kmetijskih izdelkov je družbeni proizvod realno upadel za 9 odstotkov, industrijska proizvodnja je bila za 1,4 odstotka. Število zaposlenih se je povečalo za 1,3 odstotka, celotni izvoz je upadel za 2 odstotka, se je klirinški zmanjšal za 22 odstotkov, konvertibilni pa povečal za 12 odstotkov. Uvoz je bil večji za 10 odstotkov, od tega konvertibilni za 12 odstotkov. 94 odstotkov uvoza predstavljajo surovine in material za proizvodnjo, oprema 5 odstotkov, za široko potrošnjo ostalo. Investicije v osnovna sredstva so bile za 11 odstotkov manjše kot lani in manjši delež v družbenem proizvodu kot lani, 10,2 odstotka. Splošna in celotna poraba sta zaostajali več kot 10 odstotkov od dogovorjenega, bruto osebni dohodki pa so se povečali v skladu z dogovorjenim.

Največji vpliv na skromnejše rasti pričakovanih imajo nesorazmerne rasti cen materialov in surovin za proizvodnjo, ki so se povečale veliko hitreje kot cene izdelkov. Prihodki na tujem trgu so se povečali za 59 odstotkov, v strukturi pa znašajo 13,6 odstotka. Prihodki od skupnega prihodka na delavca in tujem trgu so se povečali za 32 odstotkov in jih je 6,9 odstotka. OZD. Počasnejša rast prihodkov na tujem trgu je posledica nizkih cen, ki jih izvozniki dosegajo na tujem trgu, med drugim tudi zaradi izdatkov za vsako ceno.

Izdatki so se lani povečali za

55 odstotkov, enako kot celotni prihodek. Ob upoštevanju podražitev vhodnih surovin in materialov se vidi, da so v škofovškem gospodarstvu z materialom delali zelo varčno. Zelo pa so se povečale zaloge izdelkov, ki so se v primerjavi s letom 1983 podvojile in predstavljajo že 18,4 odstotka dohodka. Skoraj podvojili so se tudi stroški za energijo. Realno je bil lani dohodek škofovškega gospodarstva za 6 odstotkov nižji kot predlani.

Obveznosti iz dohodka za skupno in splošno porabo v občini so se lani zmanjšale. Zelo pa so se povečali izdatki za obresti in so v primerjavi s predlani večji kar za 122 odstotkov. Za obresti od kreditov je gospodarstvo dalo 2,2 milijard dinarjev, kar je skoraj polovica vsote, ki so jo porabili za osebne dohodke. To pomeni, da ima gospodarstvo premalo lastnega denarja za poslovanje.

Nasprotno od večjega dela Gorenjske pa ima Škofja Loka več pozitivnih kot negativnih tečajnih razlik. Pozitivnih tečajnih razlik je gospodarstvo obračunalo za 867 milijonov dinarjev, negativnih pa 426 milijonov dinarjev.

Zavarovanje naj bo kvalitetno

Po programu naj bi se letos število zavarovanj v Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj povečalo za 4 odstotke, vplačane premije pa za 44 odstotkov

Kranj — Delegati zborov temeljnih rizičnih skupnosti in zborov Gorenjske območne skupnosti Kranj Zavarovalne skupnosti Triglav so na zborih konec februarja sprejeli letošnji načrt števila zavarovanj in zavarovalnih premij.

Ocenili so, da so lani v Gorenjski območni skupnosti Kranj dobro poslovali. Letos si morajo prizadevati, da bo na področju zavarovanja na Gorenjskem čim manj nepokritih škod. Zavarovalne storitve je treba čim bolj približati zavarovancem.

Tako naj bi zaradi večje gospodarske varnosti v zavarovanje zajemali vse nezavarovane oziroma preizkušene zavarovane nevarnosti. Prizadevali si bodo, da bodo razširili strojno opremo zavarovanja, zavarovanja obratovalnega zastoja, transportna ter zunanjetrgovinska zavarovanja. Posebno skrb namenjajo nameniti popolnejši zavarovalni zaščiti v odgovornostnih zavarovanjih v združenem delu. Še naprej bodo delali tako, da bi bila požarna zavarovanja čim bolj ustrezna in sklenjena tako, da bo dejansko upoštevana vrednost premoženja. Vsa požarna zavarovanja, ki so starejša od dveh let, naj bi ponovno preuredili in se približali vsaj 25-odstotni vrednosti premoženja. Pre-

uredili bodo tudi vsa stanovanjska zavarovanja. Nadaljevali bodo tudi z lani začeti akcijami na področju življenjskih zavarovanj. Na področju zavarovanj bodo v Gorenjski območni skupnosti skušali čim bolj kvalitetno slediti tudi naraščajoči inflaciji, še posebej pri kolektivnih nezgodnih zavarovanjih.

Lani je bilo v Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj sklenjenih 282 tisoč različnih zavarovanj, vrednost vplačanih premij za ta zavarovanja pa je znašala 1,6 milijarde dinarjev. V letošnjem programu so si zadali naloge, da bodo število zavarovanj povečali za približno 10.600 oziroma za štiri odstotke, število vplačanih premij pa za dobrih 700 milijonov oziroma za 44 odstotkov. Pomembno je, da se je že zdaj načrtovana rast premije v zasebnem sektorju izenačila z načrtovano rastjo v družbenem sektorju. Na obeh področjih naj bi bila namreč večja za 44 odstotkov.

A. Žalar

Elita KRAJ PEPELKA v Kranju
Ta teden vam po ugodnih cenah priporočamo
OTROŠKE VETROVKE od 2.150 do 3.650 din
IN OTROŠKE JEANS HLAČE od 2.550 do 2.775 din (od 6 do 16 let)

Stroji čakajo delavce

V tržiščem Zlitu so lani dobro gospodarili, pozna pa se jim izpad proizvodnje v obratu masivnega pohištva, ki so ga lani prenovili in zaradi pomanjkanja kvalificiranih delavcev še vedno ni polno izkoriščen

Tržič — Za Zlitove delavce je bilo lansko leto težko. Po dolgih letih so se odločili za večjo investicijo, postavitev nove proizvodne hale in rekonstrukcijo obrata masivnega pohištva. To je bil izredno velik zalogaj. Ves denar so »podrsali« skupaj in najeli dolgoročne in kratkoročne kredite. Za občinski praznik, prve dni avgusta lani, so slovesno pognali prenovljeni obrat. Izpad proizvodnje je bil večji, kot so pričakovali. Še danes obrat ne dela s polno zmogljivostjo, vendar ne zato, ker ne bi imeli naročil ali surovin; manjka jim kvalificiranih delavcev. Le 88 jih dela, v obratu pa je planiranih delovnih mest za 112 delavcev. Nizki osebni dohodki niso privabili delavcev. Dohodki so bili nizki zaradi izpada proizvodnje in zmanjšane izvoza ter zaradi visokih obresti, ki so jih morali odplačati za kredite. Samo obrat masivnega pohištva je lani plačal 3 stare milijarde obresti!

Tudi v tozdu pohištvo je grozila izguba, vendar so s svojim denarjem pokrili vse obveznosti, zmanjkalo jim je le za sklad skupne porabe in za stanovanjski sklad. Tu sta priskočila na pomoč ostala dva tozda. Tozda Žaga je posloval normalno in tudi v tozdu Lesna predelava so bili rezultati zadovoljivi. Padla je le akumulacija na ravni delovne organizacije. Celotni prihodek je bil v Zlitu leta 1984 za 57 odstotkov višji od leta poprej, stroški so narasli za 65 odstotkov, dohodek je bil 46 odstotkov vi-

Surovin Zlitu ne bo primanjkovalo, naročil tudi ne, le kvalificirane delavce potrebujejo. — Foto: D. Dolenc

šji od leta 1983, čisti dohodek le 19 odstotkov višji, ostanek čistega dohodka pa je bil za 4,5 odstotka nižji od leta 1983.

Poprečni osebni dohodek je po zadnjem poročilu znašal 25.600 dinarjev. Sorazmerno nizek je, čeprav na tržiški ravni, vendar pa so prav zaradi tega imeli težave z zaposlovanjem novih delavcev. Stvari pa se obračajo na bolje. V Zlitu vodijo dobro štipendijsko politiko in v vseh srednjih tehničnih lesarskih šolah štipendirajo trenutno 20 učencev. Predvidevajo tudi, da se bodo poprečni osebni dohodki v delovni organizaciji letos dvignili na 36.000 dinarjev; to pa bo spodbudno tudi za nove delavce.

V letošnjih planih so delavci Zlita zapisali 30 do 40 odstotkov večjo proizvodnjo masivnega pohištva in tudi toliko večji izvoz. Letos bo namreč novi obrat že redno in tudi bolj polno obratoval. Proizvodnja Žage ostaja na lanskem ravni, prav tako Lesne predelave, le da bodo tu letos delali z manjšim številom delavcev. Tapetništvo pa bo svojo proizvodnjo povečalo za 5 odstotkov pri istem številu zaposlenih.

Letos jim posli kar dobro kažejo. 95 odstotkov vse proizvodnje masivnega pohištva bodo izvozili, vse na zahodni trg: na Švedsko, v Švico, Zahodno Nemčijo in Francijo. Posle so v glavnem zaključili za vse leto in tudi dokaj dobre cene dosegajo pri sklepanju let-te. Letos bodo skušali proizvajati večje serije, kar naj bi pocenilo proizvodnjo. Prilagajajo se zahtevam posameznih kupecov, predvsem pa dajejo poudarek kvaliteti, ki jim odpira vrata zahtevnega zahodnega trga. Predvidevajo, da bodo letos prodali na zahod okrog 100 vagonov masivnega pohištva in zanj iztržili 1.200.000 dolarjev.

Težave bodo še, je prepričan direktor Zlita Marjan Bizjak, kajti obveznosti se povečujejo, postopoma bodo morali odplačevati kredite, izvoz ni dovolj stimulativno obravnavan. S surovinami ne bodo imeli težav, tudi deviz jim ostaja dovolj za njihove potrebe, za uvoz furnirjev, lakov in ostalih materialov za površinsko obdelavo lesa. Letos se ne bodo lotili novih investicij. Le cesto ob Bistrici, ki vodi od skladišča gotovih izdelkov do ceste, bodo utrčili, da bo usposobljena za vožnjo kamionov. Sicer bodo pa le »celili rane«, pravijo. V prihodnjih letih jih čaka obnova tozda Žaga. Upajo, da bodo prihodnje leto že zbrali dokumentacijo in vsa soglasja, 1987. leta pa začeli z deli. Lotili se bodo tudi Tapetništva.

Najprej morajo poskrbeti, da bo obrat masivnega pohištva delal s polno paro. Tu je srčica njihove proizvodnje in prav od nje je odvisen položaj delovne organizacije in seveda, osebni dohodki delavcev.

D. Dolenc

Obrtjo je težko začeti

Število zasebnih obrtnikov v radovljški občini še raste, vendar ne več tako hitro, kot pred leti. Tudi ugodnejši krediti za obrtnike, ki jih najbolj manjka, ne pomagajo. Vse večji problem postaja pomanjkanje poslovnih prostorov, ki ga doma rešujejo s skupnimi obratovalnicami. Prav pridobivanju novih poslovnih prostorov namenjajo v bodoče nameniti kar največ pozornosti. Obrtniki imajo malo delavcev, poprečno enega v obratovalnici. V tem pogledu bi morali v bodoče dati obrti večji poudarek.

V radovljški občini je trenutno 589 zasebnih obrtnikov, ki imajo zaposlenih 534 delavcev. Število zasebnih obratovalnic letno poraste za 6 do 10 odstotkov. Prevladujejo kovinska, lesno predelovalna obrt, obdelava plastičnih mas in izdelava strojno obrtniških izdelkov. Vse več je delavnic, ki so osnovane zaradi kooperantskih odnosov s poslovalnimi, obrtniki pa so začeli kot s postranskim poklicem. Vse bolj se obrtniki vključujejo v delo, bodisi preko organizacij združenega dela ali preko obrtnih združenj. Še vedno pa manj obrtnikov, ki bi se ukvarjali s servisnimi dejavnostmi za ljudi in s klasičnimi obrtmi, kot so krojništvo, šiviljstvo in čevljarstvo.

Z obrtjo kot s postranskim poklicem se ukvarja 550 ljudi. Največ jih dela v kooperaciji s poslovalnimi tovarnami, posebej z Almiro in Vezezi. Tolikšno širino dopušča občinski odlok, kateremu so želeli preprečiti šušmarstvo. V družbenem proizvodu radovljške občine obrt 10,4-odstotni delež, na Gorenjskem 10,2-odstotni. Relativno največji delež na Gorenjskem imajo tudi odvedeni prispevki in davki na vrednostjo zasebne obrti in predstavljajo 6,8 odstotkov vseh prispevkov in davkov gospodarstva radovljške občine. Glede na višino odmerjenega davka zavzema radovljška obrt drugo mesto na Gorenjskem, na prvem je kranjska. Obrt ima pomembno mesto tudi v radovljškem občinskem proračunu, lani je bil njen delež 34 odstotni.

Premalo poslovnih prostorov, premalo zaposlenih pri obrtnikih

Pri razvoju zasebne obrti imajo prednost dejavnosti, nadalje dejavnosti, ki do-

polnjujejo turistično ponudbo, in tiste, ki se za izvoz in nadomeščanje uvoza povezujejo z industrijo. Hkrati so v načrte zapisali, naj bi se pri zasebnih obrtnikih zaposlilo več delavcev, saj zdaj znaša poprečje komaj 0,94 delavca na obratovalnico.

Lani so v ta namen uvedli ugodnejše kredite, vendar pravih učinkov le-ti niso dali. Hromi jih pomanjkanje poslovnih prostorov. Pereči problem so delno reševali z ustanavljanjem skupnih obratovalnic, pri čemer so poenotili postopek pridobivanja obrtnega dovoljenja in dovoljenja za ustanovitev skupne obratovalnice. Da bi bilo pri obrtnikih zaposlenih več delavcev, so včasih glede sanitarnih pogojev pogledali tudi malce skozi prste.

Večja skrb za obrtne gradbene parcele

Občinski izvršni svet bo v bodoče bolj skrbel, da bodo pri delitvi gradbenih parcel, najemanju poslovnih prostorov in prenovah imele prednost obrtne dejavnosti, za katere bodo posebej skrbeli in jih imenovali prednostne in deficitarne. V naseljih bodo iskali »plombe« v novih zgradbah načrtih pa zagotovili lokacije, tudi pri ureditvenem načrtu Radovljice. Že zdaj bodo pregledali, kje jih je moč hitro zagotoviti, možnosti se kažejo v Lescah, Lancovem in v Lisicah pri Bledu. Stanovanjske soseske naj bi v bodoče gradili po zgledu Cankarjevega naselja v Radovljici, ki prav zdaj dobiva vrsto lokalov. Namen skrb bo za gradnjo in prenavljanje poslovnih prostorov za storitvene obrtnike, ki jih je najmanj, usmerjali sredstva najemnin za poslovne prostore in sredstva iz občinskega proračuna ter jih oplemenitili v banki.

Davčna politika ne spodbuja širjenja obrtnih delavnic

Sprememba poslovnega časa seveda ne bo zadoščala, da bi se pri obrtnikih zaposlilo več delavcev. Spremeniti bo treba davčno politiko, ki zdaj vlagan v širitve delavnic ne spodbuja. Odpri vprašanja prometnega davka pri nakupu osnovnih sredstev, ustreznega obračunavanja amortizacije, priznavanja stroškov za gradnjo ali obnovo poslovnih prostorov. Opozorili so na vmesni prometni davek, ki pri večini izdelkov in polizdelkov v kooperaciji z zasebnim sektorjem znaša od 60 do 80 odstotkov cene in je tako močan vir inflacije. Ne zdi se jim prav, da obrtniki članarino gospodarski zbornici plačujejo v odstotkih od dohodka, namesto v določenem znesku. Nerazumljivo je tudi, da mora obrtnik, ki opravi servis zdravstvenih vozil, zaračunati prometni davek za rezervne deleže.

Z ustanavljanjem skupnih obratovalnic se število delavcev pri obrtnikih ne more kaj prida povečati, saj zakonska določba dovoljuje enako število delavcev kot v samostojni obratovalnici.

Brez staršev je težko postati obrtnik

Med ovirami za hitrejši razvoj obrti je tudi zaradi pomanjkanja praktičnega dela neustreznosti usmerjenega izobraževanja. Mladi po končani šoli lahko pridobijo ustrezno znanje le pod vodstvom dobrega mentorja, sicer pa tudi po dveh do treh letih, kolikor terjata zakon, niso usposobljeni za samostojno opravljanje obrtne dejavnosti. Neprecenljiva je tako pomoč staršev, ki jim lahko omogočijo vstop v skupno obratovalnico. Sicer pa je pot do obrtne dejavnosti dosti daljša, kakor tudi do zaposlitve pri obrtniku, saj ti želijo imeti delavca, ki zna opravljati delo.

Zanimanje zdomcev usiha

Pred leti smo veliko govorili, kako bodo zdomci odpirali obrtne delavnice. Zdaj ugotavljajo, da njihovo zanimanje usiha. Razlog je preprosto. Zaradi visokih obresti se jim bolj splača vezati prihranke v banki in prav nič dela nimajo z gradnjo delavnice, nakupom strojev in opreme.

Zaradi visoke inflacije, neustreznega priznavanja stroškov za razširjeno reprodukcijo in amortizacijo in sploh zaradi občutka nestabilnosti se zanimajo predvsem za opravljanje dejavnosti, ki ne zahteva velikih kapitalnih vlaganj kot so inženiring, računalniške in projektne storitve. Teh pa pri nas ni možno opravljati s samostojnim osebnim delom.

Presenetljive razlike pri osebnih dohodkih

Osebni dohodki so seveda največja spodbuda za zaposlitev pri obrtnikih. Razlike so presenetljive. Z januarске plačilne liste je razvidno, da se gibljejo od 11.728 do 40.400 dinarjev v storitvenih dejavnostih in od 20.000 do 101.420 dinarjev v proizvodnih obrtnih dejavnostih. Izredno nizki so v nekaterih frizerskih in mizarskih delavnicah, pri avtoprevoznikih in v obratovalnici mikrofilmskih storitev. V poprečju pa so delavci zasebnega sektorja bolj plačani od poprečja v gospodarstvu.

Jasno je torej, da gre v nekaterih obratovalnicah za mezdne odnose in ne za delitev po delu. Slika po seveda kvari tudi prikrievanje pravih zaslužkov, kar je posebej očitno pri obrtnikih samih. Zaradi nizkega osebnega dohodka so prispevki iz osebnih dohodkov manjši.

Potrebna bo torej skupna akcija sindikata oziroma inšpekcijskih služb in davčnih služb za uveljavitev enakih in objektivnih meril za vrednotenje del.

Domača in umetna obrt slabo razviti

Glede na turistično povpraševanje sta domača in umetna obrt slabo razviti. Registrirani so le trije izdelovalci in dva obrtnika, ki izdelujeta izdelke umetne obrti poleg drugih obrtnih izdelkov.

Domača obrt je lahko dopolnilen zaslužek kmečkih družin v zimskem času, zato jo kaže spodbujati posebej v oddaljenih krajih. Novi zakon o davkih občanov oprošča plačilo davka od dohodka doseženega s prodajo izdelkov domače obrti. Izdelovalci izdelkov umetne obrti te olajšave niso deležni.

M. Volčjak

V soboto zborovanje na Planici

Albert Logar, predsednik koordinacijskega odbora za krajevni praznik štirih krajevnih skupnosti v kranjski in škofjeloški občini: »Čprav bodo nekatere tradicionalne prireditve za praznik skromnejše, smo poskrbeli za množičnost in dobro organizacijo — Zahvala vsem, ki so pomagali.«

Žabnica — 27. marec je praznik krajevnih skupnosti Bitnje, Jošt, Sv. Duh in Žabnica. Tega dne se krajani spominjajo legendarne borbe Selške čete Cankarjevega bataljona iz 1942. leta. Takrat je padel narodni heroj Stane Žagar s štirinajstimi soborci. V spomin na ta tragični herojski dogodek je vsako leto na Planici nad Crngrobom množično zborovanje borcev, aktivistov in drugih sodelavcev NOV ter kranjanc, občanov in mladine kranjske ter škofjeloške občine. V vseh štirih krajevnih skupnostih vsako leto pripravijo tudi druge prireditve.

Za letošnje praznovanje skrbi koordinacijski odbor, katerega predsednik je **Alber Logar** in Žabnice:

»Vsako leto je za organizacijo in usklajevanje prireditev zadolžena ena krajevna skupnost. Letos smo bili na vrsti v Žabnici. Prihodnje leto bodo imeli to nalogo v Bitnjah, nato pa v krajevni skupnosti Sv. Duh. V 18-članskem koordinacijskem odboru, ki je sestavljen iz predstavnikov vseh krajevnih skupnosti, smo se odločili, da ne bomo bistveno spreminjali že tradicionalnega programa prireditev. Morda bodo prireditve skromnejše, vendar pa smo poskrbeli za množičnost in dobro organizacijo.«

»Osrednja prireditev bo zborovanje na Planici.«

»Letošnje množično zborovanje na Planici nad Crngrobom bo potekalo v znamenju 40-letnice osvoboditve in bo v soboto, 30. marca, ob 10. uri. Slavnostni govornik bo predsednik občinske konference SZDL Kranj Janez Grašič, v kulturnem programu pa bodo nastopili tudi učenci osnovne šole Lucijan Seljak. Na svečanost razen borcev, aktivistov, kranjanc, občanov in mladine obeh občin vabimo tudi predstavnike družbenopolitičnih organizacij in organizacij združenega dela iz obeh občin. Upamo, da bo tudi letošnje zborovanje tako množično, kot so bila dosedanja, čeprav nas malo skrbi delovna sobota. Opozorim naj, da bo cesta iz Strazišča do Čepulj v soboto zaprta za motorna vozila od 8. ure do 9.30.«

»Kaj pa ostale prireditve?«

»Začelo se je v soboto, 23. marca, in bodo trajale ves teden do nedelje. Med pomembnejšimi so vsekakor slavnostne seje svetov krajevnih skupnosti, ki bodo v sredo, 27. marca. V Bitnjah in Sv. Duhu ob 18. uri, v Žabnici pa ob 18.30. Na sejah bodo podelili brnasta priznanja OF. Ob 19.30 bo v združenem domu v Žabnici po otvoritvi razstave tudi slavnostna akademija s kulturnim programom. Na njej pa bomo podelili priznanja športnikom. Katji Lesjak iz Srednjih Bitenj ter Jožetu Kuraltu in Ivu Čarmanu iz Sv. Duha. Opozorim naj še na sobotni tradicionalni pohod Po poteh partizanskega Rovta. Začel se bo ob 7.30 izpred spomenika NOV v Žabnici. Naslednji dan, v nedeljo, 31. marca, je na programu veleslalci na Soriški planini. Vsi tekmovalci se bodo prav tako ob 7. uri zbrali pred spomenikom v Žabnici.«

»Ste imeli pri pripravi letošnjega programa in prireditve kaj težav?«

»Večjih težav glede organizacije ni bilo, skrbelo pa nas je, kako bo z denarjem. Že sama organizacija ter priznanja, pokali, itd. nekaj stane. Zahva-

liti se moram organizacijam združenega dela in drugim, ki so nam pomagali z denarjem. To so IBI Kranj, KZ Sloga Kranj, Tekstilindus, ABC Pomurka Škofja Loka, Gradis Škofja Loka, KZ Škofja Loka, KOGP Kranj, Iskra Kibernetika, Telematika in ERO, Merkur Kranj, EGP Škofja Loka, Gorenjska predilnica, SGP Tehnik Škofja Loka, Marmor Hotavlje, občinska konferenca SZDL in občinski svet zveze sindikatov Škofja Loka, Jelovica Škofja Loka in zasebnik Viktor Porenta iz Srednjih Bitenj.

Ob tej priliki naj še enkrat velja povabilo na naše prireditve, posebno še na množično zborovanje v soboto na Planici. A. Zalar

Pešpoti okoli Smlednika

Smlednik — Turistično društvo in Zveza združenj borcev NOV iz Smlednika sta zadnja leta zasnovala **Spominsko pot**, ki bo ohranjala spomin na NOB! Pot se začne pri Tineku na smledniškem starem gradu in vodi po stezah skozi smledniške gozdove proti vzhodu do Repenj, kjer se pri Tilnovi cerkvi odcepi na jug proti Skaručni in severu proti Zapogam in Dornicam ter naprej v Vodice. Proti zahodu se vrne do Save in v Smlednik. S Skaručne se gre nazaj po **Kurirski poti**, ki se začne pri Tineku na Skaručni in vodi po gmajni do Ušice. Potem sledi oznakam po smledniški gmajni in se po **»rjavi poti«** vrne do Slogarja v Smlednik. Poti so markirane in namenjene vsem, ki še ne poznajo krajev pod Šmarno goro ali se radi vračajo v ta konec. Obiskovalci lahko vidijo tudi prek deset spomenikov iz NOB.

Smledniški turistični delavci priporočajo še druge okoliške pešpote. **Obsavska pešpot** vodi od smledniškega mostu prek Save do Moš. **Kratka sprehajalna pot** gre iz vasi na obalo Zbiljskega jezera; ena najstarejših poti vodi od smledniške cerkve prek Brezovca v Pirniče in naprej proti Mednemu in Medvodam.

D. Papler

VAŠA PISMA

»PREPOCENI« ODVOZ SMETI

Čprav je odvoz odpadkov zelo drag, je za nekatere obsejnejše v jeseniški občini, kot kaže, še vedno prepoceni. Predvsem to velja za občane krajevnih skupnosti Sava na Gregorčičevi in delu Tomšičeve ulice nad glavno cesto. Tod odvoz odpadkov ni mogoč s tako imenovanimi jurčki, marveč le z zabojniki (kontejnerji), kakršen je, na primer, pri avtobusni postaji nasproti Bertonclja. Vanj nekateri občani prinašajo žareče odpadke iz centralnih peči in štedilnikov. Ko so se odpadki vžgali, je gorelo od petka do ponedeljka dopoldne, dokler delavci Kovinarja zabojnika niso odpeljali. Smrad se je širil daleč naokrog. Mar moramo res še sami onesnaževati zrak v že tako onesnaženih Jesenicah? Nabava jurčka danes ni poceni, pa še vsak ga mora nabaviti sam. Zabojnik pa je najmanj stokrat dražji. Tega ne občutimo, ker je pač družbena last. Menim, da bi bilo treba takšne obsejnejše poiskati in kaznovati. Če pa krivca ne bi našli, naj Kovinar podraži odvoz odpadkov na tem področju. Prepričan sem, da ga bodo potem krajani sami hitro našli.

Jože Mrovlje, Jesenice

Razvoj numizmatičnega društva

Kranj — Na Gorenjskem so bile že prva leta po vojni želje za boljše organiziranost numizmatikov in njihovih stalnih srečanjih. Ker društveno delovanje ni zaživelo, so se nekateri gorenjski zbiralci vključili v Numizmatično društvo Slovenije s sedežem v Ljubljani, ki je takrat že uspešno delovalo.

Vedno večje zanimanje in povečano število zbiralcev je terjalo ustanovitve gorenjskega društva. Tako je bilo 29. junija 1971 ustanovljeno Numizmatično društvo Gorenjske s sedežem v Kranju. Ustanovnih članov je bilo 25, združevalo pa je zbiralce iz kranjske, jeseniške, radovljiske, škofjeloške, kamniške in tržiške občine. Lani je imelo društvo 63 članov. Društvo je izdalo svojo plaketo. Izdelanih je bilo 82 primerkov. Plaketa je iz srebra čistoče 950, težka je 411 gramov, njen premer pa je 45 milimetrov. Izdelanih je bilo tudi 1000 klubskih značk s starim kranjskim grbom in napisom Numizmatično društvo Kranj ter letnico ustanovitve. Ob 10. obletnici delovanja društva so izdelali drugo plaketo. Doslej je bilo izdelanih 50 primerkov. Plaketa je izdelana iz srebra čistoče 900. Težka je dobrih 15 gramov, njen premer pa je 33 milimetrov. Izdane so bile tudi zlate, srebrne in bronzaste značke v nakladi 1500 kosov.

Člani Numizmatičnega društva se redno srečujejo vsako prvo nedeljo v mesecu in prvi ter tretji torek v mesecu v mali sobi hotela Jelen v Kranju. Vabljeni člani in tudi ljubitelji te dejavnosti, ki še niste člani društva.

ČRTOMIR ZOREČ

PO PREŠERNOVIH STOPINJAH V KRANJU

(12. zapis)

KLIENTI ADVOKATA PREŠERNA

Kaže, da je Gorenjska res potrebovala svojega advokata, ki bi znal dobro sukatati jezik in pero ter prav svetovati. Kajti takoj, ko je doktor Prešeren odprl svojo pisarno v Kranju, je že imel toliko dela, da ga sam s pisarjem Rudolfom nista več zmogla in je bilo treba najti še drugega pisarja.

Dotlej so morali ljudje za vsako še tako majhno pravno stvar potovati v Ljubljano in se tem izročati na milost in nemilost tamkajšnjim odvetnikom, ki šestokrat pri računih niso bili ljudomili. Zdaj pa so dobili v Kranju svojega človeka, rojaka Gorenjca, ki je bil res malo samosvoj, po vedenju in noši drugačen od drugih ljudi. Že pri prvih poslih pa se je pokazal za spretnega, izkušenega jurista, ki je znal vedno prav svetovati in uspešno posredovati. Novi advokat je bil tudi sicer povsem drugačen od drugih advokatov, ki so se jih ljudje zaradi njihove zahtevnosti kar bali. Doktor Prešeren pa se je takoj izkazal, da je pošten, človeško pravičen in prav nič odušurki, saj za nekatere manjše pravne usluge niti plačila ni zahteval, revne kmete pa je kar zastopni zastopal pred oblastmi. Značilno zanj je bilo tudi načelo, da krivičnih pravnih sploh ni hotel prejemati. Zaslužkom iz takih poslov se je raje odpovedal.

Knjiga Prešernovih ekspenzarjev — odvetniških računov — je obsegala več kot 270 števil. Iz seznama vidimo, da zaslužki pesnikove advokatske pisarnice niso bili veliki. Največ je majhnih zneskov, celo v krajcarjih. Drug advokat bi računal drugače, bolj v goldinarjih, četudi je bilo že tedaj predpisano, koliko smejo za kak posel zahtevati. Odvetnik Prešeren je imel kliente z vse Gorenjske, od Ljubljane do Bele peči pri Kranjski gori, od Jezerskega in Tržiča do Hotederšice, od Cerkelj do Kroke, Kamne gorice in Železnikov, iz bližnje in daljne okolice Kranja.

Med strankami so bili najčesteje kupčijski ljudje, trgovci z žitom, lesom in živino, lastniki sitarskih in tekstilnih manufaktur, hišni posestniki in obrtniki, gostilničarji in kmetje, graščaki in fužinarji, zemljiške gosposke in vaške soseske.

Se ohranjeni pravni akti, ki so izšli iz Prešernove advokatske pisarne, pričajo ne le, kako spreten jurist je bil novi kranjski doktor, ampak tudi, kako človeški je bil do klientov, ki niso imeli s čim plačati njegovih storitev. Pričajo tudi, s kakšnim ognjem se je vedno gibal za pravično stvar. Kot pravni zastopnik nekega kmeta iz Senčurja se je Prešeren izkazal za pravega doktrinarja ljudskih pravic. Bil je odločno proti takim dajatvam, ki obremenjujejo kmetovo prizadevanje za napredek pri obdelovanju zemlje in »so zares nadležne in kulturi škodljive«. Kot odvetnik se je Prešeren zavzel tudi za straziškega kočarja in njegovega sina, ki so ju sosedje pretepli, ker sta se upla samovolji premožnejših vaščanov. Takih pravnih, v katerih je doktor Prešeren pogumno in spretno sukal jezik in pero za pravne in gmotne interese malih ljudi, je moralo biti več. V ekspenzarni

Graščak z Brda pri Kranju Anton Zois (1808—1873)

knjigi jih ne najdemo, ker so bile kratke storitve brezplačne.

V seznamu klientov Prešernovih opazimo med drugimi, manjimi imeni, tudi imena barona A. Zois z Brda, Briksensko gosposko Bleda, Peharja, Pollaka, Aha, Mallija iz Tržiča, Terezijo Paglijevo, Karla Florianca, Viljema K. in oba Pleiweissa, očeta Valenta sina Konrada, Franca Mayrja in ge, o katerih bo treba še kaj povedati v posebnih poglavjih teh zapisov.

Da lepa beseda dobro mesto se je izkazala tudi pri pravičnem štenem advokatu Prešernu pri koncu njegovega življenja, ko je bolezen že tako napredovala, da služek z odvetniškim delom ni bil mogoče misliti.

Ko je bil pesnik še pri moči, sprejel neko pravno zadevo, je bil Ruardov s Save pri Jesenicah račun je dobil precejšen predujbi ga ob dovršitvi tožbe obravnavendar pa je bila bolezen hitra. Prešeren dela ni mogel do končavit.

Pa pustimo spregovoriti najmlajšo pesnikovo sestro: »Ali kaj manjka? je neka Kranjica vprašala. To pa zato, ker je vedel, ko bolni doktor težko dela in zavajga malo zasluži. Ne, so Ruardovi ve dali za tožbo, je Katra odgovorila. Imel je doktor njegovo še neizotožbo. — Katra je potem doktoru rekla: »Saj tega Ruardovega denarja še zaslužil. On njej: Od tega pa bodi. Ruard že ve, zakaj mi je dal prej in da jaz potrebujem. Jaz nje ga denarja še nisem zaslužil, bom. Zato ne smeš ne ljudem ne o tem govoriti. Fužinar Ruard je la prijazen mož. Je v boleznih obiskal. To pa vem, da Ruardovi ja za tožbo niso nič nazaj zahtevali cer bi nam bila Katra kdaj poveda ko bi bili; pa ni.«

Kako vesten odvetnik je moral Prešeren, dokazuje že na smrtni lji njegova skrb za štiri nedokončane pravne zadeve. Želel je, da bi dokončal kranjski okrajni komisij nez Pakj. »Zakaj prav Pakj? je povedel Katra. »Ti tega ne umeš! Pa previden in pravičen — da mi drugi kaj ne zmede,« ji je pojasnil

PRAVNIK SVETUJE

OBRAČUN SAMOPRISPEVKA IN ČLANARIN L. K. iz Medvod

Ste invalid III. kategorije. V temeljni organizaciji delate 4 ure, za preostale 4 ure pa prejimate nadomestilo osebnega dohodka. Zanima vas, ali je pravilno, da se samoprispevek, članarine itd. obračunavajo od skupnega zneska osebnega dohodka?

Odgovor: Menimo, da je takšen način plačevanja oz. obračunavanja samoprispevka in članarin pravičen. Ti prispevki se namreč plačujejo v določenem odstotku od osebnega dohodka ne glede na to, da gre za nadomestilo osebnega dohodka, ki ga temeljna organizacija obračunava in izplačuje na račun sredstev Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

VRAČILO ŠTIPENDIJE B. N. iz Triča

Med šolanjem na srednji šoli ste od delovne organizacije prejeli štipendijo. Po končani srednji šoli ste nadaljevali študij na visoki šoli, vendar za poklic, ki ga delovna organizacija, pri kateri ste prejeli štipendijo, ne potrebuje. Zanima vas, ali delovna organizacija toži za vrnitev štipendije, čeprav nimate nobenih sredstev, in v kakšnem roku?

Odgovor: Verjetno že pogodba o štipendiranju med delovno organizacijo in vami določa pravice delovne organizacije in vaše pravice. Ker ste šolanje nadaljevali brez soglasja delovne organizacije oz. spremembe študentske pogodbe, vas delovna organizacija seveda lahko uspešno toži za vrnitev štipendije. Dejstvo, da nimate sredstev, ne bo vplivalo na uspeh

delovne organizacije v tožbi pri rednem sodišču. Vprašljivo pa je, ali bo delovna organizacija uspela z izvršbo preden se boste zaposlili, saj nimate nobenih sredstev in premoženja. Glede zastaranje vložitve tožbe velja splošni, to je 5-letni zastaralni rok.

STANOVANJSKO POSOJILO L. Č. iz Predvdora

Hišo gradite več kot 50 km stran od sedeža vaše temeljne organizacije. Ko ste zaprosili za stanovanjsko posojilo, vam ga niso odobrili z obrazložitvijo, da delavci, ki rešujejo svoje stanovanjske probleme v oddaljenosti več kot 50 km, niso upravičeni do stanovanjskega posojila.

Odgovor: Če je v samoupravnem splošnem aktu vaše temeljne organizacije naveden tudi pogoj, da delavci rešujejo svoj stanovanjski problem tako, da ne bodo prihajali na delo dalj kot 50 km, je odločitev vaše temeljne organizacije, da se vam stanovanjsko posojilo ne odobri, pravilna.

Takšna določba samoupravnega splošnega akta ne krši ustavnega načela enakosti občanov, kot je ugotovilo Ustavno sodišče SRS s sklepom dne 12. 1. 1984.

DELITEV SOLASTNINE L. Z. iz Cerkelj

Po smrti očeta ste z bratom in sestro pridobili zemljišče v solastnino. Sprašujeta, ali lahko zahtevata delitev te solastnine.

Odgovor: Kot solastnik imate ob vsakem času pravico zahtevati delitev solastnine, to je zemljišča. Delitve solastnik namreč ne more zahtevati le v času, ko bi bila le ta v škodo drugih solastnikov, kar pa verjetno pri delitvi zemljišča ni primer. Pravica, zahtevati delitev, ne zastara. Vendar pa se morate o načinu delitve sporazumeti z bratom in sestro, sicer način delitve določi sodišče.

Priznanja za praznik KS Vodovodni stolp — Vsako leto 21. marca imajo v krajevni skupnosti Vodovodni stolp krajevni praznik v spomin na tragični dogodek, ki je bil med narodnoosvobodilno vojno Šorlijevemu mlinu na Mali Rupi. Tudi letos so pripravili več prireditev. Osrednja proslava s tovariškimi srečanjem je bila v petek v Domu JLA v Kranju. Slavnostni govornik je bil predsednik krajevnih organizacij zveze združenj borcev Janko Prezlj, v programu pa so nastopili učenci osnovne šole Simon Jenko, Glasbene šole, pripadniki garnizije JLA in narodnozabavni ansambel Oglarji. Podelili so tudi plakete in priznanja krajevnih skupnosti. Plakete so dobili Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, Ivan Jelen in Jože Repič. Priznanja pa so dobili Melita Balta, Tone Bajuk, Marko Šbil, Jože Štirn, Jože Zdešar, Štefan Zorman, Taborniški odred Stane Žagar, soseska Rupa in zbor stanovalcev Valjavčeve 3. Slednjemu (predstavljeno na sliki) so priznanje podelili za dveletne uspehe na samoupravnem in delovnem področju. — A. Z.

Gled opere Prodana nevesta

Radovljica — Radovljiški občinski sindikalni svet bo organiziral gledalce na gledanje opere *Prodana nevesta* skladatelja Bedřicha Smetane v režiji Ljubljanske opere. Predstava bo v sredo, 3. aprila, in v četrtek, 4. aprila, ob 19. uri v Radovljici. Stroške vstopnic in organiziranja prevoza z avtobusi bo v pretežni meri plačeval občinski sindikalni svet. Gledalci bodo prispevali le po 10 dinarjev. Pisne prijave s potrditvijo seznanjenosti in navedbo imena odhoda (Bohinjska Bistrica, Bled, Radovljica, Begunje, Kranjska Gora) bo občinski sindikalni svet sprejemal najkasneje do 1. marca. Kot vedno doslej pričajo velik odziv delovnih organizacij.

Concerti v Celovcu — Letos bodo tretjič zapored pripravili Celovški pomlad, niz koncertov, ki bodo zvrstili do sredine maja. V celovški glasbeni skupini bodo nastopale tudi tuje. V koncertnem ansamblu Nazareth je že nastopila znana pevka Tina Turner. Sledil bo koncert ansambla The Heep, ki bo 9. aprila ob 20. uri v celovški mestni hali. V koncertnem ansamblu Gianne bodo nastopile italijanske pevke. V koncertnem ansamblu Sally bodo nastopile delavske zbornice. 9. maja ob 20. uri bo nastopila Sally. 17. maja ob 20. uri pa bo nastopila flamenco kitarist Manitas de Plata.

Plesoči osliček za otroke

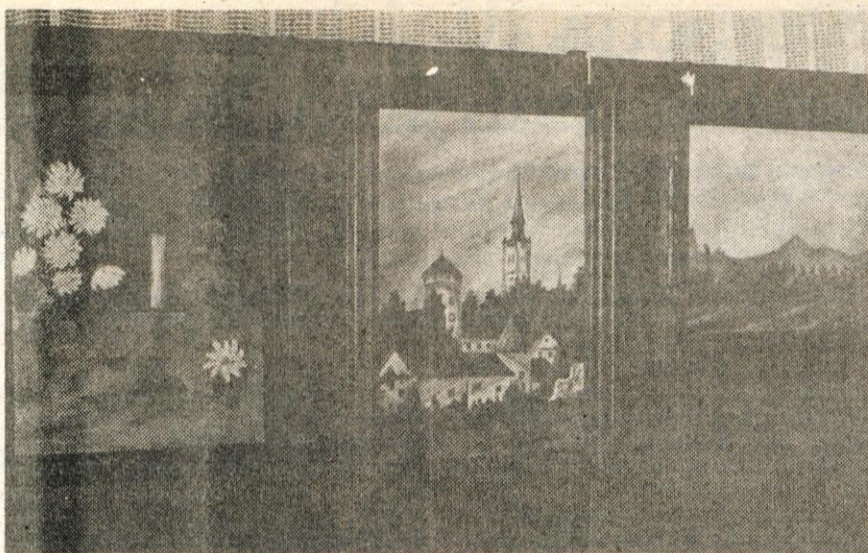
Mladinska skupina, ki deluje v okviru Prešernovega gledališča, je pripravila za otroke **ERIKO VOSA PLESOČI OSLIČEK**. Kot že iz naslova pove, je predstava namenjena otrokom do četrtega razreda osnovne šole.

V smislu otroške predstave je režiser **Lojze Domajnko** tudi zastavil postavitev, ki je pri njem vedno znova razpoznavna. Domajnko se je dokopal do svojega modela dinamične in komunikativne igre, tega predstave v predstavo v glavnem ponavlja, kar se pokaže kot uspešno. Otroška publika se redno izmenjuje, a tudi nima interesa, da bi začela različne postavitve. Konec koncev to ni slabo, kajti osnovno načelo otroških predstav je, otroke zabavati, jim zbuja fantazijo in v nekem smislu tudi moralno-etično oblikovati. Vse našete komponente so tudi nujni sestavni del kvalitetnih besedil, namenjenih otrokom. V tem primeru se izbrano besedilo Erika Vosa izkaže kot nezaupljivo, celo neprimerno; njegova glavna tema je premoč, vse, kar je preohlapno in predvsem prekratko zgodbo, s katero bi lahko motivirali otroke. Zato je predstava preveč razvečena, poanta v njej ni razvidna in »svet na nogah ne stoji«. Zdi se, da se je Domajnko te poizkusi ključnosti besedila zavedal. Zato ga je razgradil na vrsto prizorov, ki med seboj resda niso trdno povezani in je celota sestavljena iz raztrganih kosčkov; toda prizorčki so dinamični in dovršeni, delujejo predvsem z gagovsko komiko. Tako je celotna predstava sestavljena iz mnogih, med seboj slabo povezanih prizorov, ki sicer učinkujejo, režiser pa jih ni povezal v trdno celoto. Lojzetu Domajnku je vseeno treba priznati, da kljub obrobni vlogi, ki so mu jo dodelili v Prešernovem gledališču, vedno poln energije in domislje ter vedno z novimi sodelavci, kar terja dodatne napore, včasih vsaj celo boljše predstavo kakor odrasla skupina — kljub profesionalnim sodelavcem, ki jih ta za svoje predstave angažira od zunaj (režiserji, dramaturgi, scenografi ipd.).

V izredno dinamični, pestri, pevni in komunikativni predstavi je videti nekaj pomanjkljivosti oziroma nedovršenosti, zlasti v gibu, ki je oblikovala **Gordana Schmidt**; v igri oslička — **Jolanda Tičar in Bojan Regouc** — se igralca ne gibljeta skladno, prav tako tudi razbojnik **Jože Kozjek** in **Bojan Pretnar** ne. Od igralcev, ki so nasploh izvrstno obvladovali animacijo in si vsestransko prizadevali, so sodelovali **Moja Furlan, Vanja Slapar in Andrej Krajcar**. Pohvale vreden je predvsem jasen, čeprav ne vedno tudi dosleden govor (govor obeh razbojnikov velja bolj točno določiti: kdaj govorita pogovorno, kdaj zborovno), ki ga je oblikoval in tudi besedila za pesmi napisal **Ludvik Kavčič**. Preveč enolične skladbe na besedila songov je zložil **Bojan Rakovec**, ki jih je tudi sam zaigral in zapel, pomagal pa mu je **Gorazd Vrblinc**. Privlačno, polno barv in funkcionalno ustrezno sceno sta izdelala **Vinko Tušek in Milan Perne**.

M. Pušavec

P. S.: Gledališki listi, ki jih v novi »razgledniški« obliki ob svojih premierah izdaja Prešernovo gledališče, sicer posredujejo osnovne informacije o predstavi, toda zdi se, da včasih tudi napačne. Nerazumljivo so se namreč izdajatelji gledališkega lista ušeli, ko tokrat trdijo, da je »razglednica« ob Plesočem osličku že šesta po vrsti, ko pa smo letošnjo sezono videli v najboljšem primeru le štiri nove predstave.

Prva samostojna razstava — V medvoškem Donitu se s prvo samostojno razstavo likovnih del predstavlja Matej Mihovec, član Donitove likovne sekcije. Slika v različnih tehnikah, slikanje pa mu pomeni predvsem sprostitve in razvedrilo po delu. — fr

Literarni večer romantične poezije

Škofja Loka — Zveza kulturnih organizacij Škofja Loka in Knjižnica Ivana Tavčarja sta v ponedeljek, 18. marca, skrbno pripravili literarni večer, ki sta ga poimenovali Sveta jaz nisem ljubil in ne mene svet. Marko Črtalič je pripravil izbor, ki je vseboval evropsko in ameriško romantično poezijo. Vseboval je večino pomembnejših poetov tistega časa, preseneča morda, da v svoj izbor ni uvrstil velikega nemškega pesnika J. W. Goetheja.

Recitatorji Tina Teržan, Alenka Bolč-Vrabec, Jurij Simonič in Marko Črtalič so ob prijetnih zvokih Mahlerjeve glasbe predstavili pesmi

G. Byrona, F. Hölderlinga, G. Leopardija, H. Heineja, A. Puškina, A. Mickiewicza, K. Macha, J. Slonasskega, P. Shelleya in vedno navdihujočega M. Lermontova in A. E. Poeja. Posrečeno izbrano glasbeno spremljavo je usklajeval Ludvik Kaluža. Recitatorji so zavzeto in nežno, kljub posameznim nihanjem v interpretaciji, predstavili romantično poezijo in uspeli navezati stik z občinstvom.

Buren aplavz žal maloštevilnih poslušalcev je potrdil, da je bil to eden uspešnejših literarnih večerov v škofjeloški knjižnici.

Janez Jelenc

Tržičani Borovljam

Tržič — V soboto, 23. marca, je iz Tržiča krenil avtobus kulturnih ljubiteljev Tržiča na obisk v Borovlje v tamkajšnje veliko mestno dvorano, kjer so v uri in pol trajajočem programu predstavili svojo dejavnost, svoj domači kraj v pesmi, besedi in plesu. Večer, ki je izzvenel kot ponovno zbližanje dveh mest, ki sta pred leti že imeli precej razvejeno sodelovanje na vseh področjih, se je zaključil z željo, da bodo takšna snidenja kulturnikov vsako leto in da se tudi kulturniki iz Borovlj kmalu predstavijo tržičskemu občinstvu. »Občini, ki ju loči naravna meja Karavank, imata mnogo skupnih stičnih točk, kjer bi lahko sodelovanje razširili in poglobili. Naj bo kulturni korak prvi korak k temu cilju,« je v svojem govoru poudaril predsednik skupščine občine Tržič Janez Piškur

ko je podajal zbranim osebno izkaznico mesta Tržič.

V kulturnem programu, ki ga je vodil Bojan Veselinovič, so se z bogatim repertoarjem domačih in tujih pesmi najprej predstavili bratje Zupan. Iz ceter so člani Citraškega tria izvajali viže slovenskih narodnih in umetnih pesmi in zvoke znanih melodij iz domačih in tujih filmov. Alenka Dolenc in članice plesne skupine LENA pri Mladinskem gledališču Tržič so s tremi koreografijami pričarale plesno dejavnost v Tržiču. Stane Bitežnik in Oliver Ogris sta s kitarama poslegla v klasično glasbo, ob zaključku prireditve pa je komorni zbor PEKO pod taktirko Janeza Forška zapel nekaj domačih pesmi.

Po končani prireditvi so kulturniki izmenjali izkušnje, ki jih imajo na svojih področjih, in se dogovorili, da se srečajo v Tržiču in drugo leto spet v Borovljah.

Boris Kuburič

Veseli večer v Tržiču

Veseli večer Loškega odra in zbora Loka iz Škofje Loke bo peta abonmajska predstava Občinske kulturne skupnosti Tržič, ki bo v petek, 29. marca ob 18.30 v tržički kinodvorani. Veseli večer na tržički oder postavljajo namesto napovedane predstave VEČNA LOVIŠČA, ki zaradi tehničnih ovir še ni bila realizirana in jo bodo Tržičani lahko gledali kasneje izven abonmaja.

Čeprav je škofjeloški večer parodija, satira in bodica kraja, od koder prihajajo ustvarjalci, so problemi, ki jih načena in iz katerih se norčuje, splošno slovenski, če ne kar svetovni. Tržičanom bodo prav tako razumljivi skeči o turizmu, gostinstvu, obrti, Evroviziji in smučanju kot vsem tisti, ki so si ta zanimiv in zabaven večer ogledali v Škofji Loki.

Tržičanom humor ni tuj, saj so sami pred leti večkrat s humorjem udarjali po napakah v svoji okolici in zato bo prav gotovo zanimiv odziv domače publike. Režiser predstave je Miha Ješe, scenograf Simon Mlakar, lektor Marko Črtalič.

Ker gre za abonmajsko predstavo povejmo še to, da Tržičani dodatne karte za stranske sedeže in stojišča že lahko nabavijo pri blagajni kina.

Boris Kuburič

TOMŠIČEVA 44

Kranj — V četrtek, 28. marca, ob 16. in 17. uri bo v galeriji Nova v Delavskem domu (vhod 6) društvo Gledališče-lutke-glasba priredilo lutkovno predstavo Čarobna kreda. Gostovala bo lutkovna skupina Didla iz Ljubljane.

Razstava v kletnem razstavišču Prešernove hiše v Kranju

Mapa risb Zlate Volarič

V okviru sklenjenih predstavitev grafičnega in risarskega gradiva slovenskih in tujih avtorjev so pred nekaj dnevi v Prešernovi hiši odprli razstavo risb, ki jih je Zlata Volarič namenila za mapo, ki je izšla v samozaložbi.

Predstavljeni ciklus desetih risb spada med najbolj skrbno izdelana in likovno izčiščena dela Zlate Volarič, kar jih je slikarka pripravila v zadnjih nekaj letih. Avtorčina zbirka motivno prikazuje pestro in privlačno življenje na deželi: delo na polju, v sadovnjaku, v vinogradu, otroke pri igri itd. Širši pomen imata dve risbi — Mati deli kruh in Množica.

Kompozicijski okvir, v katerega so vpete slike, ima elipsasto obliko. Tej se prilagaja velikost in lega figur, dreves in predmetov. Značilnost kompozicijske zasnove Zlatinih risb je tudi nagnjenost k simetrični razporeditvi posameznih elementov po slikarski ploskvi. Najpomembnejšemu prizoru ustreza stredišče slike, figure in predmeti, ki spremljajo glavno dogajanje, so med seboj v ravnotežju, obrobje slike pa je prekrito z različnimi drobnimi prizori, na obzorju se pojavljajo kulise arhitekture, nebo preletavajo jate ptic.

Simetrija, iskanje ravnotežja, prilagajanje kompozicije zunanjim omejitvam so v mnogočem značilnosti naivnega slikarstva. Nedvomno spada Zlata Volarič v ta stilni krog, čeprav v njenem delu opazamo tudi posebnosti otroškega likovnega izražanja, še posebej v oblikovanju figur, ki so ploskovite, največkrat zajete od spredaj (en face) ali v polovičnem profilu. Sleherni kotiček v slikah Zlate Volarič je izpolnjen s figuro, vegetacijo ali čim podobnim.

Figure v Zlatinih slikah ne predstavljajo neke določene osebe, temveč so tipizirane. Prednost imajo sloke, vzdolžne človeške postave, ki se avtorici zdijo v estetskem pogledu najbolj sprejemljive in najboljše predstavljajo mladostne junake, ki so pogostni predmet slikarkinega oblikovanja.

Gibanje figur v slikarkinih risbah spominja na Ostržka, je sunkovito, včasih se nam celo zazdi, da so figure kot pred fotografskim aparatom za trenutek obstale. Notranjo napetost, ki žene upodobljene figure naprej, opazimo predvsem v gibih posameznih živali v prizoru Krmljenja ali v iztegnjenih vratovih dirajočih konj v Jezdecih oziroma v napetih mišicah vpreženega goveda v Vožnji z vozom.

V Zlatine preproste in otroške lahкотne oblike je pogosto zavita tudi določena misel, simbol ali spoznanje. Mati, ki reže kruh, ne predstavlja samo nekega dejanja, temveč simbolizira tudi mati — rednico, lahko pa pomeni tudi plačilo za trud, družinsko skupnost itd.

Spomini na otroštvo predstavljajo močan vzgib za slikarkino neutrudno in pestro ustvarjalnost. Želja po varnosti, po kateri stremi otrok, najde pri Zlati Volarič nenavadno, morda iz podzavesti izvirajoče izrazilo v svojski obliki dreves, katerih krošnje spominjajo po obliki na maternico, v kateri varno rastejo najrazličnejši sadeži.

Nagnjenje za simetrično gradnjo slike, podrejenost figuralnih in predmetnih sestavin v sliki dani kompozicijski shemi, rast prostora v višino, omejenost gibanja figur, nagnjenost k tipiziranju obrazov in teles vnaša v slikarkino delo nekaj, kar nikoli ne mine, dogajanje v sliki se spreminja v shemo, v neke vrste ornamentalno likovno telo, ki ga ne morejo spremeniti ne trenutne okoliščine in ne čas.

CENE AVGUŠTIN

Razstava fotografij o Planici — V razstavnem salonu Dolika na Jese-nicah so ob 50-letnici Planice minuli petek odprli razstavo fotografij z naslovom Dolina pod Poncami s svojo lepoto in ponosom. Fotografije so prispevali Franc Kolman, Franc Črv in Franc Sluga, zbirko planiških značk pa Borut Razinger. Otvoritev razstave je bila zelo obiskana, pel je mladinski mešani pevski zbor Blaž Arnič pod vodstvom Romana Ravniča (na sliki). Razstava bo odprta do 27. marca. — Branko Blenkuš

S knjižne police

Svojevrsna, nenavadna avtobiografija

Raznolikost in obsežnost sta dve med značilnejšimi prvinami dosednjega avtorskega opusa **Tarasa Kermaunerja**, pristeti pa jima velja tudi avtobiografski in avtorefleksivnost. Iz tega sklopa poznamo že več avtorjevih del, med njimi Stajo pod Poncami, Lastne podobne in Zdrobljena zrcala, zadnja, najbolj avtobiografska, pa nosi naslov **Sreča in gnus**. Izšla je konec lanskega leta pri Mladinski knjigi.

Avtor pripoveduje o svojih srečanjih z znamenitimi in popularnimi sodobniki, celo s svojimi vzorniki, (Boris Kidrič, Ivan Mrak, France Kolblar, Dominik Smole, Ferdo Kozak, Peter Božič, Tit Vidmar) z znanci, s takimi imenovanimi »božjimi otroki«. V središču dogodkov je ves čas avtor sam.

Skozi srečanja, spomine in refleksivna razmišljanja avtor ves čas razmišlja o samem sebi, o svojem odnosu do opisovanja srečanj z ljudmi, do teh ljudi, o njihovih pomembnostih... Tako se nehote znajdemo pred živopisnim kolažem literarnih

prvin, kjer se Sreča in gnus kot celota pokaže kot način avtorjevega obračunavanja z ljudmi, ki jih je srečeval, ter ob teh seveda tudi s samim seboj.

Zanimivo je, da avtor namenja več pozornosti tistim, ki so nanj vplivali pozitivno, manj pa tistim, ki mu ne pomenijo dosti. V tem kontekstu se izkaže, da ima zelo rad tudi take, ki so se tako ali drugače znašli na »robu družbe«, kar glede na koncept zasnove Sreče in gnusa ni toliko nenavadno. Kermauner tudi sebe — s pridržki in pomisleki, seveda — uvršča v ta, zadnji krog.

Knjiga nima enotnega, celovitega koncepta. Prav tako niha tudi slog pisanja, od mnogovrstnih slogovnih besednih okrasov do zapletenih stavčnih konstrukcij.

Vendarle pa moramo reči, da je delo razmeroma odkrito in neposredno avtobiografsko pričevanje. Zvrsti se vrsta avtorjevih dejanj na načinov, ki kažejo na avtorjevo nasprotujočo si, a brez dvoma zelo zanimivo osebnost. **Boris Bogataj**

Marija Soklič

Gostinec ne sme gledati ne na uro ne na praznik

Ko sem odprla vhodna vrata, je zavel proti meni omenen vonj po krofih. Krofi! Pust je že daleč. Takrat so krofi nekaj običajnega, povsod diše, najemo se jih do siteda. Toda zdaj, sredi marca, ko smo na krofe že zdavnaj pozabili! Zdaj so še boljši in če ti ga ponudijo nepričakovano, je vreden veliko več. Posebno bogat dar gospodinje.

Pri Sokličevih, v hiši pod Damulnekom v Trziču, je gospodinja Marija ocvrla krofe za k malici in za nekaj abonementov, ki bodo danes prišli na kosilo. Poln pladenj krofov še čaka. Za dopoldansko malico je pripravila gobovo juho in primaknila k vsakemu krožniku dva krofa — odlična malica. Včeraj so imeli pljučne štruktule in solato. Vsak dan je jedilnik drugačen. Skoraj ni jedi, ki bi jo Marija v enem mesecu skuhala dvakrat. Včasih je pripravljala jedilnike vnaprej, pa so ji gostje sami rekli, naj ničesar ne piše, samo tako dobro naj jim skuha, kot zna le ona. Vsaka malica je presenečenje zase. In vsi so zadovoljni.

Marija je doma iz Cerknice, Notranjka je. Za kuharico se je izučila na Bledu, kuhala je v študentskem naselju v Ljubljani, zatem v hotelu Zlatorog v Bohinju in osem let pri Damulneku. Od leta 1971, ko sta z možem zgradila hišo in uredila tudi tri turistične sobe z desetiimi ležišči, pa dela „na svoje“. Tu je stala stara hiša, od „fabrike“, občinska last, pa sta jo z možem odkupila, podrla in zgradila novo. Takrat je banka za ureditev turističnih sob nudila ugoden kredit. Z možem nista veliko razmišljala. Če bi se Marija ukvarjala z oddajanjem sob pa še kuhala ljudem, bi bila lahko doma pri otrocih. Z možem, gozdarjem, tako ali tako ne bi mogla menjati „sihtov“. Ostala je doma, otroci so imeli varstvo, pravi, topel dom, toplo ognjišče pa so tu našli delavci, ki jim njihove delovne organizacije niso mogle nuditi toplih malic in kosil.

Gostov ni bilo težko dobiti, vsaj za hrano ne. Njene kuharske sposobnosti so gostje dobro poznali še od Damulneka. Ona je tam začela cvreti krofe in peči domače kremne rezine. Tudi sobe je lahko oddajala, saj so v mestu le še v hotelu Pošta, čeprav je kar precej Tržičanov dobilo turistični kredit za ureditev turističnih sob! Lepenka je potrebovala prenočišča za svoje monterje, potem so se oglašale še druge delovne organizacije. Trenutno pri njej spijo dekleta iz Ormoža, ki so v Peku na praksi. Vedno nekdo išče prenočišče. Tudi pohodniki po poteh Kokrškega odreda smo lani septembra prav pri Mariji našli zatočišče.

Marija Soklič: »Veseli me imam s kuho in z gosti, da bi le zdravje držalo.« — Foto: D. Dolenc

Marija Soklič vodi v Trziču nekakšen delavski turizem. Malokateri žena in gospodinja bi imela toliko poguma, da bi svoj dom na stečaj odprla tujcem. Res moraš imeti korajž, predvsem pa veselje. Pravi gostinec mora imeti ljudi okrog sebe. Marija jim daje na voljo svoje čiste, tople sobe, lepo urejeno jedilnico, kuha jim. Najmanj dvajset, petindvajset ljudi lahko spravi v jedilnico, toda le malokdo zavije tja. Najlepše je pri Mariji v kuhinji. Tu se gozdarji in komunalni delavci, ki največ hodijo k njej na malico in kosila, najbolje počutijo — kot doma. Marija se jih je navadila in nič je ne moti, da ji gledajo pod roke. Vsak lahko vidi, kaj dela, pravi.

Rada ima ta svoj posel. Štiriurno obrt ima. Zaradi bolezni, ki se je je lotila, je namreč ostala štiri ure v invalidski. Dela, kolikor pač zmore. Veliko ji pomagata mož Franci in hči Majda. Da so danes krofi na mizi, je moževa zasluga, ker jih je on „sklofal“. Marija je le zamesila. Nič težkega ne sme zdigovati, nič napornega delati. Kuha pa od srca rada in rada ima okrog sebe zadovoljne obraze, ki znajo ceniti njeno kuho. Od osmih, desetih malic ne bo veliko dobička. Če hočeš ponuditi dobro domačo hrano, je prav tako drago kot z mesom. Hrana pa mora biti močna in pestra.

Pri njej se oglašajo tudi zaključne družbe: za novoletne praznike, za pusta, za 8. marec; letos je tu praznoval kar ves hišni svet žena iz enega od tržiških blokov. Marija je pravi gostinec: zaveda se, da se gostinec mora žrtvovati. Ko se drugi najbolj vesele, moraš ti najbolj delati. Tako je, tako mora biti.

Nima več toliko abonementov, kot pred leti. Da bi ji le še zdravje služilo, si želi. To ji od srca žele tudi vsi tisti, ki v njeni hiši najdejo svoje drugo toplo družinsko ognjišče, ki ga Marija in njena družinica širokega srca delijo z vsemi, ki prihajajo k njim. Marsikatera tržiška hiša bi lahko takole na široko odprla vrata ljudem, veliko je gospodinj, ki imajo enake ali pa še boljše možnosti in razmere, kot jih ima Marija. Le veselje je treba imeti; in gledati ne smeš na uro ne na praznik, pravi Marija.

Marija reklame ne potrebuje, to vem. Dostop do hiše je težak, avtomobile morajo gostje puščati spodaj, pri tovarni kos, težko jo je najti. Toda tisti, ki jo enkrat najde, jo zagotovo še poišče. Saj k Mariji prideš, kot bi prišel domov.

D. Dolenc

Sanacija Blejskega jezera umirjena, posegi učinkoviti

Avgusta lani sprejet družbeni dogovor o izvajanju skupnih ukrepov o restavraciji Blejskega jezera je v skupno delo povezal vseh 14 podpisnikov, odpravil prepire, sanacija Blejskega jezera pa je postala umirjena in posegi učinkoviti

Radovljica — Radovljiški izvršni svet je na zadnji seji dobro ocenil uresničevanje družbenega dogovora o izvajanju skupnih ukrepov za restavracijo Blejskega jezera. Vse torej kaže, da so prepiri, ki so odmevali po vsej Sloveniji, vendarle pozabljeni, še bolj razveseljivo pa je, da so posegi učinkoviti.

Seznam lani opravljenega dela je dolg. Začnimo z Zvezo vodnih skupnosti Slovenije, ki je za raziskave in ukrepe na Blejskem jezeru zagotovila dobrih 4,5 milijonov dinarjev. Plaćala pa je tudi študijsko nalogo Inštituta za biologijo iz Ljubljane, ki spremlja limnološke spremembe v jezeru. Skupaj z Hidrometeorološkim zavodom Slovenije so izvedli program kemijsko-bioloških in bakterioloških raziskav v jezeru, nategi, Jezernici, Radovni, 17 pritokih Blejskega jezera, Savi Bohinjki, hidrološke meritve na pritokih in zalednih vodah.

Sredstva radovljiške komunalne skupnosti za redno vzdrževanje komunalnih objektov in naprave niso zadoščala za vse naloge, ki se nanašajo na zelene in parkovne površine ob obali jezera. Financirala je izgradnjo kanala v Želčah, da bi se nanj priključili vsi posredni onesnaževalci jezera. Priključen je le hotelski del, zasebniki pa ne. Prisile pa ne more biti, ker republiški sanitarni inšpektor ne da uporabnega dovoljenja, pogojuje ga z izgradnjo čistilne naprave. Zanj pa denarja ni. Čistilne naprave so velik problem radovljiške občine; če bodo hoteli uporabljati že zgrajeno kanalizacijsko

omrežje, jih bodo kaj kmalu morali postaviti vsaj v Radovljici in na Bledu.

Območna vodna skupnost je skupaj s radovljiškim komunalnim gospodarstvom financirala čiščenje in popravilo objezerskega M kanala. Sedaj obnavljajo O kanal od Kazine do hotela Toplice, ki hkrati obnavlja svojo celotno kanalizacijo in gradi maščobnik. Komunalno gospodarstvo je za obnovo O kanala pridobilo tehnično dokumentacijo za izvedbo kanalizacijskih priključkov in za obnovo kanala, obnovilo pa je del kanala ob gostišču Mlino. Občinska skupščina je iz proračuna namenila pol milijona dinarjev za sanacijo jezera in 1,5 milijona dinarjev namensko zbrane turistične takse na območju Bleda za izgradnjo O kanala.

Lani so uredili brežine od Kazine do kopališča, uredili bazen razvejitve Rečice in Mišce. Krajevna skupnost je obalo jezera zazelenila, s čimer so preprečili dotokanje deževnice in površinske umazanije v jezero. Asfaltirala je pešpot ob Grajskem

kopališču in uredila odtočni kanal podpornem zidu na Kidričevu. Za vsa ta dela je porabila 858.000 dinarjev.

Povedati velja še, da je komunalno gospodarstvo pri izvedbi potrebnih del dovoljena. Do konca tega leta bo izdelana študija jantja odplak s prispevnega območja jezera, da bodo lahko načrtovano daljno izgradnjo komunalnega omrežja.

Letos bodo končali obnovo nala in hkrati speljali izvirne jezera. Odpravili bodo pripravila dela za ureditev kanalizacije in ter izgradnjo kanalizacije v Mlino. Uredili bodo še ostale kazerske obale. V kampu bodo uredili potok Solznik. Komunalna skupnost naj bi postala čiščenje jezera in rezanje ledu. Okrepili aktivnost sanitarne in vodnarske inšpekcije. Delovala bi nološka postaja, opravljali bi koče vzdrževanje in druge naloge, jih vsebuje sprejeti dogovor.

Med podpisniki dogovora je Temeljna banka Gorenjske, s svojimi sredstvi ni sodeloval saj tudi takšnih pobud ni bilo. nanje računajo, posebej pri izvedbi kanalizacije.

M. Volk

Brigadirji bodo urejali pašnike

Radovljica — Občinska konferenca ZSMS Radovljica je oktobra lani dala pobudo Gozdarsko kmetijski zadrugi Srednja vas v Bohinju, da bi mladi pomagali pri urejanju pašnikov v Bohinju in na Pokljuki. Gre za ureditev okoli 200 hektarov pašnikov, s čimer bodo povečali prirejo mesa in pridelavo mleka.

Najprej so mislili organizirati re-

publiško mladinsko delovno skupino, zaradi težav pa so se kasneje odločili za lokalne delovne akcije osrednjim, srednješolcem in delovnim skupinam radovljiške občine, ki bodo urejali v Bohinju. Na Pokljuki pa bodo prostovoljno delali planinci, ki bodo julija opravili delo v vrednosti 2 milijona dinarjev, hkrati pa bodo izvedli izobraževalne programe Planinske zveze Slovenije.

Lokalne mladinske delovne skupine bodo potekale aprila, maja in junija ob sobotah in nedeljah, sodelovali bo okoli tisoč mladih, ki bodo na 100 hektarov pašnikov v Bohinju, stili bodo zarast, opravili agrotehnične, gnojili travnike, posadili ograje in napajališča.

Ker Bohinjska zadruga za to sama nima dovolj denarja, mladi dali svoj prostovoljni prispevek na akcijo tečejo že tri sece, vsekakor pa bo to velika kušnja za Bohinjo, saj se bodo domačini vključili vanjo.

Planinci na Pokljuki bodo ustrezne pogoje za bivanje, Srednja mlekaršola v Kranju pripravljena odstopiti počitnice dom na Uskovičnici.

Brigadirji in planinci bodo obli okoli 15 tisoč prostovoljnih ur bo vreme lepo, bodo postorili še več.

Priznanja za prispevek k prometni varnosti

Kranj — Svet za preventivo vzgojo v cestnem prometu ob Kranju bo letos predlagal republiškemu svetu za tovrstno delovno, da podeli značke posameznikom za njihovo aktivnost v področju prometne preventive vzgoje. Značko SPV Slovenije deljujejo članom občinskih svetov, šol, zavodov, organov, nov, družbenih in gospodarskih organizacij ter drugih institucij kot priznanje za dolgoletno delo. Za tri in več let delovanja je nagraditi posameznika z značko s bronastim vencem, za pet in let z značko s srebrnim vencem, za deset in več let pa z značko zlatim vencem.

Obenem SPV iz Kranja razpisuje natečaj za podelitev plak Vozni voznik. Prejme jo lahko poklicni voznik (tudi traktorist) za najmanj sedem let nepretrganega dela ali amaterski voznik najmanj desetimi leti vozniške staža in najmanj 12 tisoč prevoznih kilometrov v zadnjih treh letih. Druge zahteve za dodelitev plakete so še, da ni povzročil nesreče po lastni krivdi in ni kaznovan zaradi hujšega prestopa, da dosledno vozi trezen, zbirno in odgovorno spoštuje prometno disciplino, vzorno ureja svoje vozilo in je tudi sicer neoporečen.

Predloge za podelitev značk oziroma plakete lahko dajo zainteresirane institucije ali prebivalci iz občine Kranj. Sprejema SPV v Kranju le do 29. marca 1980.

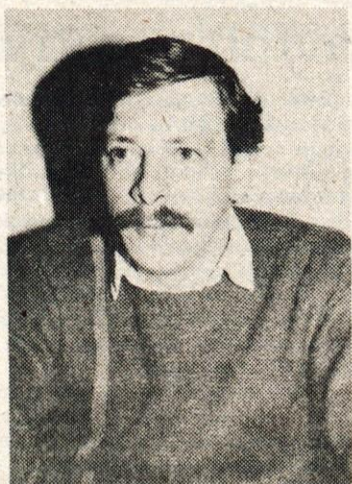
S. Saje

Mladi radi poprimejo za priložnostna dela

Novo ustanovljeni Mladinski servis na Jesenicah skrbi za začasno zaposlovanje mladih iz jeseniške in radovljiške občine — Med 77 dosedanjimi člani jih je že 30 dobilo priložnostno delo — Od aprila v prostorih servisa tudi klub za interesne dejavnosti mladih

Jesenice — Lani so na Jesenicah začeli v mladinski organizaciji razmišljati o osnovanju servisa, ki bi iskal občasno zaposlitev za mlade s slabim materialnim položajem. Ob zbiranju informacij pri že delujočih takšnih ustanovah drugod po Sloveniji so ugotovili, da gre za koristno obliko dela občinskih konferenc organizacije mladih. Z rezultati ankete med približno dva tisoč dijaki in študenti v jeseniški in radovljiški občini ter v tamkajšnjih delovnih organizacijah so dognali, da se za servis ogrevajo tudi pri njih. Končno odločitev o njegovi ustanovitvi sta sprejeli najprej predsedstvi obeh občinskih konferenc ZSMS in zatem še izvršna sveta obeh občinskih skupščin.

»Sredi decembra lani je tako začel z delom Mladinski servis na Jesenicah,« pripoveduje njegov vodja Darko Mlakar in dodaja: »Sprva je bilo vse skupaj precej improvizirano, ker še nismo imeli urejenih prostorov, bili smo celo brez pisalne stroja in telefona, pa tudi izkušenj nam je manjkalo. S prizadevnostjo smo premostili tudi to. Kletne prostore v jeseniškem hotelu Pošta, ki smo jih

dobili v najem pri hotelsko turističnem podjetju Gorenjka, smo postopno urejali s prostovoljnimi delom mladih in materialno pomočjo mnogih delovnih organizacij. Predvidevamo, da jih bomo uspeli dokončno urediti do 1. aprila, dneva brigadirjev. Pozneje bo prišlo na vrsto še opremljanje. Zaenkrat je po-

membrno, da je servis zaživel, čeprav v skromnih razmerah.

Kot so zapisali v akte, je glavni namen servisa, da zaposli kar največ dijakov in študentov, zlasti na delih, ki ustrezajo stroki njihovega šolanja. Z začasnim zaposlovanjem izboljšuje življenjsko raven mladih, naročnikom pa zagotavlja hitre in kvalitetne storitve. Druga korist samoupravnega povezovanja mladih v servisu je njihovo privabljanje k delu v mladinski organizaciji.

»Zaenkrat smo uresnili,« nadaljuje sogovornik, »le nekatere izmed zastavljenih ciljev. Včlanili smo 77 mladih, približno 40 pa smo jih evidentirali, da želijo opravljati priložnostna dela. Delovne organizacije so doslej sporočile svoje potrebe za izpolnitev okrog 50 del, pri katerih smo zaposlili 30 mladih, zlasti študentov. Večino del so opravili v turističnih in gostinskih organizacijah. Zaenkrat imamo več prosilcev za občasno in začasno delo, kot je ponudb iz delovnih organizacij. Težko je, ker so te ponudbe povečini omejene na zaposlitev od enega do treh mesecev in je le malo študentov prostih toliko časa. Čeprav so v delovnih organizacijah najbrž številne možnosti za zaposlitev mladih v popoldanskem času ali samo za krajši čas, jih še niso spoznali in ponudili.

Gotovo je tak način zaposlovanja za obe strani ugoden. Dosedanji primeri so to v glavnem potrdili. Za

GRADIMO GRADIMO GRADIMO GRADIMO

asebne gradnje o precej manj

on o urejanju prostora, zakon o urejanju naselij in
alih posegih v prostor in zakon o stavbnih
miliških prinašajo vrsto novosti iz področja
niranja, organiziranosti, odnosa družbe do
prostora, njegovih danosti in načina urejanja — Doslej
si naprtili že toliko komunalnih problemov, da je
ta zakonodaja že nujna — Tako imenovana
usmerjena enodružinska gradnja je do danes
odstranjala okrog
odstotkov vse stanovanjske gradnje v kranjski
občini. Njen delež se bo poslej zmanjšal na 5 do 10
odstotkov.

Koledarska zima se je že
novila in kljub trenutno zares sla-
nu vremenu se bo kmalu začela
pomlad. Z njo pa bomo seveda
tudi novo gradbeno sezono.
se je tudi za nas v uredništvu
začela tretja sezona objav za za-
ne graditelje. Dve leti smo ob-
ali nasvete, mnenja in skušali od-
arjali na vprašanja zasebnih gra-
delcev v prilogi Gradimo. Odločili
se, da bomo s to obliko nadalje-
vali tudi letos. Želimo pa si tudi va-
sna sodelovanja. Prepričani smo
ovneti, da se pri gradnji srečujete z
različnimi vprašanji. Velikokrat
Poleg ugotovitve, do katerih ste se
planirali dokopali med gradnjo, koristne
v vprašanji. Zakaj jih ne bi povedali v
prilogi? Vabimo vas torej, da se
z vprašanji, mnenji, nasveti
siste na naše uredništvo ČP Glas,
Moše Pijadeja 1 s pripisom
prilogo Gradimo.

mo razmišljali, kako zastaviti
to gradbeno sezono v naši prilogi
Gradimo, smo ocenili, da bi veljalo
govoriti o zakonih, ki so bili spre-
nani in se nanašajo tudi na zaseb-

no gradnjo. Zakon o urejanju prostora,
zakon o urejanju naselij in ostalih
posegih v prostor in zakon o stavbnih
zemljiških namreč prinašajo vrsto no-
vosti s področja planiranja, organizira-
nosti, odnosa družbe do prostora,
njegovih danosti in načina urejanja.
Prav slednji, tako imenovani načini
urejanja, postavljajo pred občine vrsto
nalog. Da bi iz prve roke čimbolje spo-
znali strokovno mnenje in razlago,
smo se o tem pogovarjali s predsedni-
kom komiteja za urbanizem, gradbene
in komunalne zadeve Kranj **Jožetom**
Pešakom, z zaposlenim v tem komiteju
Matjažem Drašakom ter z direk-
torjem Domplana Kranj inž. **Francem**
Rihtaršičem.

Se prej si oglejmo nekaj zanimivosti
iz analize prostorskih možnosti stano-
vanjske gradnje v kranjski občini v ob-
dobju 1986—1990. Na podlagi izdanih
gradbenih dovoljenj so v letih 1981 do
1984 začeli graditi 1003 enodružinske
stanovanjske objekte. Od tega je bilo
družbeno usmerjene enodružinske
stanovanjske gradnje (na podlagi zazi-
dalnih načrtov) okrog 12 odstotkov.
Ostala gradnja je potekala na pobudo

posameznikov in na podlagi zazidalnih
skic, lokacijske dokumentacije ter ve-
činoma izven širšega mestnega ob-
močja. Le manjši del te gradnje je po-
tekal preko stanovanjske zadruge.

To kaže, da bo v tekočem planskem
obdobju doseženo razmerje 45:55 v
korist večdružinske oziroma 40:60 od-
stotkov v korist družbeno usmerjene
gradnje. Za tako, imenovano neu-
smerjeno (ostalo zasebno), gradnjo bo
porabljenih več kot 70 hektarov zem-
ljišč, za usmerjeno stanovanjsko
gradnjo pa okrog 30 hektarov. To raz-
merje pa naj bi se v prihodnje zelo
spremenilo. Tako naj bi v prihodnjem
obdobju znašalo razmerje 70:30 v ko-
rist večdružinske gradnje.

Iz pregleda prostorskih možnosti za
gradnjo do 1990. leta je namreč raz-
vidno, da bo večina **družbene stano-
vanjske gradnje usmerjene**. Potekala
bo na podlagi zazidalnih načrtov ozi-
roma ureditvenih načrtov večjih obse-
gov; in sicer v naseljih, ki s svojimi
funkcijami služijo širšim gravitacijskim
območjem in imajo pogoje za nadaljnji
razvoj. **Družbeno organizirana stano-
vanjska gradnja** bo prav tako poteka-
la v naseljih, ki imajo pogoje za nadalj-
nji razvoj, vendar pa njihov pomen ne
bo tolikšen, kot ga imajo recimo mesto
ali tako imenovana vodilna naselja v
občini. Tudi ta bo potekala na podlagi
zazidalnih načrtov manjšega obsega
oziroma ureditvenih načrtov. Tako
imenovana **ostala stanovanjska grad-
nja** pa se bo zelo zmanjšala. Urejala
se bo s prostorsko ureditvenimi pogo-
ji, nanašala pa se bo na obnove, re-
konstrukcije, dozidave objektov in na-
prav in na novogradnjo na tistih povr-
šinah, kjer je predviden en sam ob-
jekt. Tako se bo gradnja na podlagi
skic in lokacijske dokumentacije iz se-
danjega 40-odstotnega deleža zmanj-
šala na vsega 5 do 10 odstotkov celot-
ne stanovanjske gradnje. Na ta način
naj bi bilo v prihodnje v kranjski občini
zgrajenih na leto 30 do 50 zasebnih
stanovanjskih hiš.

Naše sogovornike smo povprašali,
kako vpliva novi zakon o urejanju
prostora na obstoječo urbanistično
dokumentacijo in kako se v Dompla-
nu vključuje v to delo.

Jože Pešak: »Namen zakona je, da
ohranja prostor in hkrati prepreči na-
daljnjo neorganizirano in razširjeno
poselitev, ki je doslej povzročala šte-
vilne komunalne in infrastrukturne
probleme. Ob tem pa vseeno velja, da
smo v kranjski občini že doslej dokaj
dobro gospodarili s prostorom. Skrat-
ka, z zakonom je opredeljen vpliv ozi-
roma usmerjanje tudi na področju za-
sebnе gradnje, saj le-ta zahteva vsaj
minimalno komunalno opremo.«

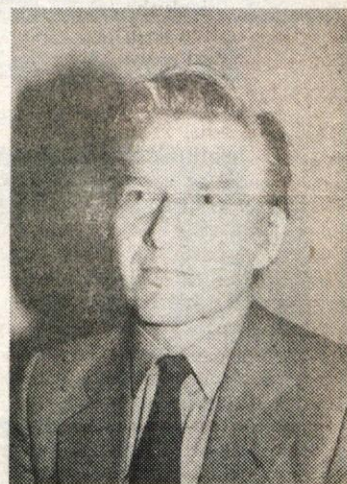

Matjaž Drašak: »Prostorsko plani-
ranje je bilo doslej ločeno od ostalega
planiranja. Zdaj ga zakon vključuje v
celotno področje planiranja, tudi po
denarni plati. Mislim, da smo si z do-
sedanjim urejanjem na tem področju
naprtili toliko komunalnih problemov,
da je bila ta zakonodaja nujna.«

Franc Rihtaršič: »Naseljem, ki jih
bomo gradili od zdaj naprej, bomo dali
približno enake komunalne in druge
infrastrukturne standarde. Razen tega
pa naj bi gradnjo usmerjali v tista na-
selja, ki so za to že danes sposobna
in bodo tudi v prihodnje.«

Jože Pešak: »Bistvena novost je
priprava planskih dokumentov in pro-
storskega plana. Najprej je treba izda-
lati dolgoročni plan do leta 2000 oziro-
ma za 30 let naprej, v katerem naj bi
bila načelno opredeljena poselitev ozi-
roma namenska raba vsega prostora.
Temu pa sledi izdelava srednjeročnega
plana, iz katerega bodo že razvidne
pozidave, ki bodo potekale na podlagi
zazidalnih in ureditvenih načrtov. Le
slabih 10 odstotkov zasebne gradnje
bo potekalo na podlagi tako imenova-
nih prostorsko ureditvenih pogojev.«

Matjaž Drašak: »Dosedanja stara
zakonodaja je poznala urbanistični
načrt, zazidalni načrt, detajlni urbani-
stični red in lokacijsko dokumentacijo.
Zdaj se s srednjeročnim načrtom do-
ločijo stavbna zemljišča. Te površine
pa se urejajo z zazidalnimi in ureditve-
nimi načrti ter s prostorsko ureditveni-
mi pogoji. Večina stanovanjske grad-
nje bo tako poslej potekala na podlagi
zazidalnih oziroma ureditvenih načr-
tov. Le nekaj malega bo odpadlo na
prostorsko ureditvene pogoje oziro-
ma na že pozidane površine.«

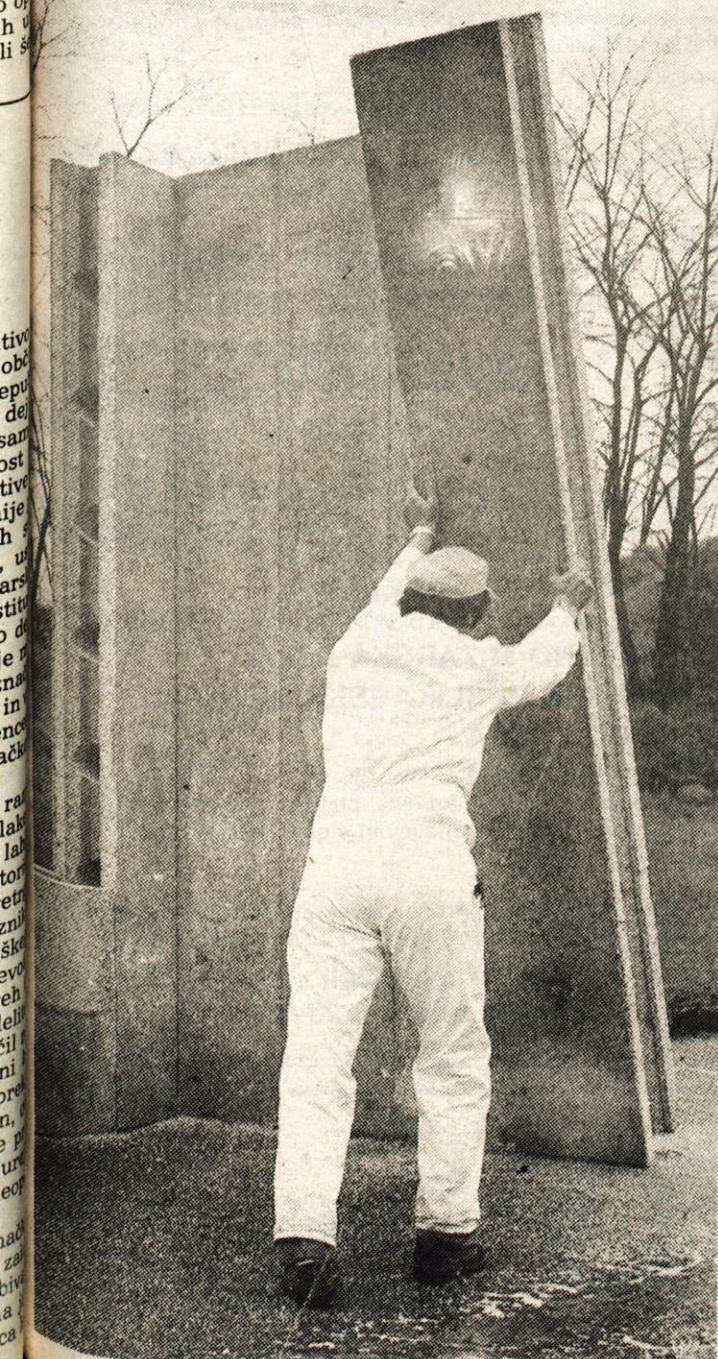

Franc Rihtaršič: »Trenutno imamo
v Domplanu zelo veliko dela pri pripra-
vi prostorskega dela dolgoročnega
plana. Za občino, ki ima 121 naselij, je
že narejena analiza razvojnih možno-
sti. Zdaj je treba na kartah opredeliti,
kako se bodo te stvari odvijale v pro-
storu. Do konca polletja mora biti to
delo končano, v drugem polletju pa
bo sledila razprava v krajevnih skup-
nostih in organizacijah združenega
dela; tako bo dolgoročni plan sprejet
do konca leta. V drugem polletju pa
se bomo že lotili izdelave srednjero-
čnega programa do leta 1990, kjer bo
že konkretno opredeljena pozidava in
pod kakšnimi pogoji. O tem bo tekla
razprava še letos, dokument pa mora
biti sprejet v začetku prihodnjega
leta.«

Smo torej pred pomembnimi raz-
pravami in odločitvami v zvezi s pro-
storom in v njem opredeljeno in na-
črtovano (tudi) stanovanjsko grad-
njo. Čeprav se bodo razprave začele
še v drugi polovici leta, smo vas z
današnjo uvodno temo v prilogi Gra-
dimo že vnaprej želeli opozoriti
nanje.

A. Žalar

MERKUR KRAJN

GRADITELJI!

ŠE PRED PRIČETKOM GRADBENE SEZONE
SI PRESKRbite GRADBENE MATERIALE

- cement in apno,
- betonsko železo in armaturne mreže,
- opečne izdelke,
- izolacijske materiale,
- odtočne in kanalizacijske cevi,
- Schiedel dimnike,
- betonske mešalce, samokolnice in gradb. orodje

DOBITE JIH V SPECIALIZIRANIH PRODAJALNAH
GRADBENEGA MATERIALA

- GRADBINKA KRAJN, Žanova 3, tel: 27-594
- DOM NAKLO tel: 47-394
- UNIVERSAL JESENICE, Sp. Plavž 3, tel: 81-484

Cement, apno, betonsko železo in drugi najosnovnejši
gradbeni material dobite tudi v prodajalnah

- Kašman Škofja Loka
- Plevna Škofja Loka
- Železnina Gorenja vas
- Železnina Radovljica
- Železnina Bled
- Kovina Lesce

Trgovina
električnih
strojev
SIMON PRESCHERN
TRBIŽ,
tel. 0428 21-37

**zavaruje
triglav**

izolirka
LJUBLJANA

IZOLIRKA LJUBLJANA
TOZD Ljubljana, n. sub. o.,
Ob železnici 18, tel. 061/443-096,
442-402

BITUMENSKA SKODLA

Oblika in način uporabe

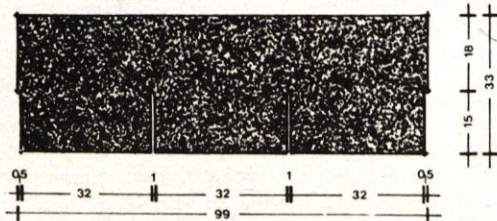
Bitumenska skodla je strešnik posebne

oblike, narejen iz bitumiziranega steklenega voala, obojestransko zaščitene z ustreznim mineralnim zaščitnim posipom oziroma z drobnim kremenčevim peskom. Uporablja se za popolno prekrivanje poševnih streh različnih naklonov.

Posebna oblika in sposobnost upogibanja mu povečata uporabnost za prekrivanje

- slemena strehe,
- žlote,
- raznih detajlov strehe z različnimi nakloni v prečni in vzdolžni smeri.

Material

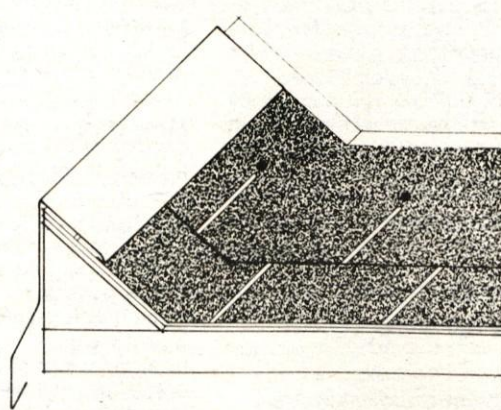
Bitumenska skodla je sestavljena iz vložka steklenega voala, popolnoma impregniranega in obloženega s kvalitetno bitumensko maso, obstojno v različnih klimatskih razmerah.

Dekorativen mineralni posip na vidni strani je zelo močno sprjet z bitumenskim slojem, je zelo odporen in naravno obarvan v temnejših ali svetlejših niansah, ki so obstojne tudi v industrijskih območjih.

Površina spodnje strani je zaščitena s finim kremenčevim keramičnim peskom, ki je tudi popolnoma sprjet z obloženo plastjo bitumenske mase.

Primerjava s podobnimi izdelki

Bitumenska skodla ima v primerjavi s trdimi strešniki iz gline, betona, salonita itd.

prednost v tem, da je lahek pokrivni material, da ga lahko po želji oblikujemo in upogibamo. Oblika in način prekrivanja izvirata iz Kanade, kjer se taki strešniki uporabljajo že več kot sto let. Kanadski strešnik ima vložek iz surovega strešnega papirja, v našem pa je vložek iz steklenega voala.

Ker v Jugoslaviji še ni uradnih tehničnih predpisov, ki bi jim morale ustrezati lastnosti bitumenske skodle, smo za primerjavo vzeli francoski standard NFP 39-302 in JUS U. M. 3.231, ki v svojih zahtevah predpisujeta bitumenski strešnik z vložkom steklenega voala oziroma bitumenski hidroizolacijski trak z vložkom iz steklenega voala.

izolirka

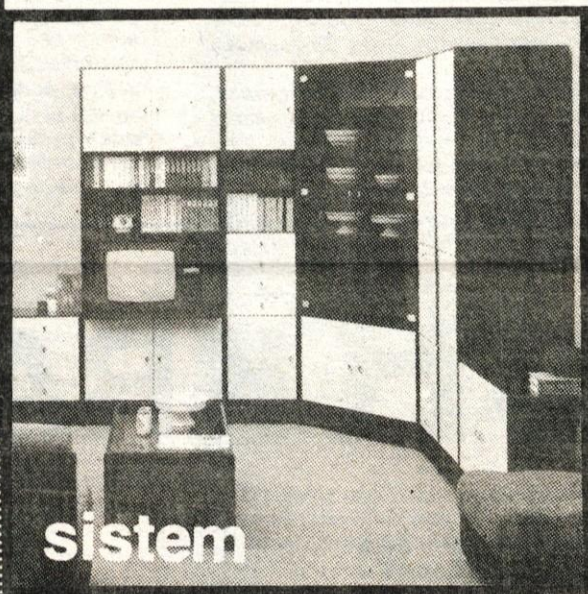
alples industrija pohištva

Železniki, tel. 064/67-121

Želite sodobno in lepo pohištvo?
Želite sestavljivo pohištvo za opremo vseh bivalnih prostorov?

sistem

sistem

DOM

TRIGLAV

Naši proizvodi so vam na voljo v vseh trgovinah s pohištvom in v našem salonu v Železnikih, kjer vam nudimo tudi strokovni nasvet arhitekta ter brezplačno montažo in dostavo na dom.

Pohištvo za danes in jutri — pohištvo Alplesa iz Železnikov.

RADIA-TORJI JUGO-TERM

KOVINOTEHNINA blagovnica FUŽINAR na JESENICAH ima ponovno na zalogi zelo iskane radiatorje JUGOTERM. Če se odločate za centralno ogrevanje, obiščite blagovnico Fužinar.

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE
KRANJ, Koroška c. 53/c

PROJEKTIRANJE
PROIZVADNJA
INSTALIRANJE
PRODAJA
SERVISIRANJE

SERVISIRA:

V garancijski dobi servisiramo vse akustične aparate, kasetofone, video rekorderje, TV in TVC aparate naslednjih proizvajalcev: ISKRA, EI, RUDI ČAJEVEC, GRUNDIG in skupinske antenske naprave IMP Ljubljana.

IZVEN GARANCIJE SERVISIRAMO:

- vse vrste radijskih sprejemnikov,
- kasetofone,
- el. gramofone,
- Hi-Fi naprave,
- avto-radijske sprejemnike in kasetofone,
- TV črno bele aparate,
- TV barvne aparate,
- video rekorderje
- posebej opozarjamo, da poceni regeneriramo oslabele črno bele in barvne ekrane,
- izvajamo meritve in popravila skupinskih antenskih naprav.

Za servisiranje imamo na razpolago najmodernejšo pripomočko in merilne instrumente.
Naša popravila so kvalitetna!

KOGP — TOZD OBRT, KRANJ
Mirka Vadnova 1

OBVESTILO

V okviru našega tozda OBRT izvajamo naslednja obrtniška — stavbna zaključna dela:

- **POLAGANJE VSEH VRST PODOV** (parketi, tapisoni, plastični podi, izdelava cementnih izolacijskih estrihov, brušenje in lakiranje parketov itd.),
- **VSE VRSTE STEKLARSKIH DEL** (v delavnici, objektih, izdelava okvirjev za slike in izdelava ogledal),
- **VSA STAVBNO-MIZARSKA DELA,**
- **PLESKARSKA IN SLIKARSKA DELA,**
- **KERAMIČNA DELA,**
- **TAPETNIŠKA DELA** (notranja oprema, zavese, karnise, platneni samonavijalci ter obnova in pretapiciranje foteljev in stolov, kavčev, kotnih garnitur itd.).

Če boste imeli v bodoče na področju novogradnje, vzdrževanja ali adaptacije kakšno navedenih del, se priporočamo za naročilo.

Oglasite se pri nas — svetovali vam bomo in ustrezno uresničimo vaše želje. Naš telefon: 26-061.

GRADBENIŠTVO

JUGOSLOVANSKI SEJEM GRADBENIŠTVA IN GRADBENIH MATERIALOV Z MEDNARODNO UDELEŽBO

— gradbeni in izolacijski materiali — stavbno pohištvo — domača in tuja gradbena mehanizacija in oprema — keramika — strokovna predavanja in nasveti ...

GORNJA
RADGONA

1.—7. APRIL 1985

ino - inovak okna z izolacijskim steklom

ko - kombivak nestekljena okna

roletna omarica z roletno

— mere so modularne

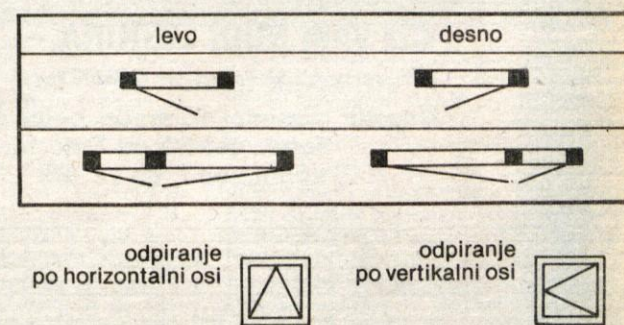
RV-8/9	RV-10/9	RV-12/9	RV-14/9	RV-14/9	RV-18/9	RV-8/12	RV-10/12	RV-12/12	RV-12/12	RV-14/12	RV-14/12
80/30/28	100/30/28	120/30/28	140/30/28	140/30/28	180/30/28	80/30/28	100/30/28	120/30/28	120/30/28	140/30/28	140/30/28
60/60	80/90	100/90	120/90	140/90	140/90	180/90	80/120	100/120	120/120	120/120	140/120
INO 6/6	INO 8/9	INO 10/9	INO 12/9		INO 14/9-D		INO 8/12	INO 10/12	INO 12/12	INO 12/12-D	INO 14/12
KO 6/6	KO 8/9	KO 10/9	KO 12/9	KO 14/9		KO 18/9	KO 8/12	KO 10/12	KO 12/12		KO 14/12

RV-18/12	RV-8/14	RV-10/14	RV-12/14	RV-12/14	RV-14/14	RV-14/14	RV-18/14	RV-21/14	RV-10/18	RV-12/18	RV-8/22
180/30/28	80/30/28	100/30/28	120/30/28	120/30/28	140/30/28	140/30/28	180/30/28	210/30/28	100/30/28	120/30/28	80/30/28
180/120	80/140	100/140	120/140	120/140	140/140	140/140	180/140	210/140	100/180	120/180	80/210
INO 18/12	INO 8/14	INO 10/14	INO 12/14	INO 12/14-D	INO 14/14	INO 14/14-D	INO 18/14	INO 21/14	INO 10/18	INO 12/18	INO 8/21
KO 18/12	KO 8/14	KO 10/14	KO 12/14		KO 14/14		KO 18/14				

INO = INOVAK OKNA - TERMOIZOLACIJSKA ZASTEKLITEV
KO = KOMBIVAK OKNA - NESTEKLIJENA OKNA

RV-14/22	RV-8/22	RV-10/22	RV-14/22	RV-14/18	RV-10/22	RV-14/22
140/30/28	80/30/28	100/30/28	140/30/28	140/30/28	100/30/28	140/30/28
140/210	80/220	100/220	140/220	140/180	100/220	140/220
INO 14/21-D	INO 8/22	INO 10/22	INO 14/22-D	INO 14/18-F	INO 10/22-F	INO 14/22-F
	KO 8/22		KO 14/22			

način odpiranja oken in vrat

GN- gibljiva polkna

sobna vrata

JUG-vezana okna s polkni

60/60	80/90	100/90	120/90	140/90	80/120
GN 6/6	GN 8/9	GN 10/9	GN 12/9	GN 14/9	GN 8/12
JUG 6/6	JUG 8/9		JUG 12/9		JUG 8/12

100/120	120/120	140/120	80/140	100/140	120/140
GN 10/12	GN 12/12	GN 14/12	GN 8/14	GN 10/14	GN 12/14
	JUG 12/12		JUG 8/14		JUG 12/14

140/140	180/140	80/210	140/210	80/220	
GN 14/14	GN 18/14	GN 8/21	GN 14/21	GN 8/22	
JUG 14/14				JUG 8/22	

100/220	140/220				
GN 10/22	GN 14/22				
	JUG 14/22				

pridružujemo si pravico do konstrukcijskih sprememb, ki ne vplivajo na funkcionalnost

P 1-7 P 1-8 P 1-9	P 2-7 P 2-8 P 2-9	P 3-7 P 3-8 P 3-9	Vratna krila: — ultrales — furnirana — furnirana lakirana Podboji: masivni suhomontažni slepi M 10-7 SN 12-7 N 12-7 M 10-8 SN 12-8 N 12-8 M 10-9 SN 12-9 N 12-9 M 15-7 SN 16-7 N 16-7 M 15-8 SN 16-8 N 16-8 M 15-9 SN 16-9 N 16-9 M 22-9 SN 22-9 N 22-9 M 28-9 SN 28-9 N 28-9
P-1	P-2	P-3	

modularna mera	proizvodna mera	mizarska-stolarska svetla mera
7 M	70/205	61/198,5
8 M	80/205	71/198,5
9 M	90/205	81/198,5

vhodna, garažna vrata in stranski elementi

enokrilna vrata dim.: 107/209					
OE-18 MV	OE-12 MV	OE-10 MV	VE-0	VE-1	VE-2

dvokrilna vrata dim.: 130/209					
VE-3	VE-110	OE-28 MV	VE-212	OE-20 MV	

garažna vrata dim.: 238/209		mere so modularne	
VE-23	VEG-4	LVS-1 LVS-1/P LVS-4 dim.: 130/40	

lesnina les

PE — KRANJ — PRIMSKOVO

Bliža se gradbena sezona, zato si pravočasno zagotovite:

- gradbene materiale,
- stavbno pohištvo,
- žagani les in trame,
- klasični in lamelni parket,
- opaž in ladijski pod,
- keramične ploščice,
- kopalniške programe KOLPASAN,
- izolacijske materiale, stiropor, tervol, novoterm, lendapor,
- reprodukcijske materiale za mizarsko obrt

VSE VAM NUDI LESNINA — LES KRANJ!

Informacije: telefon 26-076 ali 26-081.

Cdprto: ponedeljek, sredo, petek od 7. do 17. ure
torek, četrtek od 7. do 14. ure
sobota od 7. do 12. ure

Izdelujemo vse vrste umetno kovanih izdelkov za opremo vašega doma

**V SLEHERNO
GORENJSKO HIŠO
GORENJSKI GLAS**

Porolit 6

velikost
390 × 60 × 245
teža za kom
3,5 kg
poraba na 1 m²
10 kom
število na paleti
264 kom

KUPUJETE POROLIT

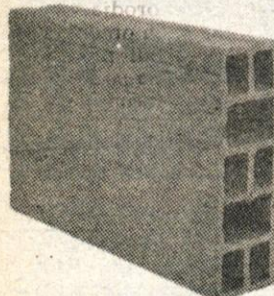
Ljubečna Celje vam iz svojega širokega proizvodnega programa opečnih izdelkov priporoča uporabo porolitov za predelne stene in oblaganje. Porolite izdelujemo v različnih debelinah od 6 do 12 mm.

Poroliti 6 so namenjeni predvsem za oblaganje sten v kletnih prostorih, kjer je zunanji zid iz betonskih zidakov. Z oblaganjem zidov z notranje strani preprečite nastajanje kondensa.

Porolite ostalih dimenzij uporabljamo predvsem za zidanje predelnih sten.

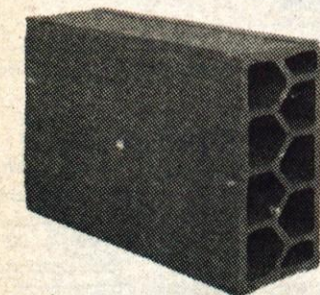
Razen standardnih dimenzij porolitov 390 × 245 vam nudimo tudi obložne plošče dimenzij 400 × 330, ki so skonstruirane tako, da so prilagojene za oblaganje vseh vrst zidov na zunanji in notranji strani. Zelo uspešno lahko te plošče uporabite pri zunanji izolaciji sten v kombinaciji s tervolom. Debeline teh plošč so 6, 7, 5 in 11 cm.

Porolit 8

velikost
390 × 80 × 245
teža za kom
5 kg
poraba za 1 m²
10 kom
število na paleti
205 kom

Porolit 12

velikost
390 × 120 × 245
teža za kom
8 kg
poraba za 1 m²
10 kom
število na paleti
141 kom

Ljubečna Celje

LJUBEČNA CELJE, industrija keramičnih, kislinoodpornih in opečnih izdelkov, tel. 063/33-421, 31-865

SERVISNO PODJETJE KRANJ

Tavčarjeva 45

Delovne enote:

- mizarska
- ključavničarska
- slikopleskarska
- gradbena
- vodoinštalaterska in centralno ogrevanje
- krovsko-kleparska
- električarska

GRADITELJI: VSEGA TUDI NE MORETE NAREDIRI SAMI!

Na voljo smo vam s strokovnimi gradbenimi, fasaderskimi, tesarskimi, krovsko-kleparskimi, inštalaterskimi, pleskarskimi, tlakovskimi, mizarskimi in ključavničarskimi uslugami.

Prevzamemo tudi kompletno izvedbo objekta.

Ste se odločili za preureditev podstrešja v bivalne prostore?

Zaupajte jo nam, saj imamo tudi v tem bogate izkušnje!

Oglasite se, pripravili vam bomo konkurenčno ponudbo!
 Informacije na tel.: 21-282.

KMETIJSKA ZADRUGA BLED

- Na zalogi imamo gradbeni in izolacijski material, betonsko železo ter armaturne mreže. Za ves gradbeni material sprejemamo naročila.

Informacije po tel. 78-388.

- V naši trgovini na Bledu in v Gorjah vam nudimo vsa zaščitna sredstva za poljedelstvo, repromaterial za drobno mehanizacijo ter rezervne dele za kmetijsko mehanizacijo in ostalo trgovsko blago.
- V vrtnariji Na gmajni in Pristavi nudimo vse vrtnarske usluge, rezano cvetje, okrasno grmičevje, aranžmaje po naročilu itd.
- V naši cvetličarni, ki je odprta ves dan, sprejemamo naročila za aranžmaje, imamo pa tudi veliko izbiro rezanega cvetja, lončnic ter dekorativno keramiko.

OBIŠČITE NAS!

GRADITELJI

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA VAM PO KONKURENČNIH CENAH NUDI:

- inštalacijski material za vodovod in centralno ogrevanje
- gradbeni material
- reprodukcijski material za kmetijstvo

Trgovina in skladišče Trata, Kidričeva 63, Škofja Loka

KOMUNALNO, OBRITNO IN GRADBENO PODJETJE

z n.sol.o.
TOZD OPEKARNE KRANJ, b.o.
 Stražišče, Pševska 18

Graditelji!

Približuje se čas gradenj, zato vam priporočamo, da si pravočasno nabavite gradbeni material.

Na enem mestu vam nudimo celoten izbor gradbenega materiala:

- modularni in pregradni blok,
- betonske bloke za temelje,
- porolite, dimniški in fasadni zidaki,
- stiropor, kombi plošče, tervol, lendapor,
- NORMA montažni opečni strop,
- SCHIEDEL in opečne dimnike ter ventilacijske tuljave,
- cement in apno,
- opečne in betonske strešnike in strešno lepenko.

Možnost dobave z našimi kamioni in razkladanje z avtodvigalom. Po telefonskem razgovoru vam pošljemo predračun tudi po pošti. Prodajno mesto in informacije: TOZD Opekarna Kranj, Stražišče, Pševska 18, tel. 21-140 ali 21-195.

Se priporočamo!

Novi evropski prvak je moštvo Zahodne Nemčije III. To so kegljači, ki tekmujejo za klub Zwiesel.

Moštvo Piber z Bleda, od leve proti desni Jure Potočnik, Sašo Obreza, Lado Ulčar, Ivan Piber in Jože Rebec, je med dvaindvajsetimi moštvi osvojilo dvanajsto mesto.

Petintrideseto jubilejno evropsko prvenstvo v kegljanju na ledu V ospredju zahodnonemški kegljači

Jesenice — Jubilejno petintrideseto evropsko prvenstvo, ki je bilo dva dni na jeseniškem ledu, je bilo spet odlično organizirano, saj so ga pohvalile vse države. V dveh dneh se je za posamične in moštvene naslove v kegljanju na ledu borilo petdeset posameznikov in dvaindvajset moštvi iz Avstrije, Belgije, Finske, Italije, Luxemburga, Švice, Švedske, ZRN in Jugoslavije. Posamezniki so se borili za naslove, prvenstva pa so bili komite za turizem in gostinstvo SR Slovenije, odprla pa ga je v Bledu v športni dvorani pod Mežaklo predsednica Bogomila Mitič.

Med udeleženci evropskega prvenstva so se ponovno najboljše znašli reprezentantje Zahodne Nemčije, ki so osvojili kar dva evropska naslova in bili enkrat tretji. Njihov reprezentant Karl Gross je bil v posamični konkurenci v bližanju in zbijanju boljši od Švicarja Manfreda Trappmeierja in Avstrijca Franza Gausterja. V tej konkurenci so bili kandidati za visoko uvrstitev tudi naši fantje z Bleda in z Jesenice. Tokrat jim jo je zagodel prav domači led, saj so bili slabši kot so pričakovali. Jugoslavlani so že osvojali kolajne na evropskih in svetovnih prvenstvih, na Jesenicah pa so ostali prazni rok. Najbolje se je v posamični konkurenci odrezal Rudi Plesničar, ki je bil osmi, Jeseničan Lado Sodja pa je bil deveti.

Kako dobro so bili pripravljeni kegljači Zahodne Nemčije, so pokazali tudi v moštvenem tekmovalstvu. Z izvirno in tehnično dovršeno igro so že prvi dan povedli in bili tudi v končnici tekmovalca najboljše. Veliki tekmeči zmagovalec so bili tudi Avstrijci in drugo moštvo Zahodne Nemčije. Med dvaindvajsetimi moštvi, ki so se borila za ta naslov, so nastopili tudi Jugoslavlani. Kegljiači Murke, Vatrostalne z Jesenice in moštvo Piber z Bleda so tudi v tej kategoriji imeli manj uspeha kot

smo pričakovali. Ni jim šlo. Čeprav so se res mojsrsko borili, jim ni uspelo, da bi bili med dobitniki odličij. Še najboljše se je uvrstilo moštvo Murke, ki je bilo deveto. Blejci so osvojili dvanajsto mesto, Vatrostalna pa je bila petnajsta. Vsem našim moštvom iskrene čestitke z željo, da bo na prihodnjem evropskem prvenstvu veliko boljše.

Rezultati — posamezno 1. Gros (ZRN) 161, 2. Trappmeier (Švica) 138 3. Knauder (Avstrija) 137, 4. Plesničar 125, 9. Sodja 123, 29. Berčič 98, 30. Šapek 96, 33. Kralj 92, 35. Železnikar (vsi Jugoslavija) 88; **moštveno**: 1. ZRN III (Zwiesel) 40, 2. Avstrija II (Kindberg) 40, 3. ZRN I (kombinirana ekipa), 9. Jugoslavija (Murka) 24, 12. Jugoslavija (Piber) 22, 15. Jugoslavija (Vatrostal-

na) 13; **skupno**: 1. ZRN 422, 2. Avstrija 390, 3. Švica 366, 4. Italija 346, 5. Jugoslavija 346.

D. Humer
Foto: F. Perdan

STRELJANJE

Najboljša Fojkar in Smrtnikova

Kranj — V Kranju je bilo gorenjsko prvenstvo v streljanju s serijsko zrčno puško. Sodelovalo je 93 strelkov iz škofjeloške, jeseniške, radovljanske in kranjske občine. Najboljša izida sta dosegla Iztok Fojkar iz Škofje Loke pri članih in Darinka Smrtnik (Bratstvo in enotnost Kranj) med članicami, ki sta od 400 možnih dosegla 372 krogov.

REZULTATI — člani ekipno: 1. SD Kranj 1105 krogov, 2. SD Škofja Loka 1098 krogov, 3. SD Bratstvo in enotnost Kranj 1094 krogov; **članice ekipno**: 1. SD Bratstvo in enotnost Kranj 1076 krogov, 2. SD Škofja Loka 1033 krogov; **mladinci ekipno**: 1. SD Gorenja vas 1061 krogov, 2. SD Kranj 1048 krogov, 3. SD Franc Mrak Predoslje 1027 krogov; **mladinke ekipno**: 1. SD Franc Mrak Predoslje 1004 kroge; **posamezno — člani**: 1. Iztok Fojkar (Škofja Loka) 372 krogov, 2. Rajko Rozman 371, 3. Jure Bojanič 371, 4. Jure Frelih 370, 5. Zoran Sitar 369 (vsi Kranj); **članice**: 1. Darinka Smrtnik 372, 2. Vera Lovrenčič 356, 3. Lidija Vodopivec 354 (vse Bratstvo in enotnost Kranj), 4. Nada Markič (Predoslje) 353, 5. Jelka Bauman (Kranj) 353; **mladinci**: 1. Matjaž Šifrar (Gorenja vas) 362, 2. Stane Hančič (Kranj) 358, 3. Jernej Kose (Gorenja vas) 354, 4. Jani Umnik (Predoslje) 353, 5. Zdenko Kušlakovič (Kranj) 352; **mladinke**: 1. Alenka Bogataj (Predoslje) 338, 2. Mija Strniša (Predoslje) 337, 3. Damjana Jerala (Predoslje) 329, 4. Zdenka Hančič (Kranj) 322.

B. Malovrh

Delavci upravnih organov v Kranjski gori Radovljčani zmagovalci

Kranjska gora — Sindikalna organizacija Skupščine občine Jesenice je pripravila v Kranjski gori tekmovalje v sankanju, teku na smučeh in veleslalomu za delavce upravnih organov gorenjskih občin ter Kamnika in Domžal. Nastopilo je 350 tekmovalcev in tekmovalk, med katerimi so bili najuspešnejši radovljiahi in jeseniški.

Rezultati: veleslalom — ženske — do 35 let: 1. Kapus, 2. Bregar (oba Radovljica), 3. Špilak (Tržič); nad 35 let: 1. Šranc (Radovljica), 2. Šmid (Škofja Loka), 3. Koselj (Kranj); **moški** — do 40 let: 1. Potočnik (Kranj), 2. Tušar (Škofja Loka), 3. Košir (Jesenice); nad 40 let: 1. Kralj (Tržič), 2. Valič (Škofja Loka), 3. Udir (Jesenice); **sankanje — ženske** — do 35 let: 1. Podobnik (Škofja Loka), 2. Bregar (Radovljica), 3. Lipnik (Jesenice); nad 35 let: 1. Šranc (Radovljica), 2. Koselj (Kranj), 3. Šmid (Škofja Loka); **moški** — do 40 let: 1. Mohorič (Kranj), 2. Hafner (Jesenice), 3. Pogacar (Domžale); nad 40 let: 1. Brelj, 2. Kobentar (oba Jesenice), 3. Zadnik (Škofja Loka); **tek na smučeh — ženske** — do 35 let: 1. Resman (Jesenice), 2. Bregar (Radovljica), 3. Osojnik (Kamnik); nad 35 let: 1. Čop (Radovljica), 2. Šmid (Škofja Loka), 3. Butinar (Jesenice); **moški** — do 40 let: 1. Tušar (Škofja Loka), 2. Pukelj (Domžale), 3. Cvenkelj (Kranj); nad 40 let: 1. Zupan (Radovljica), 2. Udir, 3. Kobentar (oba Jesenice); **kombinacija — ženske** — do 35 let: 1. Bregar (Radovljica), 2. Markič (Tržič), 3. Kavčič (Jesenice); nad 35 let: 1. Šmid (Škofja Loka), 2. Šranc (Radovljica), 3. Butinar (Jesenice); **moški** — do 40 let: 1. Tušar (Škofja Loka), 2. Cvenkelj (Kranj), 3. Grmek (Domžale); nad 40 let: 1. Udir, 2. Kobentar, 3. Vinčar (vsi Jesenice); **ekipno**: 1. Radovljica, 2. Jesenice, 3. Škofja Loka, 4. Tržič.

J. Kikel

Državno prvenstvo za pionirje v plavanju Dva moštvena naslova za Triglav

Kranj — Zimska plavalna sezona 1984—85 se počasi izteka. Zimska bazena v Sarajevu in Celju sta gostila najboljše jugoslovanske pionirje in pionirke, ki so se borili za posamične in moštvene državne naslove. V Sarajevu so plavalci mlajši pionirji in pionirke kategorije B. Med nastopajočimi so v moštvenem delu tekmovali in v tekmovalju posameznikov največ uspeha imeli plavalci in plavalke kranjskega Triglava. Osvojili so moštveni naslov, posamezniki pa so osvojili sedem zlatih, šest srebrnih in pet bronastih odličij. V moštveni razvrstitvi so bili boljši od Mladosti iz Zagreba in Neptuna iz Celja.

Med posamezniki so se izkazali vsi Kranjčani in tudi Radovljčani, saj so osvojili dve prvi mesti in tri tretja. Državna prvakinja je postala Radovljčanka Robova na 100 m delfin, ženska štafeta Radovljice je zmagala na 4 x 100 m mešano, Robova je bila tretja na 400 m mešano. Od Kranjčank je bila najboljša trikrat druga in enkrat tretja Bogatajeva, Radovljčanka Praprotnikova je enkrat osvojila tretje mesto. Pri fantih iz Radovljice se je odlikoval Zadravec s tretjim mestom na 200 m prsno in v isti disciplini pri dekletih Melinkova. Državni prvaki so Rus, Ogrizek, Vujičić in Pikec. Ogrizek je bil dvakrat prvi, enkrat drugi in dvakrat tretji. Pikec je osvojil tri naslove. Bil je prvi na 400, 100 in 200 m kravl, enkrat srebrni in dvakrat bronast. Fantje pa so osvojili tudi državni naslov na 4 x 100 m mešano.

V Celju so nastopali starejši pionirji in pionirke kategorije A. Tudi tu so imeli glavno besedo Triglavani, saj so državni moštveni prvaki, v posameznih disciplinah pa so osvojili kar triindvajset kolajn. Bili so devetkrat prvi, osemkrat drugi in šestkrat tretji. Med posameznicami se je ponovno izkazala Zala Kalan, ki je bila kar štirikrat državna prvakinja, za namerček pa je na 200 m delfin postavila še nov državni rekord za starejše pionirke. Kalanova je bila prva na 100 in 200 m delfin ter na 200 in 400 m mešano, na 100 in 200 m hrbtno pa je bila druga. V disciplinah deklet je drugo in tretje mesto osvojila tudi Milenkovičeva. Državni prvak na 100 in 200 m prsno in 200 m mešano je postal Triglavani Jocič in plaval je tudi v zmagovalnih fantovskih štafetah. Dve drugi mesti in tri tretja je osvojil tudi Jocičev klubski tovariš Peranovič.

Torej spet nov uspeh Triglavčanov v vseh štirih konkurencah. Dokazali so, da so za razred boljši od drugih plavalnih kolektivov v državi. Odlično so plavalci tudi plavalci in plavalke Radovljice. Vsem iskrene čestitke.

D. Humer

SPOROČILI STE NAM

Zelenica: najhitrejši Nives Sitar, Sandra Kotnik in Primož Jazbec — 100 mlajših pionirjev in pionirk iz 14 klubov gorenjske in primorske tekmovalne skupnosti se je na Zelenici pomerilo v slalomu. Rezultati — mlajše pionirke: 1-2. Nives Sitar (Triglav) in Sandra Kotnik (Kranjska gora) 1:10,91, 3. Martina Faletič 1:11,09, 4. Ana Roš (obe Mat) 1:12,29, 5. Barbara Krševan (Ajdovščina) 1:12,36; mlajši pionirji: 1. Primož Jazbec (Tržič) 1:02,37, 2. Jure Košir 1:03,55, 3. Teodor Albreht (oba Kranjska gora) 1:04,46, 4. Urban Stojanovič (Triglav) 1:04,85, 5. Grega Kraigher (Bled) 1:05,70. — J. Kikel

Tržič: prepričljivo Franc Škrjanc — Člani Šahovskega društva Tržič so v prostorih Doma Petra Uzarja pripravili redni hitropotezni šahovski turnir za mesec marec. Med 16. šahisti je zmagal Franc Škrjanc s 16,5 točke pred Stanetom Valjavcem 12,5, Ivanom Ravnikom 12, Kolkajem 9,5 ter Debeljakom z 9 točkami. — J. Kikel

Podlublje: cibicani za pokal Tržiča — 65 cibicanov in cibicank iz tržiške občine se je na smučišču Vrtača v Podlublju pomerilo v veleslalomu za pokal Tržiča. Rezultati — cibicanke (letnik 1976 in mlajše): 1. Anita Bogataj, 2. Linda Perko, 3. Petra Jurjevčič, 4. Maja Filipčič, 5. Tina Jerkič; cibicani (letnik 1976 in mlajši): 1. Grega Ribič, 2. Aleš Ahčin, 3. Marko Markič, 4. Andrej Jerman, 5. Damjan Gašper; cibicanke (letnik 1974—75): 1. Patricija Uzar, 2. Tanja Ahačič, 3. Darja Belak, 4. Saša Podakar, 5. Lea Pozaršek; cibicani (letnik 1974—75): 1. Marjan Zupančič, 2. Mitja Grašič, 3. Marko Javornik, 4. Aleš Dolčič, 5. Grega Gašperlin. — J. Kikel

Tržič: najuspešnejši odbojkarji Prosvete in Muppet showa — Odbor za rekreacijo pri tržiški telesnokulturni skupnosti je pripravil s pomočjo sodelujočih ekip občinsko ligaško odbojkar-

ske tekmovalje. Nastopilo je 16 ekip: boljše so se merile po dvokrožnem sistemu v A ligi in slabše po enokrožnem sistemu v B ligi. Prvenstvo je minilo brez zapletov, ekipe so redno prihajale na srečanja, le sem ter tja katera izmed njih ni bila popolna. V kakovostnejši A ligi je tekmovalo osem ekip. Prvo mesto je s 13 zmagami in enim porazom osvojila Prosveta pred dvakratnim zmagovalcem občinske rekreacijske lige, ekipo iz Podlublja, ki je zbrala le dve točki manj. Blue racers in igralci Peka na tretjem in četrtem mestu so osemkrat zmagali in šestkrat izgubili. Sledijo Obdukacija, Koprive B in Karantanci, zadnje pa so bile Koprive B z eno samo zmago iz 14 tekem. V B ligi so prvo mesto brez poraza osvojili odbojkarji Muppet showa, ki so zbrali 14 točk, pred ekipo Področnega zbora vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja z 10 točkami, Pihalnim orkestrom 8, Johnyjem Loganom 6, BPT 6, Peko Semaforji 6, Albatrosi 4 in Gentelmeni z 2 točkama iz sedmih tekem. — J. Kikel

Šahisti DO Električna orodja najboljši

Tudi letos je šahovska sekcija kranjske Iskre organizirala prvenstvo med temeljnimi organizacijami združenega dela delovnih organizacij Telematika, Električna orodja in Kibernetika. Tako je to množično tekmovalje postalo že tradicionalno in spodbudno za duševno rekreacijo — šahovsko igro; sodelovalo je prek štirideset šahistov iz devetih temeljnih organizacij. Dve najboljši temeljni organizaciji sta prejeli pokala v trajno last.

V preteklih letih so zmagovali šahisti tozda Stikala, letos pa so bili šahisti iz tozda Električna orodja boljši, saj so v dvoboju zmagali in ob enakem številu zbranih točk zasedli prvo mesto. Na dobro tretje mesto pa so se uvrstili nekdanji nepremagljivi orodjarji.

Rezultati: 1. ERO I. 32 točk, 2. Stikala 32 točk, 3. Orodjarna I. 25,5 točke, 4. Števec I. 24,5 točke, 5. TIV 20,5 točke, 6. RR 18,5 točke, 7. Vzdrževanje 17 točk, 8. ERO III. 15 točk, 9. ERO II. 13 točk, 10. Terminali 12 točk, 11. Števci II. 9 točk, 12. ATC 8,5 točke in 13. Orodjarna II. 6,5 točke.

Vinko Zorman

Občni zbor ŠD Krvavec Obsežen program dela

Cerklje — Člani športnega društva Krvavec iz Cerkelj so na občnem zboru ocenili delo društva in njegovih sekcij v minulem letu in se dogovorili za letošnji program dejavnosti, v katerem so še posebno pozornost namenili množičnim rekreativnim prireditvam — partizanskemu mnogoboju, množičnemu prvomajskemu pohodu do Ambroža pod Krvavcem, kolesarski akciji Vsi na kolo za zdravo telo ter smučarskim tekom Gorenjskega odreda. Košarkarji, ki tekmujejo v gorenjski ligi, bodo letos pripravili jubilejno, deseto 24-urno tekmo s Senčurjem. Rokometaši bodo tekmovali v občinski ligi. Kegljiači imajo največ težav s kegljiščem, saj se neprestano selijo z enega na drugega; še največkrat gostujejo pri Jančetu v Srednji vasi pri Senčurju. Ob krajevnem prazniku bo v Cerkljah več športnih tekmovalj, pripravljajo pa se že tudi na 35-letnico, ki jo bo društvo praznovalo prihodnje leto. Pozimi bodo v telovadnici osnovne šole organizirali vadbo za krajane.

Društvo dobro sodeluje s še živimi borci Gorenjskega odreda ter z delovno organizacijo Iskra Delta, ki je tudi pokrovitelj cerkljanskih tekov.

J. Kuhar

Radovljčani razpisujejo Prvenstvi v malem nogometu in odbojki

Radovljica — Zveza telesnokulturnih organizacij Radovljice razpisuje tekmovalje v občinski ligi v malem nogometu za leto 1985. Organizator poziva k udeležbi vse, ki so se udeležili lanskega tekmovalja, prav tako pa tudi druge telesnokulturne organizacije, delovne organizacije, vojake, mladince, šolarje in vse, ki imajo radi nogometno igro. Moštva, ki so sodelovala že lani, morajo prijaviti samo obnoviti, »novinci« pa morajo ob prijavi plačati 1500 dinarjev. Zadnji rok za prijave je petek, 29. marec. Prijavitelj se je treba pisno na Zvezo telesnokulturnih organizacij radovljiaške občine, Gorenjska 26. Kasnejši prijavi organizator ne bo upošteval. V nedeljo, 14. aprila, bo namreč že začetek tekmovalja. V torek, 2. aprila, ob 18. uri bo v mali sejni dvorani skupščine v Radovljici že sestanek predstavnikov ekip. Seznam igralcev z izkaznicami ali slikami v dveh izvodih pa bo treba posredovati na ZTKO Radovljica do 10. aprila.

Igralci morjao zadostiti enemu od naslednjih pogojev: da bivajo v radovljiaški občini, da so zaposleni v tej občini ali so člani ene od telesnokulturnih organizacij radovljiaške občine. Prijava pa mora vsebovati naziv moštva, natančen naslov vodje ekipe, igrišče, kjer bo ekipa igrala (pogoj: na enem igrišču lahko igrajo največ tri moštva), in barvo dresov.

Zveza telesnokulturnih organizacij in občinski svet Zveze sindikatov v Radovljici razpisujeta tudi občinsko sindikalno prvenstvo v odbojki za leto 1985. Tekmovalje bo med 16. in 26. aprilom v telovadnicah v Radovljici, na Bledu, v Lipnici, v Begunjah in v Lescah. Tekme bodo popoldne. Prijavitelj se je treba do srede, 3. aprila, na Zvezo telesnokulturnih organizacij radovljiaške občine, Gorenjska 26. Pritojba za vsako ekipo je 500 dinarjev in jo je treba plačati ob prijavi ali na žiro račun 51540-678-81547 s pripisom »za občinsko sindikalno odbojko«. Natančnejše informacije dobite pri enem od organizatorjev.

Lomljani vabijo na Kramarjev smuk

Tržič — Športno društvo Lom pod Storžičem obvešča vsa planinska društva in alpinistične odseke, da priredijo 31. marca na planini Javornik nad Lomom tradicionalni Kramarjev smuk. Začetek tekmovalja bo ob pol enajstih. Pravico nastopa imajo vsi člani planinske organizacije (člani, članice, pionirke, pionirji) in alpinisti ter alpinistke. Startnina je 150 dinarjev. Prijavitelj se je treba do 28. marca na naslov Planinsko društvo Tržič, Trg svobode 18, 64290 Tržič, telefon 50-146 ali na Športno društvo Lom, Tone Kralj, Lom pod Storžičem 46, telefon 50-015 ali 50-260, interna 293.

Koča na planini Javornik lahko ponudi prenočišče 50 udeležencem, razen tega pa so mogoča še druga prenočišča. Cesta Tržič—Slap—Lom—Pavšelj—Rovt je prevozna, od tod pa je še pol ure peš hoje.

Postaja prometne milice

Dan in noč na cesti

Cesti od Jeprce do Rateč in od Podtabora do Ljubelja dan in noč nadzirajo prometni miličniki. Nadzirajo vinjene, merijo hitrost, preverjajo tehnično brezhibnost vozil, rešujejo prometne nesreče — vse s pomočjo sodobnih tehničnih pripomočkov

Spomladi začno prometni miličniki patrolirati na težkih motorjih.

Kranj — Ob jutranji, opoldanski in večerni odpravi službe se prometni miličniki s starejšino ali z vodji sektorjev najprej pogovorijo, kaj je novega na cesti, nato razdelijo naloge. Na cesti, kjer se je zgodila prometna nesreča (prehiter voznik je povozil pešca), je treba poostri nadzor. Na odseku, kjer vozniki stalno preokračujejo hitrost, bodo postavili radar. Stalna služba obvešča o ukradenem avtomobilu — miličniki prometne patrolje naj odpro oči!

»Delo nam narekuje problematika,« pravi Aleksander Trček, pomočnik komandirja Postaje prometne milice v Kranju. »Dan in noč prometni miličniki patrolirajo na magistralni cesti. Pogosteje se zadržujejo na odsekih, kjer se največkrat dogajajo prometne nesreče. Slednje nam narekujejo, da večkrat merimo hitrost in kaznujemo voznike, ki kršijo omejitve, da skrbneje nadziramo obnašanje pešcev v prometu, saj

so tudi oni pogosti povzročitelji prometnih nesreč. Neprestano preverjamo, ali so vozniki trezni. Pogosti so tehnični nadzori vozil. Na takojmenovanih črnih točkah, kjer grozi največ prometnih nesreč, ves čas nadziramo promet.«

Tehnika v službi milice

Prometna milica si pri delu pomaga z obsežnim inventarjem tehničnih sredstev. Redki so vozniki, ki ne poznajo alkoskopa za ugotavljanje vinjenosti. Če reagent v ampuli pozeleni, ko voznik piha vanj, se lahko zgodi, da je ob vozniško dovoljenje. Za popoln dokaz, da je voznik res vinjen, ga včasih pošljejo tudi na odvzem krvi. Povsem nov je elektronski alkotest, ki pokaže tudi, koliko alkohola se vozniku pretaka po žilah. Letos so kranjski prometni miličniki ustavili že prek 300 vinjenih voznikov.

Tudi radar za nadzor hitrosti vsa kdo pozna. Radar beleži vsako vozilo, ki pelje mimo civilnega avtomobila, v katerem je naprava nameščena. Če mimovozeči avtomobilist prekorači dovoljeno hitrost, ga tudi fotografira. Pri avtobusih in tovornjakih z nosilnostjo nad 5 ton prekoračitev hitrosti ugotavljajo s tahografom, ki je vgrajen v vozilo. Naprava za 24 ur pokaže, s kolikšno hitrostjo je voznik vozil, pokaže tudi prevožene kilometre, prekoračen čas vožnje brez počitka, kar ni pomembno le za milico, pač pa tudi za delovno organizacijo, ki voznika pošilja na pot.

Kadar želijo prometni miličniki preverjati tehnično opremljenost vozil, se obrnejo na pooblaščen delovno organizacijo, ki izvaja tehnične preglede. Če na cesti ugotovijo, da je pri avtomobilu kaj narobe s pnevmatikami, krmilnim in zavornim meha-

Aleksander Trček, pomočnik komandirja Postaje prometne milice v Kranju

nizmom, mora avto znova na tehnični pregled.

Za cestne blokade so na prometni milici opremljeni s tekoimenovanim ježem. Ta služi za prisilno ustavljanje vozil, zato zanj potrebujejo posebno dovoljenje. Doslej ga še niso uporabili, ker ni bilo potrebe. Upajo, da je tudi poslej ne bo.

Ko se zgodi nesreča

Stalna služba obvesti patroljo prometne milice, da se je zgodila nesreča. Miličniki hite na kraj nesreče in ga zavarujejo. Najprej poskrbijo za ponesrečence, nato se lotijo ogleda. Označijo sledove, premerijo razdalje, fotografirajo in skicirajo kraj dogodka, da bi ugotovili mesto trčenja in povzročitelja. Izprašajo tudi morebitne priče. Če se je nesreča zgodila ponoči, morajo kraj osvetliti. Za to uporabljajo generator, kraj pa še dobro zavarujejo s svetlečimi stožci in prometnimi znaki.

»Včasih na kraju nesreče nimamo nobenih podatkov, ki bi nam pomagali razvozlati, kako je do nesreče prišlo in kdo je povzročitelj. Tako je bilo, denimo, ob nedavnih nesreči na Polici. Na sled za pobeglim voznikom nas je slednjič pripeljala odbita okrasna letav. Po njej smo ugotovili, kateremu tipu in znamki avtomobila je pripadala, z odkruški laka smo dognali, kakšne barve je vozilo. Po UKV zvezah smo obvestili miličniške patrolje, kakšno vozilo naj iščejo. Povzročitelja smo kajpak izsledili,« pripoveduje Aleksander Trček. Prek UKV zvez, vgrajenih v avtomobile in na motorna kolesa, je moč tudi hitro preveriti lastništvo vozila, veljavnost dokumentov in dobiti ostale podatke s terminala.

D. Z. Žlebir

NESREČE

OTROKU SPODRSNILO PRED AVTOM

Jesenice — 6-letna Ana Marija Uršič z Jesenic je bila huje ranjena v prometni nesreči, ki se je zgodila v soboto, 23. marca, na Jesenicah. Voznica osebnega avtomobila Ljudmila Lenardič, stara 61 let, z Jesenic, je peljala od Integrala proti Cesti maršala Tita. Pred prehodom za pešce je prišla na cesto deklica. Pred avtom se je sicer ustavila, vendar ji je na zasneženem cestnišču spodrsnilo in padla je pred avto. Avto je zapečjal čez njo. Huje ranjeno deklico so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

SPREGLEDAL PEŠAKINJO

Škofja Loka — V petek, 22. marca, je voznik osebnega avtomobila 29-letni Murat Džanič, ki začasno prebiva v Škofji Loki, na tamkajšnji avtobusni postaji na prehodu za pešce povozil pešakinjo. Pred prehodom se je ustavil, da bi spustil mimo skupino pešcev, nato pa je spjel. Tedaj je cesto prečkala tudi 79-letna Leopoldina Kokalj iz Škofje Loke. Avto jo je povozil. Huje ranjena je obšla na cesti.

D. Ž.

Požar v klavnici

Jesenice — V jeseniški klavnici KŽK je v soboto, 23. marca, nastal požar. Izbruhnili je v sušilnici mesa, v sušilni komori, kjer se je sušilo 180 kilogramov slanin. Požar, ki je nastal bržkone zaradi zamašenosti komor, je uničil vso slanino in električno instalacijo, v ognju so popokala tudi okenska stekla. Gmotno škodo cenijo na 150.000 dinarjev.

Podrl se je gradbeni oder

Kropa — Pri delu v tovarni Plamen v Kropi sta se v četrtek, 21. marca, ponesrečila delavca IMP iz Ljubljane, Ivan in Jože Potokar, monterja klimatskih naprav. Četrta delavcev je stala na odru skoraj pet metrov od tal in menjala ventilacijske kanale. Na odru je bilo naloženo tudi 80 kilogramov materiala. Nenadoma se je srednji nosilec gradbenega odra prelomil in vsi štirje delavci so padli na tla med zaboje z vijaki. Ivan Potokar je bil v nesreči huje, Jože pa laže ranjen.

Za večjo prometno varnost Drevesa ob cesti

Lani je od Kranja do Jeprce, natančneje na Meji, v dveh nesrečah umrlo pet ljudi. Ko so vozila zdrsnila s ceste, so se zaletela še v jablane ob cesti. Stokovnjaki ugotavljajo, da posledice prometnih nesreč ne bi bile tako hude, če teh dreves ne bi bilo. V prvi nesreči so umrli štirje mladi ljudje, v drugi otrok. Prvo vozilo je trčilo v drevo ob cesti čelno, drugo bočno.

Jablane so ob cesti zasadili že graditelji ceste, ki pa niso mogli predvideti, da bodo drevesa postala nevarna udeležencem v prometu. V prid večji prometni varnosti bi jih bilo zato treba odstraniti. To bi morale storiti organizacije za gospodarjenje in vzdrževanje cest brez velikega preprečevanja, papirjev, kalkulacij in podobnega. V današnji stiski s kurjavo bi se našli tudi ljudje, pripravljeni pospraviti posekan les. Zdaj je tudi pravi čas za posek.

Tako bi skoraj brez stroškov povečali prometno varnost. A tudi stroški za odstranitev dreves ne bi smeli ovirati, če bi to pomenilo večjo prometno varnost. Pomisliti je namreč treba, da sta najdragocenejša zdravje in življenje.

Mrak

Nepogrešljiva vez človeka in psa za reševanje iz plazov

Od 6. do 10. marca je potekal redni letni tečaj s preverjanjem znanja za vodnike lavinskih psov in njihove živali — Sedaj 30 usposobljenih v Sloveniji — Zavest o moralni odgovornosti za delo gorske reševalne službe močnejša od težav

Jesenice — Prvi tečaj za vodnike lavinskih psov so po vzoru sosednjih alpskih dežel organizirali v Sloveniji 1952. leta. Sprva so bili med vodniki večinoma ljubitelji psov brez reševalskega znanja. Danes je to povsem drugače, saj pravilnik o delu Gorske reševalne službe določa, da mora biti vsak vodnik njen član.

»V praksi tega določila še nismo povsem uresničili,« pojasnjuje načelnik odseka za lavinske pse pri podkomisiji za plazove GRS Slovenije Jože Fele z Jesenic, »vendar imamo v primerjavi s preteklostjo zelo solidno moštvo tako po številu kot po kakovosti dela. Med 30 vodniki sta približno dve tretjini iz reševalskih vrst in ena tretjina iz vrst miličnikov, za katere si trenutno zelo prizadevamo, da bi bili vsi vključeni v postajo GRS. Vodniki so razporejeni v 14 postajah, brez njih sta le postaji v Mojstrani in Bovcu. Vsak ima po enega izšolanega psa; največ je nemških ovčarjev, ki so po sposobnostih najbolj primerni za zahtevne naloge pri reševanju iz plazov.

Na srečo nas le poredko pokličejo v resnične akcije, vendar se moramo zanje stalno pripravljati. Vodnik mora skrbeti za nenehno kondicijsko pripravljenost psov in njihovo sposobnost za izpolnjevanje reševalnih nalog. Razen tega mora vedeti vse o reševalni tehniki in poznati posebne delovanja v snegu in plazovih.

Del tega pridobivajo vodniki s svojimi štirinožnimi prijatelji na vsakoletnih tečajih. Letošnji je bil med 6. in 10. marcem v Koči pod Bogatinom in v okolici, kjer so delo 30 naših vodnikov opazovali tudi gostje iz Avstrije in Italije. Med praktičnim urjenjem so iskali predvsem skrite predmete in ljudi v plazišču, v teoretičnem delu pa so spoznavali novosti pri tehnični opremi za reševanje iz plazov in se dogovarjali o sodelovanju s tujimi reševalskimi organizacijami. Tečaj je bil povezan s preverjanjem znanja, med katerim so vsi uspešno opravili izpite.

»Kljub razvoju tehnike, ki pomaga pri iskanju zasutih v plaz, se še vedno lahko najbolj zanesemo na človeka in psa,« naglašajo govornik in dodaja: »V praksi namreč tehnika ni vedno najbolj uporabna, za nas pa je tudi predrago. Zato namenimo vso pozornost usposabljanju vodnikov in psov. Za osnovno izobraževanje vodnikov skrbi vsaka postaja GRS. Pse vzgajamo na tečajih, kje si pridobi-

jo potrebno znanje v približno treh letih. Opravljajo tri izpite, vsako leto zahtevnejšega; glede na usposobljenost so razdeljeni v tri kategorije. To je pomembno za sestavo alarmnega seznama, s katerega pokličejo ob nesreči najprej vodnike s psi prve kategorije z vsemi izpiti. Žal pa v praksi teh seznamov ne uporabljajo dovolj in ponavadi pokličejo vse druge pred vodniki lavinskih psov.

Čeprav je naša gorska reševalna služba prostovoljna organizacija, njeni člani po vstopu vanjo čutijo moralno odgovornost za delovanje službe. Tako je tudi z vodniki lavinskih psov, ki veliko žrtvujejo, da bi bili vedno pripravljeni za pomoč ob nesreči.

Človek in pes morata postati eno, poznati morata drug drugega in biti povezana, saj le tako lahko ob reševanju uspešno opravita nalogo. Seveda pa tega ni lahko doseči. Vodnik mora imeti vsakdanji stik z živaljo; pri mlajših psih gre le za igro in sprehode, pri že šolanih tudi za obnavljanje poslušnosti vaj in drugo urjenje.

»Vse to ne bi bilo težko,« pove za konec načelnik Fele, »če se ne bi pri svojem delu srečevali s številnimi problemi. Pri nas še vedno premalo cenimo prizadevanja GRS, kar med drugim dokazujejo ne redke težave pri odobritvi izrednih dopustov reševalcem. Moti tudi neizdelan obveščevalni akcijski koncept za ukrepanje ob nesrečah, kar je lahko posebej škodljivo v borbi s časom pri reševanju iz plazov. Problemi so tudi pri pravem odnosu ljudi do psov, kar se kaže tako pri sovražnem obnašanju v sosesčini lastnikov živali kot pri neprimernem ravnanju med prevozi z javnimi prometnimi sredstvi in dodeljevanju povsem simbolične hranarine za živali. Prebivalci drugih alpskih dežel nas prekašajo tudi v tem.«

Torej, morali se bomo zamisliti in spremeniti naš odnos do ljudi in živali, ki prostovoljno opravljajo eno zelo humanih nalog! Ali pa bomo morda to spoznali šele, ko nas bo prizadela nesreča?

S. Saje

Usad na cesti Mišače—Globoko

Radovljica — Približno 350 metrov ceste Mišače—Globoko je močno poškodovane. Poškodovano jo je lansko februarско neurje, čigar posledica je bil usad. Komisija za ocenjevanje elementarnih neizrednih dogodkov je temu delno kriva tudi nestrokovno izvedena razširitev ceste, kar povzroča erozijo s strmega pobočja na cesti.

Krajevni skupnosti Sr. Dobrava bodo zato iz sredstev za elementarne neizredne dogodke nakazali 120 tisoč dinarjev.

Morebitno dodatno pomoč bo torej lahko iskala pri radovljiški komunalni in cestni skupnosti ter pri Gozdnem gospodarstvu Bled, ki ceto uporablja.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

NEHVALEŽNO RAVNANJE

20-letna Tatjana živi pri teti. Verjetno ni bilo prvič, da sta se sporekli. Tokrat je dekletu prišlo domov v rožicah, postalo nasilno in se s pestmi lotilo sorodnice. Ta je morala klicati po pomoč. Razgreto mladenko so dali za vso noč hladiti v kletne prostore bližnje postaje milice.

OSTALA NA CEDILU

Ne le da jo je mož zapustil, v njeno stanovanje je pripeljal še drugo žensko. Njo in otroka je nagnal, da bi bil nemoteno z novo ljubeznijo. Žal so ga zmotili miličniki.

POSPREMILI SO GA DOMOV

V Grajskem dvoru v Radovljici se je P. V. tako napil, da ni mogel sam domov. Ker ga nihče od gostov ni bil pripravljen pospremiti, so v hotelu našli salomonsko rešitev: naj to store možje postavijo. Alkohol je gosta tako zdelal, da je šel s slednjimi povsem pohlevno domov.

UKRADLI GRADBENI ODER

Kaj takega pa še ne! Izginil je gradbeni oder, vreden 450 tisočakov, ki ga potrebujejo pri gradnji nadvoza avtoceste Naklo—Ljubljana. Storilec (domnevajo namreč, da gre za krajo) ni imel lahkega dela, saj odra ni mogel kar vtakniti v žep. Najprej se je verjetno dobro prepričal, da ga pri početju ne bo nihče opazoval, potem pa je polagoma odnašal domov, kar ni bilo njegovo.

Zemeljski plaz v Krnici

Radovljica — S sredstvi za elementarne neizredne dogodke bodo poravnali stroške za odstranitev zemeljskega plaz v Krnici v krajevni skupnosti Gorje. Delo bo za 33.500 dinarjev nemudoma opravilo obrtno gradbeno podjetje Grad z Bleda, saj plaz ogroža stanovanjsko hišo številka 33 v Krnici.

Komisija za ocenjevanje elementarnih neizrednih dogodkov, da je snežnica nad pobočjem pronicala v zemljo in po nepropustni plasti prišla na dan v zgornjem delu pobočja. Zaradi večjega izliva vode je del razmočenega pobočja zdrsel po zamrznjeni površini in deloma zasul stanovanjsko hišo številka 34. Nanos plaz v lastnik stanovanjske hiše s samokolnico odvozil na dvorišče in očistil posledice plaz. Škoda na objektu ni velika, poškodovan je le odtočni žleb južnega dela strehe in razbite je nekaj strešne opeke. Plazovino je torej treba le odpeljati z dvorišča. Ker je pobočje že večkrat plazilo, nevarnost pa je večja predvsem ob nalivih in odjugi, bi bilo treba pobočje za stanovanjskima hišama drenirati.

Padel v jašek za žlindro

Jesenice — V petek, 22. marca, se je pri remontu v jeklini jeseniške železarne ponesrečil zidar Esad Ajdarevič, delavec jeseniške Vatrostalne. Ajdarevič je rušil steno Siemens-Martinove peči. Stal je poleg štiri metre globokega, nezavarovanega jaška za žlindro. Nenadoma je izgubil ravnotežje in padel v jarek.

metalka

Ugodna prodaja
keramičnih ploščic

KERUB — VS kvalitete, velikosti 20 x 20 cm

- ploščice so primerne za oblaganje fasad, balkonov, teras
- odporne so proti temperaturi
- cena za 1 kv. meter 849,15 din

**prodajalna
kamnik**

Prodajalna je odprta vsak dan
od 7. do 19. ure, ob sobotah
od 7. do 13. ure

ZA VAŠ DOM

KLI okna LOGATEC

ROLETARSTVO NOGRAŠEK vam nudi izdelavo in montažo vseh vrst rolet in žaluzij. Na zalogi imamo žaluzije 25 mm, 35 mm in 50 mm v vseh izvedbah in različnih barvah.

Roletarstvo Nograšek,
Milje 13, Senčur,
telefon 061-50-720.

6. TEDEN MEDNARODNEGA SODELOVANJA ALPE-ADRIA

24. MEDNARODNI SEJEM ALPE-ADRIA 85

SODELOVANJE ALPE ADRIA
PREDSTAVITEV DRŽAV, POKRAJIN
POBRATENIH IN PRIJATELJSKIH MEST
LJUBLJANE
RAZSTAVA ČLOVEK IN PROSTI ČAS

NAREDI SAM
TURIZEM, ŠPORT, REKREACIJA
NAVTIKA, KAMPING, KARAVANING
SLIKA — ZVOK
PREHRANA ZA DOM
KOZMETIKA

DEMONSTRACIJE, DEGUSTACIJE, NASVETI

MAKSIMALNA
KOLIČINA
INFORMACIJ
NA
ENEM MESTU

OD 25. DO 30. MARCA 1985

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE LJUBLJANA

ODPRTO VSAK DAN OD 9.30 DO 18.30

KIT — Kmetijsko živilski kombinat
Gorenjske, Kranj
TOZD KOMERCIALNI SERVIS,
KRANJ, n. sol. o.
Skladišče gradbenega materiala
HRASTJE, tel.: 26-371

OBVESTILO GRADITELJEM!

Nudimo vam po konkurenčnih
cenah gradbeni material:

- stavbno pohištvo INLES —
- parket
- cement
- hidrirano apno
- Schiedel — YU — dimnik
- modelarno opeko
- strešno opeko
- betonske mreže in železo
- betonske mešalce 100 litrov
- in ostali gradbeni material

Cenjeni kupci: vsakih 20 minut pred uro odpelje lokalni avtobus izpred prodajalne GLOBUS do našega skladišča v Hrastju in nazaj!

MERKUR KRANJ

Blíža se sezona voženj z mopedom, zato z nakupom ne kaže odlašati. Na MERKURJEVEM oddelku motorizacije v II. nadstropju veleblagovnice GLOBUS v Kranju so nas opozorili na mopede TOMOS AVTOMATIC 3 MS in TOMOS APN-4, ki jih prodajajo še po dosednji ceni 64.666,23 oziroma 74.938,45 din. Če boste kupovali moped — obiščite GLOBUS.

IZBRALI SO ZA VAS

ALPETOUR

Alpetour vabi na zabavno prireditev **VEČER PULJA**
28. marca 1985 ob 20.30 v hotelu **CREINA**.

Nastopajo: MIRKO CETINSKI
SKUPINA NEVENA
modna revija Trikotaža ARENA
plesna skupina ARRUBA
vodja programa VALTER KIRŠIČ

Vabljeni tudi predstavniki delovnih organizacij, ki jih zanima program letovanja **POČITNICE ZA VSAK ŽEP**.
Rezervacije v recepciji hotela ali po tel. 23-650.

Iskra Delta

Iskra Delta
Komisija za delovna razmerja DO ISKRA DELTA, Ljubljana, Parmova 41
Objavlja prosta dela in naloge za območno enoto Kranj:
PODROČJE RAZVOJA MIKRORAČUNALNIKOV

1. SAMOSTOJNI RAZVIJALEC (2 delavca)

- visoka ali višja izobrazba tehniške, matematične ali ekonomske smeri,
- 2 oziroma 3 leta delovnih izkušenj,
- znanje angleškega jezika,
- zaželeno izkušnje na različnih sistemih,
- ustrezná specialistična znanja.

2. RAZVIJALEC SPECIALIST (2 delavca)

- visoka izobrazba elektro, strojne ali matematične smeri,
- 2 leti delovnih izkušenj,
- znanje angleškega ali nemškega jezika,
- ustrezná specialistična znanja.

Dela in naloge združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo tri mesece.

Kandidati naj pisne prijave s kratkim opisom dosedanjih del in nalog, življenjepisom in priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: DO Iskra Delta, OE Kadrovsko področje, Parmova 41, Ljubljana.

računalniški sistemi delta

KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC

TELEFON: 061 741 711
TELEX: 31 656 YU KLI

SLOVENIJALES

PREDNOST OKEN IN BALKONSKIH VRAT KLI LOGATEC:

- **sodobna**, industrijska trislojna zasteklitev IZO s trajno elastičnim akrilnim kitom;
- površinsko finalizirana lazurna obdelava po postopku oblivanja, ki zagotavlja fungicidno, insekticidno in hidrofbno zaščito vseh okenskih površin;
- dimenzijsko statičen, dolžinsko lepljen presek krila in okvira 80 x 68 mm iz lesa smreke jelke, umetno sušen (12 ± 2 %);
- okenski alu odkapnik, čelno vtisnjen v pokončnik okvira v fazi lepljenja okvira;
- enoročno okensko okovje za kombinirano zapiranje in odpiranje;
- dvizžno vratno okovje s pohodnim alu profilom;
- kvalitetno nalaganje krila v okvir in dodatno tesnjenje vseh pripir (C grupa tesnosti za zrak in prepustnosti za vodo);
- prezračevalni kanali onemogočajo nastajanje škodljivih vodnih par v zasteklitveni brazdi krila;
- komponentilnost z okni in balkonskimi vrati dvoslojne zasteklitve v enojni ali pa tudi v vezani izvedbi programa KLI;
- toplotna izolacija $K = 1,9 \text{ W/m}^2 \text{ K}$ daje v primerjavi z dvoslojno zasteklitvijo IZO 35 % prihranka pri toplotni energiji;
- odlična zvočna izolacija

Vse naše izdelke lahko kupite v trgovini LIP Bled na Rečici pri Bledu

hlevit®
tlak za hleve

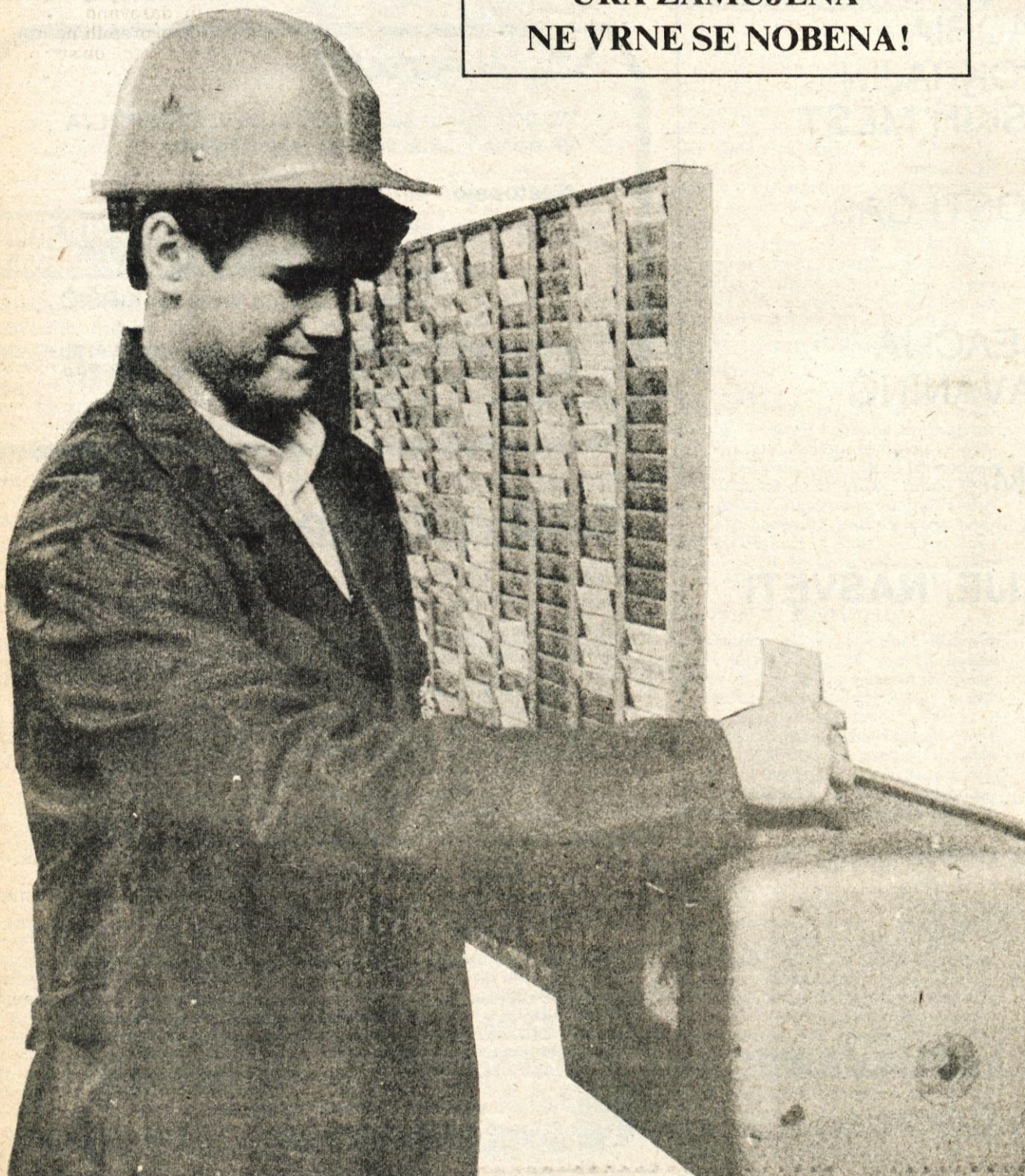
Ljubečna
Celje

telefon: 063 33-421
31-865

**DOMA PRI VAS
DVAKRAT NA TEDEN
GORENJSKI GLAS**

ROBERT PREŠEREN
Center srednjega usmerjenega
izobraževanja, Bratov Rupar 2

**URA ZAMUJENA
NE VRNE SE NOBENA!**

SERVISNO PODJETJE KRANJ
Tavčarjeva 45

Komisija za delovna razmerja in delitev sredstev za OD objavlja prosta dela in naloge:

1. KV TESARJA

Pogoji za sprejem na delo:

- KV tesar in poskusno delo 45 dni

2. OBRAČUN DELOVNIH NALOGOV

Pogoji za sprejem na delo so:

- gradbeni ali ekonomski tehnik,
- poskusno delo 60 dni

3. KV KROVCA — KLEPARJA — 2 delavca

Pogoji za sprejem na delo so:

- KV krovec ali klepar,
- poskusno delo 45 dni

4. NK DELAVCA

Pogoji: — nedokončana osnovna šola ali dokončana osnovna šola

5. KV KLJUČAVNIČARJA — 3 delavci

Pogoji: — KV ključavničar

Za vsa razpisana dela se združuje delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajte kadrovski službi podjetja v 8 dneh po objavi oglasa. Kandidate bomo obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

Ljubljanska banka

LJUBLJANSKA BANKA, TEMELJNA BANKA GORENJSKE,
n. sub. o. Kranj

Na podlagi sklepa 14. redne seje komisije za delovna razmerja z dne 19. 3. 1985 delovna skupnost objavlja dela in naloge

- 1. VODENJE DEL V ODDELKU DEVIZNIH REŽIMOV V SEKTORJU DEVIZNEGA POSLOVANJA**
- 2. OPRAVLJANJE TERMINALSKIH POSLOV V SEKTORJU POSLOV S PREBIVALSTVOM**
- 3. ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV V SEKTORJU SPLOŠNIH POSLOV**

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev se za opravljanje del zahteva:

- pod 1. — visokošolska izobrazba ekonomske smeri,
— tri leta ustreznih delovnih izkušenj
- pod 2. — srednješolska izobrazba ekonomske, finančne ali splošne smeri,
— leto dni ustreznih delovnih izkušenj.
- pod 3. — nepopolna osnovna šola,
— tri mesece delovnih izkušenj.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas.

Delo pod točko 2. se opravlja v izmeni, pod točko 3. pa popoldne.

Prijave naj kandidati skupaj z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske, Kranj, JLA 1.

O izbiri bodo kandidati pisмено obveščeni v 30 dneh po zaključni objavi.

SLOVENSKE
ŽELEZARNE

ŽELEZARNA JESENICE

ohranja in razvija izročilo v novi Jeklarni 2 z najsodobnejšimi električnimi pečmi

z računalniško tehniko in avtomatizirano proizvodnjo omogoča prenos znanja na sorodna ali celo različna področja proizvodnje

zagotavlja izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje znanja doma in v tujini

ceni umsko delo in zato ukinja zastarele postopke proizvodnje

spoštuje ta poklic s posebnimi pravicami (beneficirana delovna doba, dodatki, premije)

razvija družbeni standard delavcev (stanovanja, varnost delovnega okolja, družbena prehrana, prevozi, športna rekreacija, kulturna dejavnost)

štipendira svoje bodoče delavce

prisluhne vsakemu potencialnemu delavcu v svojem kadrovskem sektorju, Cesta železarjev 8, 64270 Jesenice, tel. 81-441, int. 2809

MALI OGLASI

Tel.: 27-960

PRODAM

Prodajni KAMP PRIKOLICO —
P. Peter Čanak, Pristava 69/a pri
Prodajni globok italijanski VOZI-
perry pram. Telefon 26-989,
3206

Novo skoraj nove, uvožene, kvali-
tetske ženske in moške GARDERO-
ve več CEVLJI št. 35—44, zelo
prodam. Ogled vsak dan, ves
Pristov, Vrba 18, Zirovnica 2844
Prodajni rabljen PRALNI STROJ,
zelo zoppas. Informacije po tel.
26-976 od 16 ure dalje 2871
Prodajni ANARČKE, odlične pevce, pro-
Simunac, Kranj, Župančičeva
3094

Prodajni črno-beli TELEVIZOR, v
P. Franc Dolenc, Hotovlje
Prodajni Poljane nad Škofjo Loko 3147
Prodajni SENO. Ana Prezelj, Vin-
20, Škofja Loka (pri Primožu)
3148

Prodajni novo TOVORNO PRIKO-
LO za osebni avto. Dorje 87, Cer-
tel. 42-115 3149
Prodajni SENO. Glinje 6, Cerklje
3150

Prodajni betonske MREŽE, preme-
ne, za plošče, 35 % ceneje. Kranj,
Škofja 47, tel. 24-198 3151

Prodajni semenski KROMPIR igor
SENO. Lahovčev 61 3152

Prodajni KAMP PRIKOLICO bra-
z nekaj dodatne opreme ter
MŠCINO 2000 S. I. in II. stopnja,
Prodajni KITARO. Antonija Redže-
vica, Mlakarjeva 22, Kranj, telefon
3153

Prodajni rabljen PRALNI STROJ
M. Jože Murgelj, Praše 42,
3154

Prodajni smrekov OPAŽ. Naslov v
naslednjem oddelku. 3155

Prodajni prodajni dve OKNI termo-
ne, 60 x 140, 10 MREŽ 10/6 kompre-
ne in vodni HLADILNIK za mle-
TROSILEC umetnega gnojila in
3156

Prodajni prodajni ohranjeno OMA-
na v dnevno sobo. Telefon 47-510
3157

Prodajni otroško POSTELJICO.
Prodajni, Valjavčeva 13, Kranj 3158

Prodajni zelo ohranjeno KNJIŽNO
MIRKO »Naša beseda«. Telefon
47-844 od 18. ure dalje 3159

Prodajni 2 SM prodajni rabljen KAVČ in
FOTELJA. Telefon 27-714 3160

Prodajni dve KRAVI s teličkoma in
ig težko TELIČKO ter novo va-
mnsko ČRPALKO DKP-3. Popovo
3161

Prodajni prodajni 4 samske POSTE-
ne z jogji. Telefon 77-030 3162

Prodajni nove TRAKTORSKE GU-
re, sava 800 — 20. Janez Oblak, Ho-
nja 17, Poljane 3163

Prodajni prodajni visoko brejo TELICO. Bo-
jska Bela 86 3164

Prodajni prodajni 49 členov rabljenih
naslednjih RADIATORJEV. Telefon
3165

Prodajni OVCO z jagnjetom. Poklu-
ar. Zg. Gorje 67 3166

Prodajni 20 m² volnega ITISONA.
3167

Prodajni prodajni GOBELIN »Zadnja
50 x 120. Bašelj 30/C, Pred-
3195

Prodajni prodajni OTROŠKO PO-
TELJICO in ZIBELKO. Informaci-
je. Delavska c. 47, Stražišče, tel.
3196

Prodajni dve TELIČKI simentaliki,
ari štiri in pet dni. Globočnik, Go-
a, Radovljica 3197

Prodajni prodajni ŽELEZO v kolo-
ju, premera 6 mm. Telefon 47-151
3198

Prodajni prodajni novo CLIP-CLAP
RODJE. Komič, Kranj, Tončka
3199

Prodajni suhe smrekove PLOHE.
nferšica 9, Golnik 3200

Prodajni TELEVIZOR grundig co-
(47 cm) in 3,5 kW termoakumula-
sko PEC. Telefon 23-919 popoldan
3201

Prodajni 140 m² jesenovega klasi-
nega PARKETA. Telefon 50-751 po-
3202

Prodajni 14 dni starega BIKCA si-
mentalca in jalovo KRAVO z mle-
m. Zg. Bitnje 30, Zabnica 3203

Prodajni KRAVO, ki bo v aprilu
nagig teletila. Luže 12, Senčur 3204

Prodajni 6 dni starega BIKCA in 6
mescev brejo TELICO. Struževo 12,
3205

Prodajni prodajni italijansko PO-
ČNO OBLEKO in otroško PO-
TELJICO z opremo. Telefon 74-166
3207

Prodajni semenski KROMPIR igor.
3208

KUPIM
Kupim 2 m² suhih smrekovih
PLOHOV in 1 m² DESK 0,30. Telefon
3167

Kupim SENO in SLAMO. Franc
Koren, Binkelj 6, Škofja Loka 3194

VOZILA
PEUGEOT 204 karavan, obno-
vjen, prodajni za dele (celega). Tele-
fon 28-427 2935

Prodajni VLEČKO KLJUKO za
golfa. Janežič, Cerklje 237 3168

Prodajni športno ŠKODO, letnik
1976. Langerholc Stane, Zg. Bitnje
3169

Nov motor BMW R-65 prodajni 15
SM ceneje. Telefon 061/653-121 3170

Prodajni nov desni notranji BLA-
TNIK za LADO 1200. Rošič, Finžgar-
jeva 8/A, Lesce 3171

Prodajni WARTBURG limuzina,
letnik 1981. Polona Florjančič, Zg.
Gorje 20 3173

Prodajni prodajni ZASTAVO 750, le-
tnik 1972, registrirano za leto 1985.
Telefon 26-429 3174

Prodajni APN-6, dobro ohranjen, star leto
in pol, prodajni za 5,5 SM. Metoda,
tel. 22-929 od 7. do 13. ure 3175

Prodajni ZASTAVO 101, letnik
1974. Grenc 24, Škofja Loka 3176

Prodajni ZASTAVO 1300. Vlado
Matoš. Ogled v restavraciji »Center«
v Lescah od 10. do 20. ure 3176

VW DERBI S, prevoženih 28.000
km, prodajni. Telefon 064/77-482 3177

KŽK GORENJSKE TOZD
KOMERCIJALNI SERVIS

Obvestilo REJCEM MA-
LIH ŽIVALI in OSTALIM
KUPCEM!

V našem skladišču pred že-
lezniško postajo v Kranju
vam nudimo po konkuren-
čnih cenah: KRMILA za
perutnino, bobovit, koruzo,
rženo krmilno moko, jajca,
olje. Skladišče je odprto
vsak dan od 7. do 14. ure, v
sobotah od 7. do 12. ure. In-
formacije po tel.: 21-652.

STANOVANJA

Iščem GARSONJERO ali enosob-
no STANOVANJE. Plačilo po dogo-
voru. Kličite vsak dan od 16.30 do
18.30 po tel. 21-648 — Anka Guckuk
3000

Štiričlanska družina išče STANO-
VANJE. Plačilo vnaprej. Džuro Do-
senović, Struževo 2/A, Kranj 3178

Zamenjam GARSONJERO na Zla-
tem polju za večje STANOVANJE.
Naslov v oglasnem oddelku. 3179

Mlad par išče STANOVANJE v
Kranju ali okolici. Šifra: Pravnik
3180

Ugodno prodajni dve leti staro eno-
sobno STANOVANJE, 38,5 m², v cen-
tru Jesenic. Informacije po tel.
068/51-155 3181

Oddam SOBO in KUHINJO,
opremljeno ali neopremljeno, z upo-
rabo kopalnice in WC ter terase. Te-
lefon 77-314 — Bled 3182

V najem SOBO v okolici
Radovljice. Telefon 75-814 3183

POSESTI

Najboljše ponudniku lahko takoj
prodajni starejšo vseljivo HIŠO v
centru Cerklje št. 43. Ponudbe pošljite
po pošti na naslov: Ivanka Grošelj,
Poženik 13, Cerklje 3184

Prodajni zaščiteno KMETIJO, pri-
bližno 1,8 ha obdelovalne zemlje in
8 ha gozda ter večjo hišo z gospodar-
skimi poslopji na lepem kraju, le
1 km od mestnega središča na Go-
renjskem. Naslov v oglasnem oddel-
ku. 3185

STAVBNO PARCELO, 800 m², bli-
zu Kranja, prodajni. Ponudbe pod:
Najboljši ponudnik 3193

ZAJEMLITVE

AVTO-KLEPARJA, brez delavnice
ter brez orodja, iščem za sodelova-
nje. Telefon 27-411 zvečer 3031

Takoj zaposlim ORODJARJA. Za-
želeno nad pet let prakse. Jože Mur-
gelj, Praše 42, Mavčiče 3186

Zaposlim ŠIVILJO za šivanje plet-
nin. PLETILSTVO Oblak, Zasav-
ska 43/A, Kranj 3187

Zaposlim stavbnega KLEPARJA v
Radovljici. Telefon 75-814 3188

MIZARSTVO »Stare«, Zg. Bitnje
189. Zaposlimo KV MIZARJA 3189

OBVESTILA

ELEKTROINSTALCIJE, napelju-
jem. Telefon 60-584 1537

Opravljam SOBOSLIKARSKA in
PLESKARSKA DELA. Telefon
77-059 2818

VODOVODNO INSTALACIJO na
novi hiši ter predelave kopalnic, ka-
kor tudi druga dela, vam solidno in
hitro izgotovi obrtnik. Telefon 28-427
3043

OVČARSKA SKUPNOST Begunje
obvešča lastnike ovc, naj do 2. 4. 1985
sporočijo število ovc za pašo na Be-
gunjščici. Kasnejših prijav ne bomo
upoštevali. Prijave pošljite na na-
slov: Janez Zupan, Begunje 111; Tine
Janc, Begunje 78 3046

TELEFONSKE APARATE in na-
prave popravljam, montiram, vklju-
čim še en aparat in podobno. Opreš-
nikova 88, Kranj, tel. 25-867 3047

POPRAVILO vodovodnih pip, či-
schenje, popravilo in montaža bojler-
jev ter manjša popravila gospodinj-
skih strojev. Telefon 064-80-464 3190

NAJDENO

21. marca 1985 sem na Mestnem
trgu v Škofji Loki našel denarnico.
Lastnik jo dobi pri Štefanu Podnar-
ju, Kopališka 13/a v Škofji Loki.
3172

ZAHVALA

Po težki in dolgi bolezni je do-
trpel naš oče, ded
in praded

JANEZ ŽURA

z Zg. Brnika 1

Iskreno in iz srca se zahvaljujem
sosedom, prijateljem in znancem. Posebno
zahvalo smo dolžni sosedom
Kropivnikovim in Matičetovim. Iskrena
hvala delovnim organizacijam in sode-
lavcem Komunalnega podjetja, PPT
Kranj, Save — tozd Pnevmatika, Živila
Kranj, tozd Maloprodaja PE Zlato polje,
Živila tozd Gostinstvo restavracija Park
Kranj za podarjene vence. Zahvaljujem
se dr. Behtarju in sestri Anici za dolgolet-
no zdravljenje, enako zdravstvenemu osebju
oddelka 400 Golnik, kakor tudi cerkljanskim
pevcem za ganljive petje in gospodu župniku
za pogrebni obred.

VSEM ŠE ENKRAT HVALA!
ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Zg. Brnik, Kranj, Pirniče, Naklo, Avstrija

PRIREDITVE

PLESNI TEČAJI V KRANJU v De-
lavskem domu, vhod 6, prireja PLE-
SNI KLUB Kranj. ZACETKI TEČA-
JEV: ZACETNI tečaji — 24. 3. ob
19.30 mladina in starejši (nedelja);
26. 3. ob 19. uri za mladino; 26. 3. ob
20.30 za starejše; NADALJEVALNI
24. 3. ob 19.30 (nedelja); 18. 3. ob 19.
uri; IZPOPOLNJEVALNI 25. 3. ob
20.30; DISCO HUSTLE in
ROCK'N'ROLL 24. 3. ob 18. uri (ne-
delja). Vpis eno uro pred pričetkom
prve vaje v DELAVSKEM DOMU!
3052

BOGOVI SO PADLI
NA GLAVO

že v naših
kinematografih

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje
Kranj, n. sol. o., Ulica Mirka Vadnova 1
TOZD OBRT b. o.

objavlja prosta dela in naloge

VODJE PE TAPETNIŠTVO
— notranja oprema

Pogoji: — srednješolska izobrazba lesne stroke oziro-
ma tehnolog za oblikovanje oblaženega
pohištva ter 3 leta delovnih izkušenj na po-
dobnih delih.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s trime-
sečnim poskusnim delom.

Kandidati naj za navedena dela in naloge pošljejo vlo-
ge na naslov: KOGP Kranj, Komisija za delovna raz-
merja TOZD Obrt, Kranj, Mirka Vadnova 1. Rok za
prijavo je 8 dni po objavi.

KEMIČNA TOVARNA PODNART
p. o., Podnart

objavlja prosta dela in naloge

- IZDELOVALCA ANORGANSKIH KISLIN IN SOLI
v proizvodni službi za nedoločen čas s polnim de-
lovnim časom in trimesečnim poskusnim delom
- SKLADIŠČNIK — ODPREMLJEVALCA
ali SKLADIŠČNEGA DELAVCA
v odpremnem skladišču

Pogoji:

- pod 1. — KV delavec ter 12-mesečne delovne izkušnje
- pod 2. — KV oziroma PK delavec ter 12 (6)-mesečne
delovne izkušnje.

Kandidati naj pošljejo pisne vloge z dokazili o izpol-
njevanju pogojev splošni službi v 8 dneh po objavi.

Žalostni sporočamo, da nas je zapustil naš dragi
mož, oče, stari oče in brat

TONE STRLIČ

Od njega se bomo poslovili v sredo, 27. marca
1985, ob 16. uri na pokopališču v Podbrezjah.

ŽALUJOČI: žena Francka, sinova Tone in Viktor
s snahama, vnučki in brata z družinami

Podbrezje, Toronto, 25. marca 1985

DELFIN
VAS VABI NA
RIBJE
SPECIALITETE

OSTALO

Iščem spremljevalko invalidni ose-
bi za zdravilišče Podčetrtek, od 14. 4.
do 29. 4. 1985. Vse hotelske storitve
spremljevalke so brezplačne. Infor-
macije dobite pri Jožici Nemec, Dom
upokoencev, C. 1. maja 59, Kranj
3191

Hrano in stanovanje nudimo mlaj-
ši upokojenki za POMOČ v GOSPO-
DINSTVU. Šifra: Gorenjska 3192

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta, brata in strica

JOŽETA
ŠKERJANCA

se iz srca zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli pomagali,
izrazili sožalje in darovali vence. Hvala delovnim orga-
nizacijam, Obrtnemu podjetju Cerklje, IKOS-u Kranj
ter čebelarjem za spremstvo na njegovi zadnji poti.
Hvala tudi dr. Behtarju za zdravljenje in g. župniku
za pogrebni obred.

ŽALUJOČI: žena Cilka, sin Jože ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta, starega očeta in praded

FERDINANDA
ZUPANA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem, ki ste ga spremili na njegovi
zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrazili
sožalje in sočustvovali z nami. Zahvaljujem se tudi
dr. Grmovi, dr. Praprotnikovi, dr. Ravnikarjevi in se-
stri Nataši za požrtvovalno zdravljenje in nego na do-
mu, pevcem za lepo petje žalostink, duhovniku za po-
grebni obred.

ŽALUJOČA žena, hčerke z družinami, vnuki in
pravnuk

Radovljica, 20. marca 1985

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in
sestre

ANICE ROZMAN

roj. KOCIJANČIČ

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem
in sosedom za izrečeno sožalje in darovano cvetje.
Hvala tudi pevcem in vsem, ki so jo pospremili na nje-
ni zadnji poti in nam v težkih trenutkih stali ob strani.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Brezje, 20. marca 1985

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega brata

RADKA BREMEC

se zahvaljujem organizaciji ZB Vodovodni stolp za or-
ganizacijo in poslovljni govor, pevcem, godbi in vsem,
ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

BROTJE IN SESTRE Z DRUŽINAMI

Kranj, Volčja draga, Izola, 22. marca 1985

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta, starega očeta, brata, strica in tasta

FRANCA PLEVELA

p. d. Apnišarjevega iz Senčurja

se iskreno zahvaljujem sosedom, sorodnikom in vsem, ki ste podarili cvetje ter nam
izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujem Komunalnemu podjetju, gasilcem, upokojen-
cem; pevcem za tako lepe žalostinke ter duhovniku za lep obred ter vsem, ki ste ga
spremljali na njegovi zadnji poti.

ŠE ENKRAT VSEM NAJLEPŠA HVALA!

ŽALUJOČA HČERKA Z DRUŽINO

Senčur, 20. marca 1985

Letošnji program dela kranjskih alpinistov.

Ob plezanju še druge naloge

Kranj — Lani je imel alpinistični odsek pri Planinskem društvu Kranj 48 članov, med katerimi je bilo 35 aktivnih. Skupno so opravili 577 tur, kar je nekaj manj kot leto poprej. Spodbudno pa je, da so že mladi plezalci sposobni za zelo težke vzpone.

Med lanskoletno dejavnostjo članstva je treba omeniti redno opravljanje izpitov; kar štirje člani so pridobili naziv alpinističnega instruktora. Izdelali so tudi nov alpinistični pravilnik, udeleževali so se raznih množičnih akcij in sodelovali pri prostovoljnih delih. Med drugim so poskrbeli za podelitev priznanj najzaslužnejšim članom.

Že lanske jeseni je stekla alpinistična šola, ki se nadaljuje tudi letos. Prek 20 tečajnikov bo pod vodstvom Andreja Zidarja spremljalo 25 teoretičnih in 10 praktičnih predavanj. Poleg zimskega tečaja načrtujejo letni tečaj in udeležbo na tradicionalnem prvomajskem taboru v Paklenici ter organizacijo skupnih tur. Vrhunski alpinisti naj bi poleti obiskali Centralne Alpe, Dolomite in enega izmed evropskih centrov za prosto plezanje, dva člana odseka pa sta tudi med udeleženci IX. JAHO na Jalung Kang. Za drugi del članstva želijo bolje organizirati plezalne vikende, ko naj bi več izkušenih alpinistov kot doslej spremljali vzpone mladih. To bo potrebno tudi zaradi poostrenih zahtev za registracijo alpinistov, po katerih imajo letos v odseku 17 alpinistov in 23 pripravnikov.

Ob rednem urjenju bodo skrbeli še za druge naloge. Kupiti nameravajo deset novih vrvi in več spalnih vreč ter bodo uredili vodenje evidence o izposoji opreme. Tako kot doslej bodo sodelovali v delu kranjske postaje Gorske reševalne službe in raznih akcijah, prizadevali pa si bodo za tesnejšo povezanost z matičnim planinskim društvom. Razen tega nameravajo oživiti informativno-propagandno dejavnost o delu odseka.

S. Saje

V ŽIR na pizze

Žiri — Gostinska ponudba je v Žireh zelo skromna. Zlasti mladi nimajo, razen pri Esadu, kje posedeti. Zato so lahko toliko bolj veseli novega, zelo prijetno opremljenega lokala pri Lipetu v Žireh. Tam je Danijel Rampre odprl prvo pizzerijo in ji dal domače ime ŽIR. Tako namreč domačini rečejo svojemu kraju.

L. B.

Zadržali soglasje za podražitev premoga

Radovljica — Ko so na torkovi seji radovljiškega izvršnega sveta govorili o preskrbi s premogom in o tisoč dodatnih dinarjih pri toni premoga, ni manjkalo ostrih besed. Čemu naj bi podražitev imenovali sovlaganje v premogovnike, saj le-ta že nekaj časa pomenijo zgolj dražji premog? Kranjski Merkur je v letih od 1981 do 1984 za bosanske premogovnike združil 102 milijona dinarjev, vendar se je izkazalo, da je bila to le siva cena premoga in nič drugega. Letos bo moral zagotoviti 101 milijon dinarjev, sicer premoga ne bo.

Da se ne bo vsak trgovec sam ubadal z dobavami premoga, naj bi se sredstva, ki se bodo zbrala s tisoč dinarji pri toni premoga, stekala pri republiški energetski skupnosti, ki naj bi jih nato usmerjala v premogovnike in tako zagotovila dobave. Ker ni zagotovila republiškega komiteja za energetiko in republiške energetske skupnosti, da bo s podražitvijo premoga res dovolj, je radovljiški izvršni svet zadržal svoje soglasje za tisoč dinarjev pri toni premoga in ga bo dal, ko bo dobil ustrezno zagotovilo o dobavah premoga.

Planinska predavanja

Kranj — Planinsko društvo iz Kranja bo letošnjo sezono predavanj začelo s Križnarjevim opisom afriškega popotovanja z naslovom NU-BE — ljudje z Granitnih gor. Predavatelj bo s pomočjo diapozitivov predstavil čudovito celino Afriko in svet domačinov, ki še niso videli belega človeka. Predavanje bo v sredo, 27. marca 1985, ob 19. uri v Domu JLA v Kranju.

Že čez 14 dni bo Andrej Štremfelj komentiral dogodke o nesojenem vzponu na vrh Anapurne. Prireditelji želijo obiskovalcem, da bi se ob gledanju posnetkov in poslušanju izbranih predavateljev tudi letos prijetno razvedrili.

(S)

Listino o pobratenju sta podpisala predsednika LD Udenboršt Franc Grašič in LD Jelen Čavle Milutin Zoretić — Foto: S. Saje

Iz lovskih stikov prijateljstvo

Lovska družina Udenboršt je podpisala listino o pobratenju z LD Jelen iz kraja Čavle pri Reki — Temelj za nadaljnje lovsko sodelovanje in širjenje tovarštva — Po ogledu gojišča divjadi v okolici Brda srečanje lovcev v Križah

Brdo pri Kranju — Minulo soboto dopoldan so se na Brdu zbrali predstavniki lovskih družin Udenboršt iz trziške in kranjske občine ter Jelen iz kraja Čavle pri Reki. Svečano sejo, ki sta se je razen drugih gostov udeležila tudi predsednik Zveze lovskih družin občine Reka Tihomir Grubišič in predsednik kranjske občinske skupščine Ivan Cvar, so namenili drugemu deli podpisa listine o pobratenju.

»Prvi stiki med družinama,« je v pozdravnem nagovoru zbranim dejal podpredsednik Zveze lovskih družin Gorenjske Vili Tomat, »segajo na začetek 1978. leta, ko so se reški lovci pozanimali pri stanovskih tovarštvih v LD Udenboršt za izkušnje pri gojitvi muflonov. Sodelovanje se je s strokovnega področja razširilo tudi na tekmovalno dejavnost pa na skupno ohranjanje lovskih običajev. S tem je prijateljstvo povežalo vedno več članov. Ob lanskem otvoritvi lovske koče na Veternem, kjer so bili tudi predstavniki LD Jelen, je prišlo do pobude za pobratenje obeh družin. Prva svečana seja je bila 22. decembra lani na Reki, tokratno srečanje pa zaokroža sklep o pobratenju. Listina naj bo dokaz zaobljube o spoštovanju vsega zapisanega v njej, kar bomo prenašali tudi na mlajše rodove.«

Listino o pobratenju sta podpisala predsednika LD Udenboršt Franc Grašič in LD Jelen Milutin Zoretić. Kot je slednji naglasil, bosta datuma obeh podpisov listine pomenila osnovo za nadaljnje strokovno sodelovanje in utrjevanje prijateljstva. Ivan Cvar, ki je gostom iz sosednje republike zaželel dobrodošlico, pa je pripisal prav takšnemu zbliževanju lovcev velik pomen.

Svečanost na Brdu so sklenili z izmenjavo spominskih daril med družinama. V LD Udenboršt je včlanjenih 70 lovcev, ki skrbijo za gojitev divjadi na približno štiri tisoč hektarih lovne površine v kranjski in trziški občini. LD Jelen, ki je ena od štirih družin v ZLD občine Reka, pa ima kar 255 članov in 60 pripravnikov; njim je na razpolago 1,2 hektara lovnih površin na pobočjih Platka, kjer je največ jelenjadi.

Po slovesnosti so si lovci ogledali gojišče divjadi v okolici Brda, zatem pa so odšli v Križe. V tamkajšnji osnovni šoli je sledilo srečanje članov obeh družin. Za to priložnost so pripravili razstavo trofej iz lovišča Udenboršt in priznanj lovcev za strelske dosežke. Prikazali so tudi diapozitive o lovišču in kratke filme o dejavnosti v njem.

S. Saje

Izjema bode v oči

Dandanes je parcelo za stanovanjsko hišo težko dobiti, tudi drage so. V radovljiški občini je povpraševanje še večje, vrsta v stanovanjski zadruzi je dolga. Graditi želijo domačini, tudi od drugod se še vedno radi priseljujejo na Bled, v Lesce, v Radovljico. Kraji so lepi, industrija ne zastruplja ozračja, sonce sije tudi pozimi, ko je širše območje Ljubljane v gosti megli.

Ker je parcel manj, kot bi si ljudje želeli, nekateri ubirajo skrivne poti, ki so seveda dosegljive le izbrancem. Pojdimo torej k zgodb.

Pred nekaj meseci je radovljiški izvršni svet obravnaval prošnjo Franca Sirca z Bleda za odkup 500 kvadratnih metrov družbenega zemljišča. Poleg blejske osnovne šole je imel tedaj v posesti že 668 kvadratnih metrov zemljišča in je gradil stanovanjsko hišo. Prošnjo je utemeljil s tem, da želi postaviti drvarnico in urediti sadni in zelenjavni vrt. Resnica je bila malce drugačna. Hišo je namreč le delno zgradil na svoji parceli, za 100 kvadratnih metrov pa je s hišo segel na družbeno zemljišče. Izsiliti je torej hotel še eno parcelo, pri čemer je treba povedati, da je družbeno zemljišče znatno cenejše kot ga prodajajo zasebniki. Izvršni svet je seveda vedel, kaj se dogaja, ob blejski osnovni šoli in Sircu je odobril le tistih 100 kvadratnih metrov, ki jih je že pozidal. Z grenkim priokusom, seveda.

S tem pa zgodbe še ni konec. Prišla je nova prošnja. Poleg Sirčeve želi stanovanjsko hišo zgraditi še Matjaž Završnik, ki je preko stanovanjske zadruge prosil za okoli 500 kvadratnih metrov družbenega zemljišča. Komite za urejanje prostora in varstvo okolja je predlagal, naj se teh 500 kvadratnih metrov in zemljišče za dostopno ceno izloči iz funkcionalnega zemljišča blejske osnovne šole. Občinski izvršni svet je na zadnji seji odločanje zadržal, saj so dobili pismo blejske šole, na neupravičeno izjemnost teh lokacij so opozorili tudi nekateri člani izvršnega sveta.

Zgodba je šolski primer, kako posamično reševanje zadev lahko pripelje do zapletov, kako ga nekateri spretno izrabljajo. Ob Sirčevi hiši je danes res plomba, primerna le za stanovanjsko hišo. Toda nastala je zaradi prve napake, ki zdaj za sabo skorajda že vleče drugo.

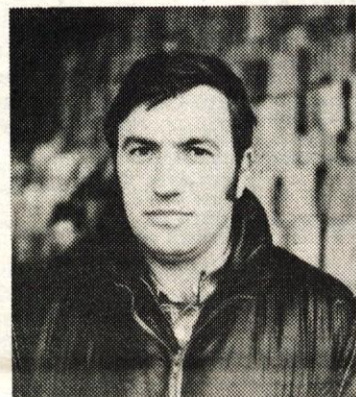
Vroča lokacija, ki je terjala že nekaj dolgih sestankov, pa je pokazala še na eno napako. Občinski izvršni svet je namreč že marca lani sklenil, naj se blejski osnovni šoli njeno funkcionalno zemljišče izroči v uporabo. Vendar vknjižbe v zemljiško knjigo niso naredili.

M. Volčjak

GLASOVA ANKETA

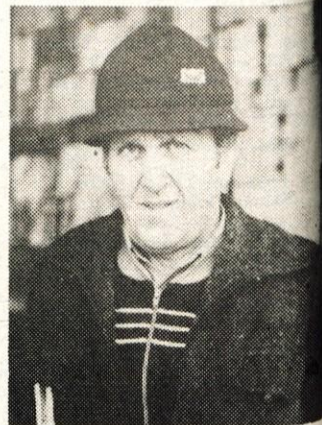
Drevo je treba vsako pomlad pomladiti

Čeprav je bilo včasih sadjarstvo pri gospodarjih zastopano in je ob ostalem zahtevnem kmetiškem delu ostajalo ob strani, danes postaja vse pomembnejše. Z umnim sadjarjenjem, z uvajanjem novih sadnih sort, z izobraževanjem je sadjarstvo dobilo nov smisel. Danes skorajda ni vrtničarja, ki bi ne imel jablane, hruške, slive, češnje, kolikor mu pač dopušča vrt. Želja po znanju, po pravilnem ravnanju s sadjem, izbiri pravih sadik, predvsem pa po poznavanju pravilnega cepljenja in obrezovanja gorenjske sadjarje vsakič v velikem številu zvabi v Podvin, v nasad Resje, kjer zdaj že več let zapored vsako pomlad pripravijo strokovno predavanje o vzgoji sadja. Pretekli petek in soboto sta predavala strokovnjaka France Lomberger iz Kmetijskega zavoda iz Maribora, ki je tudi vodja pospeševanja sadjarstva na Slovenskem, in znani gorenjski sadjar inženir Tine Benedičič. Žal sta v petek zaradi dežja lahko demonstrirala znanje cepljenja in obrezovanja sadja le pod lopo, v soboto pa so sadjarji dobili poduk tudi zunaj, na drevju. Vendar so oboji odnesli s predavanja marsikaj koristnega. Predvsem pa so spoznali, da se sadjarjem veje ne smejo smiliti. Drevo je treba vsako leto obrezati čim bolj. Sonce mora priti do vej, do sadežev, sicer drevo ne bo dobro rodilo. Kajti naš namen je, da gojimo sadje, ne les. Les raste v gozdu.

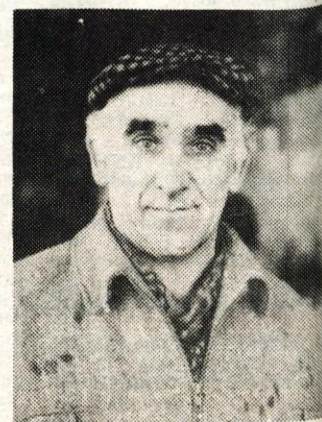

● Franc Mohar, Moše pri Smledniku: »Letos sem že drugič na sadjarskem predavanju. Predvsem me zanima obrezovanje. Kar precej velik sadovnjak dreva sem nasadil doma, predvsem jablane in hruške. Z njimi nisem prav ravnal, prirezoval sem veje enoletnice in vse je divjalo. Ko pa sem tu videl, kako se pravilno obrezuje in potem že lani obrezal po novem, sem pridelal občutno več. Pri vsakem drevesu se posebej 'brihtaš'. Ko ti strokovnjak

nazorno pokaže, ti je vse jasno, ko pa sam stojiš pod drevesom, beliš glav. Eno je gotovo: od vsakega predavanja odneseš kaj novega. Resnično koristna je taka strokovna razlaga in še bom poslušal.«

● Alojz Janša, Koritno Bledu: »Prvič sem poslušal predavanje o sadjarstvu in vidim, da sem pri vzgoji sadja doslej dosti grešil, vsaj pri obrezovanju. Če nimam sam. Vse drevje sem sicer precepil, vendar le na ajdovo način, 'in za lub'. Popolnoma novo zame 'angleška kopulacija', cepljenje v veje, Tittelov način in podobno. Osnove cepljenja poznam pa bom sčasoma tudi te novosti preskusil.«

● Peter Rabič, Lesce: »V domačem sadovnjaku imam okoli 50 hrušk in jablan. Že večkrat sem hotel priti na to predavanje, pa sem vedno prepozno izvedel zanj. Takale predavanja so potrebna. Nasvet strokovnjaka je nekaj drugega, kot če se sam nestrokovno lotevaš takih stvari. Če ne obrežeš dovolj resnično gojiš les namesto sadja. Zdaj bom že znal drugače obračati škarije. Veliko je vredno že to, da veš, kaj je treba vejo odstriči, in kje le pri krajšati.«

D. Dolenc

Ne le 'za lub' — Petkovo in sobotno predavanje sadjarskega strokovnjaka Franceta Lombergerja, vodje drevesnice Kmetijskega zavoda v Mariboru in vodje pospeševanja sadjarstva za vso Slovenijo, je gorenjskim sadjarjem v sadnem nasadu Resje pri Podvinu povedalo marsikaj novega. Izvedeli so vse o novih, včasih tudi zanesljivejših načinih cepljenja, angleški in navadni kopulaciji, o bočnem cepljenju, žlebičkanju, cepljenju v veje, vse o precepljenju starejših dreves, o negi precepljenih dreves in podobno. Tu so lahko kupili tudi vse vrste cepičev za jablane, ki jih ima Resje v sortimentu; jonagold, mutsu, idared, gloster in za jablane, ki sta najbolj odporni proti škrlupu, to sta rdeči boskop in fantazija. Kot je povedal vodja sadovnjaka v Resju, inženir Tine Benedičič, bodo sadjarji lahko dobili cepiče vsak dan, ko bodo delavci v nasadu (ob lepem vremenu). — Foto: D. Dolenc

GORENJSKI GLAS

Glavni urednik: Milan Bajželj

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Novinarji Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zavrl-Zlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Slavko Hain, Tone Guzelj — Predsednik izdajateljskega sveta Mirko Birk (Radovljica) — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk, ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-319 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Naročnina za 1. polletje 750 din.